divadelní HROMADA

zpravodaj ochotnických divadelníků, loutkářů a recitátorů ve východních Čechách, na pomezí Moravy a v části Sudet

XLVIII. podzim 2006

+ SAMOSTATNÁ PŘÍLOHA

ŠTĚSTÍ VZNIKÁ JEN JAKO VEDLEJŠÍ PRODUKT - STEJNĚ JAKO KOKS

ALDOUS HUXLEY

strana

2173 - 2240 = XLVIII /´06 str. 1 - 68

podzim + samostatná příloha

4 VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)
Dohodli se na Hronově, podepsali ve Vysokém
5 Rada VSVD se sešla v Miletíně
6 Připravujeme expozici „Východočeské impulsy"
7 Císařova Jarmárka v pevné vazbě, Pozvánka na valnou hromadu

9 IMPULSY Z IMPULSU / bylo a bude...
Do nové divadelní sezóny - Desatero k zamyšlení
10 Divadelní loutkářská dílna, A co takhle scénografie
11 Pohárek SČDO

12 VIDĚLI JSME
Roztančená chlumecká Sugar
13 Vlakem války, Obrazy Jindřicha Pevného
15 Zlatý odznak J. K. Tyla Vladimíru Cermanovi

16 PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU
Broumovské pověsti, Na Košumberku se hrálo, zpívalo...
17 Tak je to konečně tady
18 Listopadová premiéra v Hronově, Zdraví div. soubor FRK ...
19 Dvě premiéry u Drábků v jednom týdnu
20 DS E. Vojana Brněnec, V Symposionu se blíží premiéra...,
Wokno Broumov, Divadlo v Meziměstí
21 Z divadelního života v Úpici, DS při MKS Červený Kostelec
22 Pardubické poetické setkání, V Holicích plánují premiéry
23 Adivadlo Havlíčkův Brod, Zprávičky z OSDO Ústí n/Orlicí
24 Jirka Vencl hlásí..., Čilimník Černých šviháků, Lipnický mantl '06
25 59. Klicperův Chlumec, 43. Meziměstské divadelní hry,
39. Týnišťský divadelní podzim
26 35. ročník Symposion 2006, 59. Polické divadelní hry,
XI. Divadelní Erbenův Miletín, Divadelní úsměvy 2006,
Semilský paroháč 2006
27 Posed, 2. Loutkobraní v ZUŠ Chlumec, O cenu M. Kopeckého
28 **BUDE...** Klub Modrý trpaslík, Modrý kocour, Sněhový Brněnec
29 Dospělí (pro radost) dětem

30 RAČTE VSTOUPIT
Královéhradecké Klicperovo divadlo
32 Divadlo DRAK
33 Východočeši v Pardubicích

35 VÝCHODOČEŠI...
S Bílými anděly na ose Hronov - Machov - Martin
36 Národní přehlídka jednoaktovek, Přelet na loutkářským hnízdem
37 Postřehy z Vysokého nad Jizerou

39 OSOBNOSTI
Slávka Hubačíková

42 VE SLUŽBÁCH THÁLIE
Josef Mlejnek
43 Antonín Kohl
45 Pavel Labík, Alena Exnarová, Miloslav Súva, Vlasta Kyselová,
V Luži nás bude víc
46 70 let Ochotnického divadla Moravská Chrastová
47 V Chlumci konečně otevřeno, Vicena 110 let
48 Národní divadlo českého Podkrkonoší

52 PELMEL
Čestný člen města, Šrámkova Sobotka

54 Divadelní jarmárka profesora Císaře

Uzávěrka příštího čísla:
28. února 2007

Příspěvky a fota prosíme zasílat
na adresu:
IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové
e-mail:
gregarova@vsvd.cz
http://www.vsvd.cz

HROMADA č. XLVIII / 2006
PODZIM

Vydává:
Středisko amatérské kultury IMPULS,
Okružní 1130,
500 03 Hradec Králové
Telefon: 495 582 622
Tel./fax: 495 546 560
ve spolupráci
s Volným sdružením
východočeských divadelníků

Vychází 3x ročně

REDAKCE:
Alexandr Gregar (chefredacteur),
Josef Tejkl, Mirka Císařová,
Alena Exnarová, Karla Dörrová,
Jan Merta, Břetislav Lelek,
Naďa Gregarová

GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Mario Alfieri

TISK:
GRANTIS Ústí nad Orlicí

Registrováno na
MK ČR E 11424

Vychází za finančního přispění
MK ČR

Neprodejné!
Náklad 370 ks
Neprošlo jazykovou úpravou!

úvodník

ZPÁTKY DO MARINGOTEK !

Konečně! Už se střílí po vlastech českomoravských nejen na ulicích, ale i v městských zastupitelstvech. Brzy vyjedou funebráci k branám Sněmovny a Senátu. Spotřeba traverz prudce klesne, kulka je úsporná.

Ale neradujme se. Zločinci v kravatách se jen tak nevystřílí-je jich totiž mnoho. Navrhuji inovaci: Ti, kteří jsou právě na řadě, mohli by fasovat k sakům slušivé terče. Odpadne tak riziko, že bude omylem zastřelen někdo, kdo má přijít na řadu až ve třetím kvartálu. Fatální omyl je ovšem v podstatě vyloučen-zde není nevinných.

Zdá se vám tento úvod k úvodníku trochu přes čáru? Proti gustu žádný dišputát, na krátkozrakost jsou ale dobré brýle. Nikoli ovšem ty růžové, jimiž Komenský oděl své Mámení.

Obchod růžovými brýlemi vzkvétá a zdá se, že začínají neodmyslitelně zdobit čela českých divadelních režisérů jak profesionálních, tak amatérských. Lehké žánry a úniková témata budou příjemně leštit zašlá pozlátka nejedné kapličky a smíchem se otřese nejeden venkovský kulturák. Dramaturgické plány jsou letos, zdá se, ještě odvážnější a počítají zjevně s přemnožením nosorožců. Prostě bude veselo na Starém bělidle. Divadla se stanou ještě více pevnými chrámy umění, kam štěkot kalašnikovů nedolehne. Divák se má na co těšit. Žádné snůšky vulgarismů, žádná perverze. Divadla jsme vymetli jako Augiášovy chlévy od všeho svinstva-a na ulici, na ulici nám nevadí. Do kanalizace, kam patří, ho spláchne první déšť.
A slušný člověk jezdí taxíkem.

Dočkejme ale času po způsobu husím. Obilí se taky neurodilo, třeba nouze někoho naučí housti. Třeba pražští bezdomovci překvapí a ve svém šantánu Roura zinscenují Prodanou nevěstu. Na to bych šel!

Opaku se ale nedočkáme. Mají-li kde ušáky a sofa, nehledej filosofa. Dočkáš se přinejlepším neškodných prefabrikovaných mouder, řečených slušně a artikulovaných vzorně. Pád špendlíku se považuje za teroristický útok.

Jistěže, oázy dosud existují. U Klicperů v Hradci, ve Frýdku, v Karolince, pod Házmburkem... Ale zatraceně jich ubývá.

Sergej Fedotov se pravděpodobně vrátí do kasína a Divadlo U mosta Perm nalezne azyl sotva pod mostem. Držka mafie je ještě bezednější než držka armády. Bývalé šarže KGB přece mají právo na důstojný stánek, v němž by zábavně utratily své přebytky za výsluhu let. Co se vleklo v Kárlsbádu léta, podaří se v Permi šmahem po vzoru sarajevského atentátu na Klause.

Rada nad zlato: Nepruďte! Nedělejte divadlo plné člověčiny, neřku-li mystiky a sprostých slov! A když-tak si rovnou kupte maringotku.

Vida-maringotky, to je naděje. Naleznete-li jednoho dne na svém jevišti ruletu, nevěšte hlavu. Maringotka může být tažena i koněm. Co koněm, poníkem. Možná i psím spřežením. ZPÁTKY DO MARINGOTEK!

Josef Kajetán by se velmi zaradoval. Jemu nikdo nediktoval, co má hrát a do jeho dramaturgických záměrů nikdo nestrkal pařát. Diktátem rozuměj ovšem i diktát většinového diváka, jehož vkus je léta kultivován televizními sereály (nejde o překlep) a jenž vytrvale hledá Superstar.

A kusy Josefa Kajetána byly vždy o něčem, ve své době nesmlouvavě. A ony jsou o něčem i dnes. Jen se jaksi nehrají, poněvadž nejsou dostatečně přiblblé. Nemají tu správnou sereálovou věrohodnost. Asi proto, že se většinou rodily v maringotkách.

Josef Tejkl

DIVADELNÍ VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Do uzávěrky XLVII. Hromady
přišly na účet VSVD další příspěvky. Děkujeme.

okres Hradec Králové:
Danuš KRČMA, Zdeněk VRÁGA
okres Chrudim:
Ds HEŘMAN Heřmanův Městec
okres Jičín:
Břetislava DIXOVÁ
okres Náchod:
Pavel NOVÁK, Dagmar ŽIDOVÁ, Martin VAKRČKA,
DS J. K. TYL Meziměstí
okres Pardubice:
Radoš JINDRA, DS (a)Maťák Pardubice
okres Semily:
Vratislav OUHRABKA, Jana OTMAROVÁ
okres Svitavy:
Ivan SVOBODA, Marie GRMELOVÁ, DS E. Vojana Brněnec
okres Ústí nad Orlicí:
Linda Kaplanová

Naši další členové a příznivci:
Petr KONÍČEK, Marie BOKOVÁ

Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD je aktualizován a celý zaveden do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlaste na naši adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o členství ve VSVD samozřejmě velice vítáme.

Poslední Valná hromada VSVD na svém zasedání 25. února 2006 nově stanovila výši ročního příspěvku:

- roční příspěvek pro fyzickou osobu se stanoví minimálně ve výši **250,- Kč** (do roku 2006 -150,- Kč)
- snížený (důchodci a studenti) minimálně **ve výši 120,- Kč** (do roku 2006 - 100,- Kč)
- roční příspěvek právnické osoby se stanoví **ve výši minimálně 750,- Kč** (do roku 2006 - 600,-Kč)
- nečlenové, zájemci o Hromadu platí 300,- Kč/rok (3 čísla včetně poštovného)

VSVD, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové
bankovní spojení:
Česká spořitelna a.s. Hradec Králové
1085997309/0800

DOHODLI SE NA HRONOVĚ, PODEPSALI VE VYSOKÉM

Předsedové (zleva) VSVD, OSDO a SČDO - A. Gregar, M. Malínek , J. Vyčichlo

Standardní už schůzky divadelních občanských sdružení v Hronově se kromě omluvených ADA a DCP zúčastnili zástupci SČDO, OSDO, VSVD a také odnože SČDO, loutkářské sekce SAL a za sokolské divadlo paní Müllerová. Dr. Vyčichlo informoval o ukončení režisérské školy SČDO a že už tato organizace nebude pořádat celostátní akce tohoto druhu, že je důležitější vzdělávání v oblastech, že vzdělávací aktivity ve Vysokém nad Jizerou budou otevřeny všem divadelníkům a že se opožďuje distribuce finančních prostředků z grantů ministerstva kultury. Předseda VSVD se pochlubil letošním Open Air programem při hradeckém divadelním festivalu, který už přesáhl 60% programové nabídky celého Divadla evropských regionů, že VSVD připravuje některé vzdělávací akce, především pro loutkáře a že se divadelníci všechno dozví prostřednictvím D´Artamanu. Paní Müllerová za Sokoly prohlásila, že pro účely proponovaného svazu, Matice českých divadelníků, zajistí evidenci sokolských souborů, aby mohl být navázán kontakt.

V diskuzi o tom, jak bude naloženo s myšlenkou založení celostátního ochotnického svazu, Matice českých divadelníků, se dospělo mezi SČDO, VSVD a OSDO k dohodě o podepsání smlouvy o vytvoření takového svazu, který by v budoucnu svou právní platformou i způsobem činnosti mohl vyhovovat všem podobným sdružením, na schůzce byl naplánován i podpis smlouvy,

a to 14. října 2006 ve Vysokém nad Jizerou. Poté že budou oslovena další sdružení, např. ADA, k napojení na smlouvu.

Zajímavou informací může být, že dosud byl udělen již 61 Zlatý odznak J. K. Tyla. Očekává se, že toto ocenění by mělo být v budoucnu projevem Matice českých divadelníků. Předseda SČDO také informoval o jednání s Artamou ve věci pořadatelství a statutu Krakonošova divadelního podzimu - SČDO převzal plnou odpovědnost vyhlašovatele, tedy za odbornou stránku přehlídky, a to v dohodě s hlavním pořadatelem, o.s. Větrov. Program sestavuje programová rada z výsledků licencovaných přehlídek, vyhlašovatel jmenuje odbornou porotu. Vzdělávací program se soustředí na tzv. Abecedu divadla, kterou povede R. Felzmann, každé dopoledne budou rozborové semináře.

V různém informoval ing. Malínek, že se jeho OSDO a Kulturní centrum Česká Třebová uchází o pořadatelství národní přehlídky činoherního a hudebního divadla.

-sg-

Rada VSVD se sešla v Miletíně

v rekordním počtu devatenácti členů v sobotu 7. října s velmi bohatě naplánovaným programem, který v odpolední části zahrnoval i prohlídku nově otevřené expozice muzea českého amatérského divadla a diskusi k projektu budované expozice „Východočeské impulsy".

V dopolední jednací části jsme se vrátili k usnesení minulé rady, která pověřila svého předsedu jednáním s ředitelem NIPOS Dr. Zborníkem o vyjasnění některých problémů a otázek. Jednání se zúčastnila i Lenka Lázňovská, vedoucí ARTAMA. Rada VSVD má např. problém s vyjasněním postavení NIPOS/ARTAMA a zájmových organizací a sdružení, jejich vzájemnou spoluprací, řízením atd. Požadováno je rovněž včasné zasílání zápisů z odborných rad NIPOS/ARTAMA a jejich ověřování předsedy, zejména proto, aby byly výsledky jednání co nejpřesněji formulovány a nemohlo dojít příp. ke zkreslení nebo jejich špatnému výkladu. Stejně není radě VSVD jasné, jaký přesně je vztah NIPOS/ARTAMA a MK ČR v péči o oblast amatérského divadla, zejména pak směrem ke koncepci, fungování a financování soutěžního systému. K diskusi je v současné době i postavení festivalového výboru JH jako nejvyššího orgánu, který schvaluje a může i měnit podobu této vrcholové amatérské přehlídky.

Dále bylo hovořeno na téma systému celostátní podpory postupových přehlídek a dalších forem podpory státu amatérskému divadelnictví. Vzhledem k tomu, že se často operuje s nesouměřitelnými čísly, které vedou k chybám v plánování finančních příspěvků (granty nebo přímo) nabídl se předseda VSVD, že zpracuje podklady pro analýzu této státní podpory, dle níž by NIPOS mohl argumentovat na MK ČR a sám by si při tom udělal pořádek ve svých kompetencích (odborná a organizační podpora a podíl na správnosti finančních toků.) *Pozn. Tento materiál předseda VSVD zpracoval a předal dr. Zborníkovi písemně i elektronicky 21. září do vlastních rukou. Členové RVSVD byli s formou této analýzy seznámeni.*

Předseda informoval o koordinační schůzce občanských sdružení v Hronově, kde se dohodlo podepsání Smlouvy Matice mezi SČDO, OSDO a VSVD na Vysokém. Matici zatím budou tvořit právní subjekty, které mohou dokázat nadregionální činnost a fyzické a právnické členy. RVSVD souhlasí se zněním smlouvy a pověřuje předsedu k jejímu podepsání.

V další části jednání zástupci RVSVD informovali o jednáních odborných rad ARTAMA. Diskusi vyvolalo zpravodajství z odborné rady pro činoherní divadlo (M. Císařová, J. Tejkl a A. Gregar), především změna způsobu výběru na JH (návrh ARTAMY). Rada VSVD ani po bohaté diskusi nezaujala stanovisko k tomuto problému, protože neměla dostatek informací. Podkladem pro jednání byla pouze ústní informace účastníků rady (zápis nebyl k dispozici).

Z dalšího programu:

N. Gregarová předložila účastníkům kalendář přehlídek na rok 2007 a seznámila přítomné s přehledem inscenací, které prozatím projevily zájem o účast v přehlídkách Červený Kostelec a Miletín.

- Radu VSVD seznámila s dosud podanými návrhy na udělení Zlatého odznaku J. K. Tyla. **Další návrhy je možné předkládat do příštího jednání rady, které se uskuteční v sobotu 3. února 2007.**

Po společném obědě a prohlídce současného stavu otevřeného muzea českého amatérského divadla v Miletíně seznámil A. Gregar přítomné se svou vizí, př. návrhem na instalaci v prostoru pro Východočeské impulsy. Pro nedostatek času se k tomuto problému nerozvinula diskuse, celá problematika nebyla nijak uzavřena, K řešení je třeba se vrátit.

- ng-

Připravujeme expozici "VÝCHODOČESKÉ IMPULSY" a obracíme se na všechny soubory z východních Čech, Královéhradecka, Liberecka, Pardubicka, Vysočiny...

V posledním ze sálů miletínského muzea by podle projektu měla vzniknout specifická expozice současného východočeského amatérského divadla, kterým myslíme dobu cca druhé poloviny 20. století. Podle dosavadní diskuse by tato expozice mohla mít podobu „autentické" divadelní klubovny, zařízené židlemi, skříněmi, artefakty připomínajícími skutečné prostředí. Byly by tu různé rekvizity, režijní knihy, fotografie, diplomy, tabla, fotografické knihy, ceny ze soutěží apod. Součástí expozice by bylo velké tabló cca 50 osobností východočeského divadla (např. pánové a dámy Lauterbach, Vavřička, Císař, Němeček, Houštěk, Marie a Josef Hejralovi, Věra Husáková atd.). V prostoru by zřejmě byla umělecká instalace, zatím s pracovním názvem První přerušená čtená zkouška - na způsob Poslední večeře Páně, o níž zatím živě diskutujeme se sochařem Jindrou Pevným.

Obracíme se na vás s prosbou – přispějte svými diplomy, cenami, divadelními plakáty, fotografiemi, ale především třeba trojrozměrnými artefakty, např. spolkovými prapory a znaky, celými fotografickými alby a zajímavými knihami, líčidly, parukami, kadeřnickými hlavami, maskami, nejrůznějšími rekvizitami a zajímavostmi, samozřejmě záznamy z představení na video i DVD (okopírujeme a vrátíme originály). V miletínském muzeu jim možná bude stejně dobře jako ve vaší zkušebně či klubovně, některým možná i lépe.

Potřebujeme také divan, prosklené skříně, nejrůznější něčím zajímavé židle, měla by být každá jiná – jak pro instalaci, tak pro sezení znavených návštěvníků, kteří se v „klubovně" budou dívat na filmy - v místnosti totiž zůstane stávající projekce DVD a PC prezentace foto-

grafií z nejrůznějších inscenací českých souborů. Rádi bychom instalaci této expozice udělali co nejdříve. Zavolejte, přijedeme si pro to! Spojení obvyklé – prostřednictvím Impulsu.

Saša Gregar

CÍSAŘOVA JARMÁRKA V PEVNÉ VAZBĚ!

V řadě čísel bulletinu Hromada jsme uveřejňovali (na přidanou) Císařův slovníček divadelních pojmů pod výše uvedeným názvem. Dlouho jsme (i autorovi) tajili, že z toho vydáme samostatnou knížečku a proto pana profesora nejrůznějšími konspirativními cestami nutili pojmenovávat další a další hesla. Až jich bylo skoro šedesát, přesně 59. To jedno je navíc. Ale nejen heslo, celé cédečko! Na něm je uložen autentický projev Jana Císaře, doplněný písničkami a jinou zvukovou kulisou. A navíc, zvláště dětem, ale i dospělým, se pro dlouhé chvíle přidává pexeso, na něž Jirka Jelínek namaloval slavné dramatické postavy. Jirka vybavil tuto půvabnou knížečku i komiksovými ilustracemi, pěkně v duchu Císařova vyprávění.

Knížku jsme pokřtili na Cenění 2006 v královéhradeckých Jesličkách a k dispozici je a bude v Impulsu. K dostání bude také v pražském knihkupectví Prospero v Celetné ulici a v prodejně divadelní literatury v divadle Archa.

Císařova jarmárka by neměla chybět v žádné knihovně divadelníkově! Vhodný dárek k vánocům!

POZVÁNKA

Rok zase se mine s rokem
a nezbývá proto,
než
ve smyslu stanov našeho sdružení
svolat
VALNOU HROMADU VOLNÉHO SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ,
v sobotu 3. března 2007 od 12.30 hodin
na místě obvyklém,
v Divadle Jesličky Hradci Králové.

Jednání bude podle dobrého zvyku
zakončeno divadelně.
Nabídneme vám představení,
které porota letošní Loutkářské Chrudimi
nominovala na Jiráskův Hronov
a ocenila Cenou za inscenaci
Tlupatlapa,
Dramatická školička Svitavy
podle hudby Philipa Glasse:

POTICHU I NAGLASS

... alebo bez slov a na skleničky.
To je spůsob, akým súbor Tlupatlapa
zo Svitav vytvára na javisku poctivý,
múdry, výtvarne originálny divadelný tvar,
ktorý ani tak nie je interpretáciou
jako demonštrovaním príbehu
vysokej spoločnosti počas jedného večera,
jedného žúru...

Je vzácne, ako súbor, okrem toho,
že zvláda všetky remeselné stránky,
potrebné ku tvorbe divadelnej inscenácie,
nerezignuje ani na hľadanie nových,
originálnych výrazových prostriedkov
a ich použitia, či originálnej formy
„rozprávania" príbehu.
Súboru Tlupatlapa patrí aj pre túto stránku
inscenácie vysoké ocenenie a vďaka.

Peter Janků (z recenze LCH)

Do nové divadelní sezóny
DESATERO K ZAMYŠLENÍ

Byla to doba vrcholného vzepětí porotování amatérského divadla na okresních, krajských, mezikrajových – i to v amatérském činoherním divadle jeden čas existovalo – a pak národních soutěžích. I na „federálním" Jiráskově Hronově. Hlavní a rozhodující impuls této aktivitě dali lidé, samozřejmě i celé soubory, které chtěly v tom období 70. a 80. let dělat slušné, ne-li výborné kvalitní divadlo, aby mohli uskutečňovat snahu naplnit své divadlo, inscenaci a představení plnohodnotným smyslem a ten pak sdělovat na patřičné úrovni svým divákům. V tehdejším Východočeském kraji tento „vzdělávací" úkol plnila především Lidová konzervatoř. Jenže brzo se ukázalo, že to nestačí, že svou roli v tomto směru by měly přijmout i poroty – zejména a především na okresních úrovních, kde se vlastně po prvé s jistými vyššími nároky setkávaly soubory, které takového nic zatím nepotkalo. Jenže - kde vzít porotce, kteří jsou schopni plnit takovou funkci? A tak jsme pojali, okouzleni úspěchy jiných divadelních tříd lidové konzervatoře (viz záhlaví), poněkud pošetilý nápad: že otevřeme třídu porotců. Pošetilý proto, že je něco jiného vzdělávat herce nebo režiséry a něco jiného ty, kteří mají divadlo rozebírat a vyvozovat z toho rozebírání případně i nějaké poučení pro ty, co tu inscenaci stvořili.

Byl tehdy ve východočeském kraji i dr. Milan Obst, přímo ideální člověk pro koncipování a vedení této třídy. Milan byl člověkem vrcholně vzdělaným, divadlu dokonale a brilantně rozuměl, amatérům taky - režíroval u ochotníků, hrál a hlavně porotoval na všech úrovních. A to znamenitě. Vzpomínám dodnes na některá společná vystupování na tomto poli, zejména na jedno v Úpici, kdy jsme si dovolili nemít před svým porotcovským vystoupením porady, ale přímo před zraky a hlavně ‚sluchy' veřejnosti docházet v otevřené diskusi k závěrům. A tak se Milan vedení této třídy ujal a vypracoval pro ni Desatero porotce amatérského divadla. Ledacos se v běhu času změnilo, ledacos už neplatí, třeba bod 5. o autorském textu dnes v mnohém vypadá zcela jinak a i v dalších bodech bychom našli tvrzení, které v proměnách doby ztratily částečně nebo zcela svou platnost. Ale na druhé straně: třeba bod 1. je pro mě stále základním východiskem pro porotce - neporotujeme na místě prvém proto, abychom podrobně a úporně rozebírali každý detail inscenace, ale především a hlavně proto, abychom se společně se soubory dobírali současné funkce a současného smyslu divadla. A tím souboru pomohli ke snazší a pohotovější orientaci v jeho cílech a záměrech.

Netiskneme Obstovo Desatero porotce proto, abychom je dávali za vzor. Jde spíše o možný důvod k zamyšlení. A nejenom pro porotce. Dá se v něm po mém soudu najít ledacos, co může být přínosem i pro ty, kdo dělají amatérské divadlo dnes. Neboť je málo tak stručných, ale chytrých a precizně zhuštěných textů o tom, jak se dívat na amatérské divadlo a jak o něm hovořit.

Jan Císař

PhDr. Milan Obst CSc.

DESATERO POROTCE AMATÉRSKÉHO DIVADLA

(vydáno v říjnu 1979
pro potřebu žáků třídy porotců LKVčK)

1.

Porotce si musí být především vědom toho, jaká měřítka platí pro posuzování divadelního představení. Tato měřítka (kritéria) nejsou dána v podstatě nějakými uměleckými důvody, nýbrž vyplývají z daného stavu společenského vědomí, v němž se odráží současný sociální systém se všemi složkami, od sféry výrobní až ke kulturní a intelektuální nadstavbě. S vývojem společenským se mění i požadavky publika na divadlo a tedy i kritéria hodnocení. Tato měřítka nejsou vždy jasně formulována, je třeba je poznat zejména na vrcholných výtvorech současného divadla. V nové době (20.století) obvykle neexistuje jeden typ divadla, působí vedle sebe různé směry, proudy, tendence, individuální typy, to také nutno při hodnocení respektovat. Měřítka hodnocení zahrnují vždy jisté požadavky umělecké a ideové, při čemž nutno respektovat skutečnost, že tyto požadavky plní divadlo ne v každém jednotlivém díle, ale především v celkové své působnosti. Každé

představení přispívá něčím do pokladnice současné divadelní kultury. Mezi požadavky publika a měřítky hodnocení je určitý rozdíl. Je společensky užitečné, když divadlo nejen hoví vkusu publika, ale také jej (ve směru estetických a ideových hodnot) rozvíjí. V tom smyslu připadá porotci (kritikovi) odpovědný úkol ukázat umělci (souboru), jak by bylo možné vytvářet divadlo umělecky průbojnější, než jak se případně děje.

2.

Kritika porotce má být co nejobjektivnější. Nejde o to, jak se představení líbí mně osobně při mé dnešní náladě, ale jak zásadně působí na diváka, pro kterého soubor hraje, respektive by měl hrát. Kritika je tím objektivnější, čím více odborných posudků zahrnuje (ani u odborného kritika nelze subjektivní hledisko zcela vyloučit). Proto má působit vícečlenná porota a každý její člen vyjádřit svůj názor. To nevylučuje celkový názor poroty, je to jeho předpokladem. Soubor by měl dostat zcela jasnou odpověď na otázku, co v jeho představení bylo v pořádku a co nikoliv, jak konkrétně může svou práci zlepšit. Připomínky kritiky by měly být nejen co nejobjektivnější, ale i nejkonkrétnější.

3.

Základním úkolem porotce je vystihnout celkový (dramaturgicko-režijní) záměr předvedené inscenace a určit, zda tento záměr přinesl společensky užitečnou hodnotu. V záporném případě je třeba názor porotce důkladně zdůvodnit (zejména vytčením principů současného divadla). V kladném případě je třeba především tento záměr slovně formulovat, ukázat, jak je realizován v základních prostředcích jevištního projevu. Jestliže tento záměr nebyl realizován důsledně, je třeba vytknout tato „slabá" místa a opět zdůvodnit, proč celkový záměr narušují. Toto narušení se může týkat chybného pojetí některé postavy, podcenění výtvarné složky, chybného pojetí mluvní složky u herců atp. Porotce musí tedy především dokonale pochopit, co chtěl soubor představením vyjádřit, a podat souboru důkaz, že byl nanejvýše vnímavým a že je poučeným divákem.

4.

Nejlepším východiskem pro posouzení inscenace je srovnání hodnoceného představení s provedením stejné hry v jiném divadle, s jinou inscenací téhož souboru, výkon herce s jiným výkonem téhož herce atd. Touto srovnávací metodou nabývá hodnocení poroty na konkrétnosti. Přitom nejde o to, chybné představení srovnávat s jiným dokonalejším, nýbrž spíše ukazovat na různé možnosti, jak se vyrovnat s hrou, určitým místem, s jistou dramaturgickou oblastí atd. Srovnáním by měly vyniknout osobité snahy a přístupy posuzovaného souboru.

5.

Tam, kde představení vzniká na základě autorského textu (hry), je užitečné a nutné srovnat inscenaci s touto hrou. Tak lze nejlépe zjistit, jaký byl důvod pro volbu hry a jaký inscenační postup soubor zvolil. V případě omylného výkladu by měl porotce upozornit, jaké jsou skutečné kvality hry a jak k ní lze přistupovat. Sledoval-li soubor inscenací jiné cíle, než k jakým směřuje hra, bylo by dobré souboru doporučit hry, jež by jeho záměru lépe vyhovovaly. To vše ovšem předpokládá, že porotce zná text předváděné hry a může bezpečně posoudit její textovou úpravu a její scénické provedení.

6.

Porotce by měl posoudit představení v celku i jeho jednotlivé složky. Ideální postup je od vytčení základních měřítek k posudku dramaturgického výběru hry, režie, herecké složky, výtvarné stránky, hudby, choreografie a dalších složek inscenace. Předmětem hodnocení se může stát i reakce publika, propagace představení, tištěný program, zařízení divadla. Dále pak i činnost souboru v delším časovém úseku, vzdělávací akce souboru atd. Při tomto hodnocení jednotlivých složek je důležité vždy odpovídat na otázku, jak vytváření postav, scéna, hudba atd. slouží určujícímu záměru představení. Jen tak lze stanovit hodnotu těchto složek. Neexistuje nějaká absolutně správná výslovnost, gestikulace, aranžmá, osvětlování ad., nýbrž vše lze posoudit jen vzhledem k představení jako celku. V tomto celku nabývají jednotlivé složky určité funkce, tu je třeba poznat a hodnotit.

7.

Důležitým úkolem poroty v amatérském divadle je poradit, jak soubor s danými reálnými možnostmi může dělat kulturně užitečnou práci. Dobré i výtečné divadlo se dá dělat s minimem technických prostředků. Je častá chyba souborů, že si kladou úkoly nad své síly, zejména pokud jde o technickou náročnost představení. Moderní divadlo nás učí, že jednoduchými prostředky, ale na základě živé představivosti a nápaditosti lze vytvářet velmi bohatá a působivá představení. Základem vždy zůstává herec a nekonečné množství jeho pohybových, mimických, hlasových projevů a nekonečné množství různých typů herecké souhry.

8.

Porotce získává u souboru autoritu tím, že rozumí divadlu. To znamená, že je poučeným, vzdělaným kritikem, že mu nejde o prosazení osobního laického dojmu. K této poučenosti vede porotce jak divadelní teorie, tak i praxe. V teorii jde zejména o znalost dějin divadla, jeho teorie a aktuální současné problematiky u nás i ve světě. Praktické zkušenosti získává porotce posuzováním co největšího počtu představení různého směru a různých hodnot a dále konfrontací svých názorů s jinými náhledy. Schopnost vyjádřit myšlenky a soudy konkrétně a jasně získává také četbou kvalitních kritických referátů.

9.

Porotce by měl být profesionálním divákem. Jeho pozornost se obrací nejen k jevišti (představení souboru), ale také k hledišti. Úkolem kritiky je nejenom hodnotit předsta-

vení, ale také přispívat k tomu, aby dobré inscenace našly své publikum a aby publikum dovedlo hodnoty představení ocenit. Promluva k divákům není tak snadná jako promluva k souboru (takový stav je u amatérského divadla). Ale i zde by měl porotce využívat daných možností (jednání poroty se souborem jsou někdy veřejná), publikační možnosti apod.

10.

Práce porotce má i svou psychologickou stránku. Jednání poroty by nemělo mít ráz soudního tribunálu, nýbrž kolektivní porady tvůrců a posuzovatelů nad vykonaným dílem. Jestliže se v práci souboru objeví vážné nedostatky, mělo by být úkolem poroty naznačit cestu, jaká by soubor vedla za užitečnou kulturní činností. Existuje řada způsobů jevištního projevu, které vyžadují minimum prostředků technických. Jindy jde o to, aby soubor dobře vybavený technicky i personálně rozšířil okruh svého působení k průbojnějším směrům divadelního projevu. U vrcholných představení jde o to, jejich význam zhodnotit i jako příklad pro jiné soubory. Názor, že nějaké představení je dokonalé, je třeba zdůvodnit stejně pečlivě jako při inscenaci nedokonalé. Jde o to, aby cesty za účinným jevištním dílem byly co nejvíce objasněny a vysvětleny. Práce poroty by neměla působit jako něco, co je do amatérské praxe dosazeno zvnějšku, nýbrž jako její organická součást, jako nezbytná složka v soustavě faktorů, jež spolupůsobí při vytváření společensky prospěšného divadelního umění.

BUDE... ?

DIVADELNÍ LOUTKÁŘSKÁ DÍLNA

Vážení a milí loutkáři,
dovolujeme si vám nabídnout **divadelní loutkářskou dílnu**, v níž byste absolvovali celou cestu vzniku loutkové inscenace. Každý by podle svých sil přispěl k tvorbě inscenace ve všech jejích složkách. Určena je všem, začátečníkům i těm, kteří loutkové divadlo třeba i dlouho hrají.

Téma dílny:

- jak připravit z kvalitní literární předlohy text, který by se dal použít jako základ loutkové inscenace
- vyrobíme si loutky
- budeme si povídat o režii představení
- o divadelní muzice, jak psát a skládat písničky
- budeme se snažit naše loutky naučit, aby si s námi povídaly, aby slyšely a viděly, aby vnímaly vůně světa a aby měly chuť nám na odchodu podat ruku. Prostě aby měly všech pět smyslů.

Lektoři: Karel Šefrna (Céčko Svitavy) a Jiří Polehňa (divadlo Jesličky HK).

Kdy: 2007 - březen, duben, květen, červen, vždy 1x v měsíci od pátku cca 19.00 přes celou sobotu cca do 22.00 hod. Rozjezd v neděli ráno. Dílna by byla ukončena týdenním soustředěním při Loutkářské Chrudimi (1. – 6. července 2007), kde by byl výsledek dílny nabídnut publiku ve volném programu.

Kde: Základní umělecká škola Jaroměř – organizační garant Jarka Holasová - ubytování ve vlastním spacáku na vlastní karimatce - k dispozici sprcha a kuchyňka

Autor loutky - Jiří Polehňa
foto: archiv autora

Finanční náklady:
4 x dílna: 600,- Kč, Seminář při LCH: 600,- Kč + ubytování

Naše loutkářská setkání se uskuteční pouze tehdy, když se přihlásíte!!!
OKAMŽITĚ!!!
Těší se na vás lektoři
Karel Šefrna a Jiří Polehňa
a organizační tým Naďa Gregarová a Jarka Holasová

BUDE... ?

A CO TAKHLE SCÉNOGRAFIE,

PÁNI REŽISÉŘI A PANÍ, ČI SLEČNY REŽISÉRKY?

Je to zatím jen nápad, který nás napadl se scénografem Petrem Ko-

BUDE... !

línským. Co takhle se něco přiučit – dlouhodoběji – pojednat jakési režisérské dovednosti, zasvětit amatérské režiséry do nějakých těch tajů a zákonitostí divadla, které se mají k výsledku (k představení, k inscenaci) jako pára k parnímu stroji či voda k mlýnu?

Z nápadu při jedné dlouhé procházce po Krkonošských hřebenech zbujelo téma pro - řekněme tomu vzdělávací cyklus – jež by mohl probíhat možná jednou za dva měsíce o víkendu. Třeba v Miletíně nebo jinde. Na tom teď nesejde... A mohlo by to mít toto zadání:

SCÉNOGRAFIE PRO REŽISÉRY ANEB JAK ZABYDLET HERCE NA SCÉNĚ!

Samozřejmě by nešlo jen o to, jak namalovat a postavit scénu. Mohlo by se na to jít z gruntu - samozřejmě od dramaturgie, co a jak hrát, jak škrtat, aby hra neztratila význam a herec (a co teprve režisér) se v ní neutopil, jak si např. „udělat" i režijní knihu a co je pro ni důležité, jak vybudovat půdorys inscenace (ten dramatický i ten scénografický), jak v něm povodit herce, co je to mizanscéna, situace - vzpomeňte, jak jsme ji pilovali v Miletíně s prof. Císařem! - jak se vůbec chovat k herci, aby nám rozuměl a my pak jeho postavě...

Jednou prý slavnému českému režisérovi, Alfrédu Radokovi, řekl jeden herec k režisérským připomínkám – „Já vám rozumím, pane režisére, ale pomoci vám nemůžu". Tak to by neměl být výsledek tohoto kurzu. Přínosnější by mohly být praktické rady zkušených, většinou profesionálních divadelníků, které by naše amatérské režiséry vybavili určitou (samozřejmě na talentu závislou) schopností vést zkoušky a inscenaci ke smysluplnému výsledku.

Pokud budete mít zájem a bude-li vás více než deset, pustíme se do projektu. Přihlaste se tedy na známou adresu **gregarova@vsdv.cz** do konce ledna 2006.

POHÁREK SČDO
OPĚT V KRÁLOVÉHRADECKÝCH JESLIČKÁCH

Regionální kolo soutěže ženských a mužských monologů, dialogů, loutkářských výstupů a divadla jednoho herce vypukne v sobotu 13. ledna 2007 od 10:00 hodin (s prezencí cca hodinu předtím).

Poklidné milé prostředí, zaštítěné štědrým barem, vám umožní v přátelské atmosféře předvést plody vašeho snažení ve výše zmíněných disciplínách. Netřeba se obávat jakékoliv řevnivosti; výkony zhodnotí odborníci laskavým pohledem a zejména těm, kteří se chystají na přijímací zkoušky na DAMU a JAMU, mohou jejich postřehy prospět.

Netřeba dodávat, že nejlépe hodnocené výkony budou vyslány do Bystřice u Olomouce, kde se již tradičně koná národní kolo.

Přihlášky se svým jménem, datem narození, adresou, jménem autora a stručnou anotací vystoupení zasílejte na Středisko amatérské kultury Impuls, Okružní 1130.

Naďa Gregarová a Jana Portyková

P.S. Podrobné propozice jsou součástí "Vyhlášení soutěží a přehlídek...07" viz. Samostatná příloha.

Ilustrační foto, Jiří Vencl, foto Jana Portyková

VIDĚLI JSME

ROZTANČENÁ CHLUMECKÁ SUGAR

Radka Pokorná našla pro postavu Sugar velmi přesnou a odpovídající polohu

Kdo z nás by neznal film „Někdo to rád horké", ať už je nám dvacet nebo padesát! A je vůbec někdo, kdo ten film viděl a koho by nepobavil? Nevím o nikom takovém. Nejspíš také proto byl postupem času filmový scénář přetaven v úspěšný divadelní muzikál, uváděný pod názvem *Sugar* (autor Peter Stone, hudba Jule Styne, texty písní Bob Merrill). Divadelní soubor Klicpera zvolil tento titul k nastudování pro slavnostní otevření nového divadla v Klicperově domě. Režisér Jaroslav Málek v programu k inscenaci píše: „Už v okamžiku, když jsme se rozhodli zkusit se poprat s tímto fantastickým textem jsem si byl vědom, že je to pěkná drzost. A na tomto místě říkám zcela upřímně: Kdybych věděl co nás čeká, tak nevím, nevím – asi bych váhal – možná i o tři dny déle. Ale nakonec bych do toho asi šel znovu." A je dobře, že do toho šel, že do toho šli všichni a určitě rádi, protože energie, předávaná divákům s jeviště je nesporná a radostná.

Velmi si cením především toho, že se režisér snažil naplnit muzikál ve všech jeho složkách: zajistil živou hudbu – Big band Melodybrass pod vedením Jana Petrovického (zatímco některá oblastní profesionální divadla jedou na playback), zajistil velmi kvalitní tanečky včetně stepování (!), respektive choreografii davových scén vůbec – Taneční skupinu Shepot pod vedením Jany Karlíkové. To k dobrému muzikálu nesporně patří. Za šťastné považuji i scénické řešení s orchestrem na lešení za průsvitnou plentou a pod ním stěnu s dveřmi, která umožňovala jednoduchými změnami charakteristiku různých prostředí a ponechávala dostatek prostoru pro choreografii jednotlivých scén. Uvedeným způsobem umístěný orchestr ve spojení s přesvědčivým "markýrováním" hereček v rolích hudebnic ženské kapely přispěl k její uvěřitelné prezentaci. Prostě ženská "kapela jako živá"! Pokud jde o herecké výkony, je jistě na místě konstatovat, že se všichni herci snažili v rámci svých schopností podat co nejlepší výkon, ale výsledek přece jen nepůsobil zcela vyrovnaně. Pochválit je třeba především Radku Pokornou, která pro postavu Sugar našla velmi přesnou a odpovídající polohu (aniž by jakkoliv kopírovala Marilyn Monroe). Také Petr Pokorný v roli Jerryho-Dafné prokázal cit pro situace a smysl pro umístění pointy, i když si občas rád zaimprovizoval, trochu i mimo hru. Pokud jde o celek, domnívám se, že více úsilí bylo věnováno (tu s větším, tu s menším

úspěchem) budování jednotlivých scén, než linii a vygradování příběhu, a tedy i celku inscenace.

Viděla jsem reprízu 6. října v narvaném, novotou vonícím sále, s místním vstřícným a vděčným publikem. Ale domnívám se, že stejně dobře ocení, i přes uvedené problémy, chlumeckou inscenaci diváci kdekoliv. A pokud bych měla jednou větou shrnout svůj celkový dojem, pak mohu konstatovat, že jsem viděla představení v jednotlivých složkách, situacích a hereckých výkonech sice nevyrovnané, ale přesto velmi radostné a příjemné.

Alena Exnarová

Kontakt:
DS Klicpera, Jaroslav MÁLEK
e-mailová adresa: j_malek@volny.cz
Telefon: 602 246 261

***

VLAKEM VÁLKY

Hraje se to dnes také pod názvem Biloxi blues a bluesová, resp. více swingová hudba je součástí turnovské inscenace hry Vlakem války podle dramatu Neila Simona. Jan Baron Marek ji nastudoval s Turnovským divadelním studiem, které tvoří převážně mladá herecká generace (Petr Haken už je tam trochu za středňáky), a především postavy mužské, američtí vojáci odjíždějící na některou z front 2. světové války, jsou vykresleny autenticky, spontánně, uvěřitelně. Deníkový příběh Jeroma rámuje situace, jejichž provokatérem je despotický seržant Toomey. Petr Haken v této roli často „citoval" z podobných postav známých z řady amerických filmů, např. z Pahorku. A to tak razantně, že někdy neslyšel sám sebe. Snaha celého ansámblu o co nepravděpodobnější autenticitu hereckého projevu byla někdy na škodu srozumitelnosti. K publiku se často dostala jen část informace a bylo třeba napínat uši - škoda, např. Matěj Mates Hajn je věrohodným představitelem Epsteina. Většina herců ale nezklamala a předvedla promyšlené výkony. Slabší stránkou představení byla její technická složka - o přestavbách hudba mlčela, naopak byla tvrdou konkurencí dialogům. Především v úvodní scéně ve vlaku, to jsem měl chuť sednout si mezi herce, abych se něco dozvěděl. A také, až na výjimky, nefungovalo zcela srozumitelně (dramaticky) světlo. Prostě pár kazů by se našlo. Režisér si s prostorem určitě ví rady, ale jistě by přišel na ozvláštnění některých situací - např. v tanečním klubu, v erotické scéně, komplikované zbytečně složitou přestavbou jinak funkčně využitého mobiliáře – vojenských postelí a polního stolu. Prostě, v Turnově je zaděláno na pěkné představení a je také v Baronových silách spolu s bezvadnou hereckou partou udělat představení, které bude vypovídat o postoji mladé generace k násilí - bez ohledu na historické souvislosti. Vždyť i oblečení do současných vojenských maskáčů k tomu směřuje.

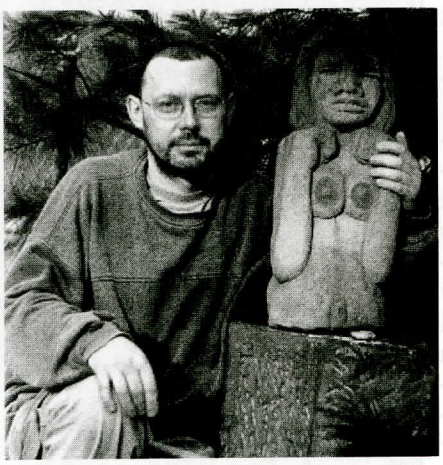
-sg-

Kontakt: Petr Haken,
481 312 636, 606 504 008
e-mail: haken@gytu.cz

***

OBRAZY JINDŘICHA PEVNÉHO

Výtvarník, malíř, sochař, muzikant, herec, dvorní scénograf svitavského „Céčka", divadelník srdcem, viděním a myslí, byť se za divadelního umělce nepovažuje. To tak bývá... Narodil se 17. ledna 1961 v Plzni. Původním povoláním je mechanikem elektronických zařízení, později se vyučil uměleckým štukatérem na SOU uměleckořemeslné výroby v Praze. Než se mohl věnovat pouze výtvarné tvorbě vystřídal různá povolání. Zpočátku většinou tvořil užité umění, až od roku 1997 se intenzivně věnuje volné tvorbě, zejména malbě, plastice, klasické i počítačové grafice a pravidelně vystavuje. Znalosti ve většině těchto oblastí získal převážně samostatným studiem. Žije s rodinou v Pomezí u Poličky na Českomoravské vrchovině, jeho rodinný dům je zároveň ateliérem a galerií, zahrada a její zákoutí lapidáriem sochařských děl a desítek slunečních hodin, z nichž se ani jedny neopožďují, jen některé v určitém ročním období nechávají běh času na jiných...

V Hradci Králové měl Jindra výstavu v Galerii Jeřabina, kdo prohloupil a nepřišel, musí čekat na nějakou jinou. Vernisáž, při níž si Jindra svůj bigbítek zahrál s půvabnou saxofonistkou z rodiny Venclových, zahajoval Honza Merta, a to těmito slovy:

„Poprvé jsem se setkal s tvorbou Jindry Pevného v roce 1997, když vystavoval své obrazy v novém divadle TRÁM ve Svitavách. Už tehdy se mi jeho obrazy velmi líbily. Ale jak už to při takových příležitostech bývá, nebylo mnoho času a soustředění, abych si je důkladněji prohlédl. Ale pak jsem se s Jindrovou tvorbou setkal v roce 2002 v Céčkovské inscenaci textu Antonína Mareše, Slon. Jindřich k této inscenaci vytvořil působivou výpravu, která patřila k určujícím složkám této inscenace – a opět mne zaujal styl a rukopis jeho práce. A ke třetímu, a pro mne zásadnímu setkání s jeho dílem, došlo před rokem, 8. října - svitavští uspořádali takové divadelnické setkání a částí programu byla i návštěva u Pevných v Pomezí u Poličky. Byl tenkrát krásný slunečný podzimní den, vstoupili jsme do velké zahrady, citlivě udržované. Pár ovocných stromů spíše pro krásu, než pro užitek, stráňka, keře a zídky. V trávě porůznu z kamene tesané artefakty, především

Růžový vlk, foto Jan Merta

sluneční hodiny a všude uprostřed té přírody, kde to jen šlo a nepřekračovalo smysl pro míru - stály obrazy. Obklopené zelení, která se pomalu připravovala k podzimu. Ze vší té přírodní barevnosti ale nejvíce zářily Jindrovy obrazy, rámované jen podzimní přírodou. Nevěděli jsme, kam se nejdříve podívat, byli jsme jak Alenka v říši divů.

A najednou se přistihnete jak stojíte nad těmi obrazy v zamyšlení, vnímáte jejich krásu a pohodu kolem. Autor promlouvá skrze ně a otevírá vám svoji duši, čistě a prostě vám nabízí svou cestu a hledání. A to formou osobitě stylizovaného naivismu, který nesnáší přetvářku, který k vám hovoří čistými výtvarnými prostředky. Obsah tu vládne formou a já cítím energii obrazu a je mi dobře. Nejen mně, všichni jsme okouzleni. Pak vstupujeme do domku - stěny jsou plné obrazů a grafických listů, stejná cesta, stejně úporné hledání tvaru. Nesmírně poetické, čisté a obsažné vidění. Vtip, bohaté nápady, dramatické náměty se tu nabízejí z prosté potřeby vyjádřit se po svém, osobitě, linkou, barevností, tvarem, stylizací a metaforou, vztahy mezi věcmi i postavami. Vztahy nabízejí příběhy a na nás je, jak je vyložíme a pojednáme. Autor vás provede svou fantazií.

Mám rád obrazy Jindry Pevného, jejich poetiku i to jak výtvarně směřují k dramatickému obsahu a jak mě tím oslovují..."

Jan Merta

Zabíjení jednorožce, foto J. Merta

Od obrazů Pegasů k hořkým obzorům Daniila Charmse

Výstava z tvorby Jindry Pevného v Hradci Králové již skončila, ale určitě se s jeho dílem potkáte i při jiných příležitostech, bude-li to možné, dáme v Hromadě vědět předem. Jindra Pevný však tvoří i – řekněme – účelově. K premiéře nové inscenace „Céčka", k níž připravil i scénografické a výtvarné řešení, namaloval také soubor obrazů, které by bez práce na Daniilu Charmsovi zřejmě nevznikly. Obrazy doprovázely svitavskou premiéru - Jindra Pevný je vždycky vtažen do práce naprosto a úplně, až po okraj možností a objem své duše, která je samozřejmě velká a objemná, vejde se do ní smutek i radost, jistota i pochybnosti, krása zřejmá i utajená, agresivita i nostalgie, duše jakoby Charmsovská...

V nové svitavské inscenaci s názvem Fialový vítr to díky výtvarnému myšlení Jindry Pevného i spřízněné poetice Karla Šefrny a jeho ženy Blanky skutečně všechno létá, přirozeně padá a nadpřirozeně, tajemně se děje – s údivem dítěte a hrůzami děsivého snu, s odevzdáním se bezmoci a krutosti nesmyslu, křehkosti i buranství. Inscenátoři píší, že Fialový vítr poskládali jako mozaiku z povídek, divadelních her a hříček, filozofických úvah, básní a anekdot petrohradského básníka, spisovatele, dramatika, osobitého mysli-

tele a tajuplného podivína Daniila Charmse (1905-1942) – a inscenace je takto přesná, je v ní Charms i naše představy o něm, o časech sovětské Moskvy za ranní tmy s NKVD v kožených kabátech zvonící na souseda o patro výš, na ztotožnění se s prázdným žaludkem a hlavou plnou snů. Nad bídou života venku a bohatostí toho uvnitř. Činoherní, hudebně muzikantsky, loutkářsky a excelentně výtvarně pojednaná inscenace měla o premiéře sem tam malý kaz, ale to jako když se ještě neumíme úplně vypořádat se sjednocujícím makeupem, což je záležitost čistě technická. Viděl jsem skvělou inscenaci, snad nejlepší zatím pokus o inscenování Charmse, počínaje Jesličkami a Jožou Krasulou v Partyzánském konče. Těším se, že „Cečko" a Fialový vítr osloví rok 2007 skvělým přípěvkem stav moderního divadla v českých zemích.

Saša Gregar

V sobotu 4. srpna předali zástupci ochotnických organizací Naďa Dohnalová z Jizerské oblasti SČDO a Alexandr Gregar z VSVD

ZLATÝ ODZNAK J. K. TYLA PANU VLADIMÍRU CERMANOVI

(*1920) ZA CELOŽIVOTNÍ HERECKOU A REŽIJNÍ PRÁCI V OCHOTNICKÉM DIVADLE NA SEVEROVÝCHODĚ ČECH

Velmi dlouhou a úspěšnou ochotnickou divadelní dráhu začal Vladimír Cerman v roce 1939 v Lomnici nad Popelkou a v ochotnickém souboru J. K. Tyl je činný dodnes. Do konce roku 2005 sehrál celkem 101 rolí v 538 představeních, režíroval dosud 30 inscenací, z nichž řada byla uvedena na krajských postupových přehlídkách. Odborné poroty jednotlivých přehlídek kromě režijní práce oceňovaly jeho herecké umění.

A převzetí Zlatého odznaku J. K. Tyla oslavil, jak jinak, na jevišti divadla v Lomnici nad Popelkou skvělým hereckým výkonem v roli Terezčáka ve hře **Než kohout zazpívá.**

Poprvé uvedli Lomničtí tuto Bukovčanovu hru před dva a dvaceti lety. Patřila k oblíbeným repertoárovým číslům nejen na ochotnických jevištích. Bukovčan byl tehdy mimořádným zjevem soudobé dramatiky (např. Oprátka pro dva), se silným dramatickým příběhem a plně modelovanými postavami, navíc situace Kohouta je vypjatá, téměř modelová. Princip kolektivní viny, zbabělost, udávání, pokrytectví, zrada, to v osmdesátých letech rezonovalo velmi silně, byť je příběh situován do Slovenského státu. Dnes tyto věci znovu ožívají (bratislavská inscenace Tisa) a není divu, že pro Lomnické byla příležitostí, jak zahrát plnokrevně o lidech v mezní situaci.

Publikum hru přijalo s velkým zájmem a porozuměním, většina hereckých výkonů byla zdařilá a přesvědčivá (Vladimír Cerman v roli Terezčáka, holič Uhrík Petra Štěpána, prostitutka Mondoková v podání Renaty Tomešové a samozřejmě postava Doschla, obchodníka se dřívím, kterou sugestivně zahrál Láďa Novák). Zdařilá scénografie podtrhovala atmosféru stísněnosti sklepního vězení, režisér Ladislav Sezima vedl herce k úspornému herectví bez přepínání, prostě kvalitní amatérské představení vycházející z ducha souboru a jeho zkušeností, a to nemalých.

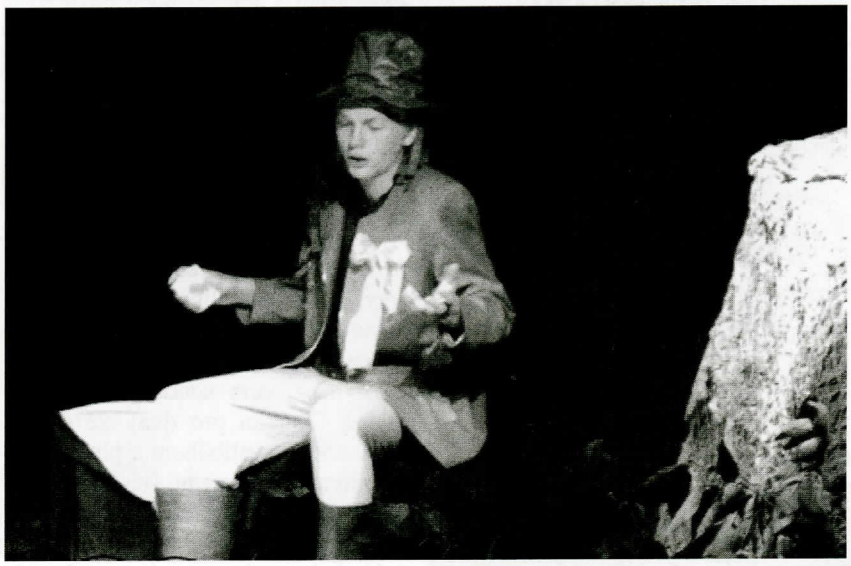
-sg-

Pijící pegas, foto Jan Merta

PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU

BROUMOVSKÉ POVĚSTI

Na prázdniny si broumovský soubor NE.DIV.SE. (Nezávislé divadelní seskupení DDM Ulita) připravil vystoupení pro teplé letní večery, Broumovské pověsti. Představení se odehrálo v přilehlém parku DDM. Byla to trochu hra nervů, protože celý soubor byl rozjetý po Evropě a sešel se den před představením 15.7. Vystoupení dopadlo dobře, přišlo přes 200 diváků, kteří snahu souboru ocenili dlouhotrvajícím potleskem. Tento počin kvitovalo i vedení města. Počasí přálo, herci texty nezapomněli, hudba se nesla ztichlým Broumovem a vše běželo jak na drátkách. Stejné představení jsme odehráli ještě jednou na konci prázdnin. Teď soubor připravuje vánoční hru a má v plánu další projekty.

Broumov se celkově o prázdninách divadelně „probudil". Uskutečnilo se tu „Broumovské divadlení". Celý týden se hrála představení pro děti a večer pro dospělé. Zúčastnily se soubory amatérské i profesionální s představeními různých žánrů. Všechna se měla odehrát na dvoře broumovského kláštera, ale znáte to. Je umění trefit se do jediného deštivého týdne, takže se „divadlení" přestěhovalo do divadla. Celé to byl bezva nápad. Přišlo plno lidí a snad vznikla i nová tradice.

Tak takhle se v Broumově o prázdninách DIVADLILO.

Dáša Židová

***

NA KOŠUMBERKU SE HRÁLO, ZPÍVALO, PRŠELO...

O prázdninách se v překrásném romantickém areálu Košumberka již pravidelně koná setkání s uměním pod názvem „Košumberské léto". Je to setkání s uměním amatérským nejvíce z jednotlivých koutů Východních Čech. Letošní setkání bylo opět vícežánrové, to znamená, že divák zde mohl nalézt vedle divadla i koncert vážné, dobové, folkové, dechové, rockové hudby a sborový zpěv. Jsme rádi, že si diváci cestu na Košumberk našli a podle ohlasu nelitovali. I počasí bylo vcelku pěkné, v první části dokonce ideální, v druhé pak mezi kapkami deště.

Tradičním „smolařem" co se týče počasí v termínu svého vystoupení je červenokostelecký divadelní soubor, který pro déšť stejně jako v loňském roce na Košumberku nehrál. Tak snad do třetice (všeho dobrého i zlého). A když ne, tak ono to někdy přijde.

V prázdninovém čase se na podiu i vedlejších prostorách představovaly soubory; na úvod domácí s inscenací novely Johna Steinbecka „O myších a lidech". Dále to byl koncert folkaře Vojty „Kiďáka" Tomáška, koncertní vystoupení Kvarteta Kaprálová. Se dvěma vystoupeními opět nadchli mladé i dospělé diváky loutkáři s divadla Julie a spol., tentokrát s vlastní

úpravou známe pohádky „Dlouhý, Široký a Bystrozraký". Flétnový soubor VIVAT FLAUTO z Prahy předvedl dobovou hudbu, svým koncertem nadchla pražská skupina pokračovatelů populární skupiny RANGERS (PLAVCI) Milana Dufka. V působivém atriu hradu velmi příjemně překvapil mladý soubor pražského Divadla „TatO" s volnou adaptací Gogolovy povídky „Vij". Tradiční kvalitu „předvedl" třebechovický divadelní soubor „Symposion" s komedií „Otcové se rodí ve skříních". Uvedení „Nejstaršího řemesla" bylo z již uvedených důvodů „upřeno" červenokosteleckým divadelníkům. Ovšem v případě vystoupení „Černých švihákůˇ z Kostelce nad Orlicí jsme se tak trochu museli postavit proti počasí. A proto, ač trochu pršelo, se hrálo. A dobře, že se hrálo; „Šviháci" totiž opravdu brilantně předvedli jak „Bílí andělé pijí tesavelu" a výborně hořce poeticky pobavili všechny přítomné odolné diváky.

Ševcovská muzika potěšila skladbami známých českých a moravských autorů a těší se velkému zájmu zejména seniorských posluchačů. Rock byl reprezentován mladými sólisty ze ZUŠ Luže a koncertem dvou kapel BQ a ROCK BAND.

V závěru prázdnin ukončili na Košumberku své malé východočeské turné divadelníci z Ořechova u Brna s krásnou taškařici Vlastimila Peška „Po všem hovno, po včelách med". A opět v Luži nadchli. A úplně nakonec zazpíval výborný dětský pěvecký soubor ZUŠ Luže Kantiléna, který je znám i v zahraničí.

Co dodat závěrem. Snad jen to, že nádvoří hradu je velice krásným prostředím pro divadlo i ostatní žánry. Jsme rádi, že k nám soubory jezdí a uvítáme i další. Na shledanou na Košumberském létě 2007.

Milan Zlesák

***

TAK JE TO KONEČNĚ TADY !!!

Celé generace chlumeckých ochotníků čekaly na okamžik, který nastal 28. září 2006.

V ten den se v Chlumci otevíralo nové divadlo. Vzniklo rekonstrukcí a přístavbou bývalého kina, nákladem 33 mil. Kč. V nových prostorách se našlo místo i pro nás, takže se právě stěhujeme. Máme radost, protože jsme konečně získali důstojné prostředí pro svou činnost a také divadelní přehlídka - Klicperův Chlumec - která se příští rok bude konat už po šedesáté může dostat trochu jiný rozměr. Trošičku už na tom pracujeme.

Naplno to zatím nešlo, protože za sebou máme velmi náročný rok. Otevření divadla, na které ochotníci čekali (a nejen čekali) už od dob Václava Klimenta Klicpery je přece jenom ojedinělou událostí, takže jsme se museli na ten okamžik řádně připravit. Tři premiéry v jednom týdnu jsme zatím ještě nikdy neuvedli, a pochybuji, že to pamatuje kdokoliv z vás.

Protože máme mezi sebou vzácného člověka, spisovatele, dramatika, režiséra a v neposlední řadě i herce, nositele Zlatého odznaku J. K. Tyla, pana Antonína Lauterbacha, bylo už předem jasné, že zahajovací představení bude patřit právě jemu. I ve svých devadesáti čtyřech letech se sám ujal režie a nastudoval se souborem jeden obraz ze svého rozsáhlejšího historického díla. Byl uveden pod názvem „Vězeň na Bezdězu". Sám autor si hru brilantním způsobem také uvedl a po jejím skončení přijal zasloužené ovace.

Chlumec je ale také rodištěm "otce české veselohry" Václava Klimenta Klicpery, proto nikdo z nás ani na okamžik nezapochyboval o tom, že jeho hra k otevření divadla prostě patří. Je pravdou, že jsme vybírali pracně a dlouho, ale Klicperova „Potopa světa" byla nakonec ozdobou prvního dne oslav. Na tomto místě se sluší uvést, že text této hry velmi zdařile upravila Soňa Chloup-

Klicperova „Potopa světa" byla nakonec ozdobou prvního dne oslav

ková a režie se ujala Zdena Jeníčková .

O dva dny později jsme uvedli třetí premiéru, a to hru Petera Stonea, s hudbou Jule Stynea a texty Boba Merrilla - „Sugar", známou z filmového zpracování jako „Někdo to rád horké". Toto představení bylo také zahajovacím představením letošního 59. ročníku přehlídky Klicperův Chlumec. Nastudování této hry nás jen utvrdilo ve známé pravdě, že dělat humor není žádná sranda. Živá hudba a zpěv, taneční výstupy a až třicet lidí na scéně. To je chvílemi opravdu na infarkt. Ale co vám vlastně budu povídat – znáte to přece sami. K tomu všemu naprosto nová světelná a zvuková technika, kterou se teprve učíme ovládat a zatím ne vždy dělá to, co chceme. Mimochodem, dodavatel zvukové techniky nás ubezpečil, že jsme skutečně blázni, a že těžší úkol pro zvukaře jsme si skutečně vymyslet nemohli. Naštěstí jsme většinu problémů zaznamenali jen my, zatímco divák se bavil. Myslím, že hra byla přijata vlídně, protože do konce roku máme sjednáno celkem jedenáct představení a to se nám přece jenom každý rok nestává.

Další novinkou tentokrát v administrativní oblasti je to, že jsme se stali občanským sdružením s vlastní subjektivitou, za což patří dík hlavně Marcele Přerovské. Tento krok byl nezbytnou podmínkou mimo jiné i pro to, abychom mohli od příštího ročníku začít znovu sami pořádat **"Klicperův Chlumec 2007"**. A protože rok uteče jako voda, tak pilně cvičte a zkoušejte, hlavně veselohry, aby bylo z čeho vybírat. A taky nezapomeňte dát vědět co, kdy a kde hrajete, abychom se na vás mohli přijet podívat. Kontakt na nás je na IMPULSU nebo se můžete podívat na stránky www.dsklicpera.estranky.cz.

Do vašeho konání vám za všechny Klicperáky přeji mnoho zdaru a těším se na setkání s vámi.

Jaroslav Málek

***

LISTOPADOVÁ PREMIÉRA V HRONOVĚ

VESELÉ PANIČKY WINDSORSKÉ *aneb* NA KAŽDÉHO DOJDE

Přerozkošná a převýborná komedie o Siru Janu Falstaffovi a veselých windsdorských paničkách, kde opravdu na každého dojde, odehrávající se v našem případě v přesně nespecifikované době. Ani ne v prostředí dvorském, jak je to u Shakespeara obvyklé, ale ve zcela neromantickém, sousedském prostředí anglického maloměsta Windsdoru a jeho okolí, kde příchod chvástavého a zchudlého rytíře Falstaffa rozpoutá vichřici komických až bláznivých hádek a nedorozumění, kde i žárlivost má své místo.

Rytíř Falstaf windsdorským paničkám lásku jen slibuje a jeho pravým cílem je získat především peníze jejich manželů. K dosažení svého používá všelijaké prostředky a způsoby.

Ale chytrost, vtip a především smysl pro humor veselých paní Vodičkové a Hoškové vždycky zvítězí nad jeho směšnou omezeností a chvástavostí. I svým manželům dokonale předvedou svoji počestnost a rozptýlí u nich podezření ze žárlivosti.

A do toho všeho živel - panna Čiperná se svojí neuvěřitelnou schopností lichotit komukoli a slibovat cokoli. Především ruku Aničky Hoškové, která však miluje Fentona, se kterým nakonec lstí převeze nejen své rodiče a jejich vysněné nápadníky, ale i všechny dohromady.

Celá plejáda výborně napsaných a vykreslených windsorských měšťanů-sousedů. Ať už jsou to výstřední rivalové, lékař duší waleský pastor David Veleba a lékař těl, francouzský lékař doktor Cajus, kde oba až mistrovsky komolí dohromady češtinu s francouzštinou a němčinou. Nevyjímaje (v našem případě) bodrou hospodskou od „Podvazku", prostoduchého Věchýtka, který bez svého strýce soudce Blumy neudělá ani krok. O rafinovaně vychytralé Falsatafovy kumpány Pistola, Bardolfa a Berkdebera, přes nepřehlédnutelné postavičky tří sluhů Flaštičky, Chvostíka a Janka, až k celému sboru, který tvoří nedílnou součást koloritu města Windsoru.

To by se dalo ve stručnosti napsat o skvělé Shakespearově komedii, jejíž premiéra se uskuteční dne 25. listopadu 2006 v 19.30 hodin v Jiráskově divadle.

Předlohu této hry v neopakovatelném překladu E. A. Saudka jsme použili jako základ pro vznik další hudební komedie, kterou Vám po Charleyově tetě nabízíme. Opět jsme tedy implantovali do Shakespearovy komedie originální písně z pera Jaroslava Kasala, tentokrát ne jen s klavírním doprovodem, ale s celým orchestrálním aranžmá Jana Drejsla v podání jeho orchestru RELAX BAND.

Komedii uvidíte v úpravě a režii Miroslava Lelka, ve scéně akademického malíře Ivana Krejčího a v kostýmech Ing. Zuzany Valáškové. Dovolíme si Vám svými hereckými a pěveckými výkony zpříjemnit jeden listopadový sobotní večer.

Věříme ve Vaši přízeň a těšíme se s Vámi nashledanou v divadle.

Divadelní soubor
Jiráskova divadla Hronov

***

ZDRAVÍ DIVADELNÍ SOUBOR FRK PŘI ŠKK NOVÁ VES NAD POPELKOU

S nově nastudovanou divadelní pohádkou Jana Makaria Koláč štěstí jsme 7. 9. vystupovali na Jaroměřickém divadlení. 14. 9. jsme měli premiéru u nás. Náš Kulturní dům pro-

DS FRK při ŠKK Nová Ves n/P., Koláč štěstí

chází renovací topení, tak uskutečnění představení s sebou neslo spoustu práce a starostí. Na pohádku přišlo téměř 300 diváků. Hra měla velký úspěch. Diváci si prohlédli fotografie z naší dosavadní činnosti, která započala premiérou kriminální komedie Holgera Eckerta Mrtvý přišel na návštěvu 5. listopadu 2005. Naše prkna ožila po dlouhých patnácti letech. Zároveň jsme připravili výstavu kreseb, maleb a fotografií děvčat z naší vsi, která studují SUŠ v Liberci. S velkým ohlasem se setkalo losování dětských vstupenek po představení. Pohádkové bytosti dávaly dětem dárečky, byly vylosovány tři hlavní ceny. Naše představení přijeli zhlédnout zástupci třech divadelních souborů SČDO Jizerské oblasti: DS J. K. Tyl Lomnice, DS Slaná u Semil a DS Huntířov, se kterými jsme pak přátelsky poseděli v baru pod jevištěm. Divadelní pohádku jsme obohatili krásnými písničkami z vlastní dílny. Náznaková scéna umožňuje vystupování kdekoli. Pohádka nemá přestávky a trvá cca hodinu. Rádi přijmeme pozvání.

Ivana Nosková

Kontakt: Ivana NOSKOVÁ
e-mailová adresa: nivana@atlas.cz
tel. 736 167 275

***

DVĚ PREMIÉRY U DRÁBKŮ V JEDNOM TÝDNU

Premiéra č. 1: 19. listopadu 2006
David Drábek, dramatik a režisér, nositel ceny nadace Alfréda Radoka za hry Jana z parku a Akvabely, působí v divadle Minor již třetí sezónu. Diváci znají jeho svéráznou adaptaci komiksu ČTYŘLÍSTEK a další díl pohádky Sněhurka a sedm trpaslíků - v jeho verzi SNĚHURKA – NOVÁ GENERACE. Tento slunný podzim přichází s dalším dech beroucím titulem: **PLANETA OPIC aneb Sourozenci Kaplanovi mezi chlupatci**. Román z pera francouzského spisovatele Pierra Bouilleho byl několikrát zfilmován, naposledy v roce 2001 Timem Burtonem.

Jaký je Váš vztah ke zvířatům?
Oboustranně vynikající! První polovinu svého dosavadního života jsem chtěl být zvěrolékařem. Na zahradě jsem dokázal hodiny fascinovaně pozorovat slepice. Tihle tvorové že jsou tupí a fádní? Pche! Slepice jsou bezva, čoveče. Někdy v mých pěti letech jsme s babičkou Miluškou a dědou Pepou navštívili ZOO ve Dvoře Králové a já ukazoval malými slunečními brýlkami do výběhů a pravil: hroch obojživelný a hyena čabraková a rys ostrovid a outloň váhavý. A lidi žasli a děda s babičkou se dmuli pýchou. Ředitel té ZOO Ing. Vágner byl mým velkým hrdinou a já toužil navždy odjet do národního parku Serengeti u Viktoriina jezera. Zatím jsem doma krom těch slepic šlechtil psy, kočky, králíky, morčata, zlaté bažanty, ondatru, puštíka, kolouška i čtyři divočáky! Z Afriky nakonec sešlo. Avšak dodnes mám chvíle, kdy jsem víc než člověkem tygrem a vydrou.
PS: Vytrženo z rozhovoru pro měsíční program divadla Minor. Zbytek rozhovoru si můžete přečíst na internetové adrese www.minor.cz

Premiéra č. 2: 24. listopadu 2006
Temno si šlo a doufám, že i půjde vždy svou divadelní cestou. Zaměřujeme se na současnou dramatiku (Glasser, Drábek, Kundera) a i nyní kostra příběhu je od J. Koloděje. Dovolila jsem si přidat postavu z Davidovy hry „Jana z parku" a aby si zahrálo všech deset temňáčků, tak jsem připsala několik postav (Pěnička, Pošuk, Matka ...).

Temno vždy chtělo své diváky nejen pobavit, ale přimět i k zamyšlení. Vždyť příběhy, kdy hlavním mottem je „jestli si ten Toníček skutečně vezme tu Pepičku", se na nás jen hrnou v přihlouplých televizních seriálech, ale bohužel i repertoár divadel se jimi jen hemží.

Naše hra Vrány se věnuje problematice lidí, kteří se dostanou na tzv. okraj společnosti - bezdomovcům. Divadelní zpracování si rozhodně nečiní ambice, aby vyřešilo tento složitý problém. Spíše chce jen tuto otázku divákovi předestřít a požádat o chvíli zastavení v této uspěchané době. Když jsem totiž studovala potřebné materiály (např. od charitativních organizací či novinářů), tak jsem zjistila, že na vině mnoha těchto ztroskotanců není jen alkohol, drogy či zahálka.

Eva Drábková

PS: Chtěla bych touto cestou poděkovat všem svým „divadelním dětem" za odpovědný a ochotný přístup ke zkouškám i všem požadavkům nově se tvořící divadelní hry. Je mi s vámi dobře.

DIVADELNÍ

***

DIVADELNÍ SOUBOR **EDUARDA VOJANA BRNĚNEC**

stále uvádí a hraje úspěšné představení přehlídky Krakonošův divadelní podzim 2005
Ray Cooney: 1 + 1 = 3
A dokonce si ho do programu vybrali i pořadatelé Festivalu smíchu ve Východočeském divadle v Pardubicích.
Kontakt: Milada Pavlasová,
tel. 461 523 246, 731 489 840,
e-mail: spravce@brnenec.cz

***

V SYMPOSIONU V TŘEBECHOVICÍCH SE NEÚPROSNĚ BLÍŽÍ PREMIÉRA NOVÉ HRY "SLAMÁKU"

Zase se blíží doba plná nervů, doba předpremiérová. Znáte to jistě všichni - potřebovali bychom ještě měsíc, ještě ..., ale já si stejně myslím, že kdybychom ten měsíc přidali, že to dopadne podobně. Prostě se najednou stane, že večer o premiéře se najednou objeví všechny rekvizity, jsou došity všechny kostýmy a dokonce se z jeviště ozve převážná většina textu a dokonce se hra divákům líbí.

Tak toto období teď nastává v Symposionu. Neúprosně se blíží premiéra nové hry, "Slamáku" - pardon, naše úprava tohoto Labichova vaudevillu se bude jmenovat: Hurá do Paříže aneb Slaměný klobouk čili Helenka je ráda, vlastně Co se stane, když se kůň do slaměného klobouku dá.

Tak nám držte palce.

-evka-

PS:

Tak si vždycky říkám, jestli to máme zapotřebí, dostat na jeviště vždycky přes dvacet lidí a zkoušet s hudbou a šít kostýmy a ...ale když on je na jevišti každý rád. Takže nevíte o nějaké veselohře, kde je deset chlapů a deset dívek?

***

ZE ŽIVOTA DIVADELNÍHO SOUBORU **WOKNO BROUMOV**

Tedy řeknu Vám, milí přátelé, že v Broumově se dějí věci!

Ale abych to vzalo pěkně po pořádku. Být divadlem vlastně není vůbec jednoduché... Pořád abych se udržovalo v čistotě, protože až ke mně přijedou nějací herci, tak abych se jim snažilo co nejlépe posloužit. Ale copak herci, hlavně musím posloužit dvou stům diváků dychtivých po pěkném představení... Ale stejně vám řeknu, že to vždycky bylo krásné, když se tak všichni sešli, hráli, bavili se, potom si o tom povídali... Jenže pak vždycky odešli a já zase zůstalo samo se sebou. S dvěma sty prázdnými křesly, prázdným balkónem, prázdným jevištěm a prázdnou šatnou.

Ovšem teď je tomu jinak. Před rokem jsem oslavilo svoje narozeniny. Inu, co bych to nepřiznalo, bylo mi 200 let! Ale už před samou oslavou mně začali po jevišti dupat človíčci, které jsem nikdy na jevišti nevidělo. Tedy až na některé. Pak se mně usadili v šatně a pořád něco četli, pak začali snášet různé věci na mé jeviště, různě svítili, různě tahali za oponu, pouštěli různou hudbu a já poslouchalo, co říkají. Pak najednou přišli tak zvláštně oblečení. Jedna v krásných šatech, druzí dva zase celí zelení, jiný byl zase celý bílý od mouky... Safra, to se začíná podobat divadlu... Ano, ano, ti lidičkové se rozhodli založit divadelní soubor, aby sehráli představení k mému výročí. Jako dárek mi vybrali Jiráskovu Lucernu. A musím Vám říct, že to byl krásný dárek... Znovu jim za něj musím poděkovat. Tolik lidí jsem muselo pohostit, kteří všichni chtěli vidět své přátelé a kamarády na jevišti. Abych se přiznalo, malinko si toho pana Jiráska upravili. Ale to vůbec nevadí! Naopak... Báječně jsem se pobavilo a nebylo jsem samo. Teď jsem zaslechlo, že prý plánují s Lucernou i nějaké zájezdy. Budou zkrátka hrát u nějakého jiného mého kamaráda – divadla. Dokonce i na přehlídku chtějí jet, ale to je prý zatím ve hvězdách...

O prázdninách jsem si od nich trochu odpočinulo. Taky už nejsem nejmladší... Ale v září se zase sešli. Nejdřív samozřejmě v šatně a opět četli. Ale teď už zase dupou po jevišti. Abych se přiznalo, já ještě přesně nevím, co to vlastně zkouší. Akorát si pamatuji první větu, tak třeba vám to napoví. Takový rozčilený pán tam vběhne a zvolá: "Pánové! Je zle! Jede k nám revizor!" No tak to vidíte. Nebývá zvykem, abych to někomu říkalo, ale musím vám říct, že jak jsem tak vidělo, jak zkouší, že to vůbec nevypadá špatně! Jé, ale honem to musím zaklepat na portál, abych to nezakřiklo.

Tak to je zatím všechno. Ať se vám všem divadelníkům daří a já, až zase něco vypátrám o divadelním ochotnickém souboru WOKNO Broumov, tak se zase ozvu.

Vaše Městské divadlo v Broumově

P.S.
Ještě něco: kdybyste chtěli se blíže seznámit s tímto souborem, můžete se podívat na jejich webové stránky (http://wokno.broumovsko.cz).

A kdybyste si chtěli Lucernu pozvat k sobě, tak kontaktujte Pavla Nováka. Nebo se na cokoli zeptat, on vám rád odpoví. Kontakt na něho je taky na těch stránkách...

***

DIVADLO V MEZIMĚSTÍ ŽIJE

V lednu 2006 se náš divadelní soubor J. K. Tyla z Meziměstí pustil do zkoušení hry Robina Hawdona: "Úžasná svatba." Zkoušet se začalo krátce po derniéře úspěšné inscenace Tři v tom, kterou jsme sehráli např. na přehlídce v Miletíně, Ústí nad Or-

licí, Košumberku a na spoustě dalších štací.

Oproti původnímu obsazení se nám to nynější drobet pozměnilo. Režie se ujala Irena Kozáková, která v roce 2002 se stejným souborem úspěšně nazkoušela pohádku „O nezbedné princezně." Z hereckého obsazení zůstali tři herci, kteří již hráli ve Tři v tom. Je to Nina Dlouhá, která se představí jako pokojská Julie, Milan Mach, který ztvárňuje roli svědka Toma a ženicha Billa hraje Pavel Novák. Dáša Justová, která nás v předešlé inscenaci zachraňovala coby nápověda, se nyní s chutí vrhla do role tchýně Dafné. A rovněž jsme získali dvě nové posily. Kristýnu Varačkovou hrající Judy a Lucii Zelenou hrající přísnou nevěstu.

Hned měsíc po zahájení zkoušek jsme se dozvěděli, že autor Robin Hawdon nepovoluje tuto hru sehrát ochotníkům. Údajně je napsána pouze pro profesionály. Po dlouhém vyjednávání se nám podařilo, díky naší Kristýně, která umí výborně cizí jazyky, že nám sám autor povolil 15 repríz této komedie. To byl první vážnější problém. V květnu se nám vyskytl problém další a vůbec ne jednoduchý. Aleš Kučera, který původně hrál Toma, přestal s námi zkoušet, protože ho to prý nebavilo. Tudíž byl problém rychle obsadit Toma. Tedy, problém byl především v tom, že stejně jako Bill, ani Tom téměř nesleze ze scény. Naštěstí náš Milan „máček" Mach nás nenechal na holičkách a bravurně svůj záskok zvládá. Budeme doufat, že nyní se nám již všechny vážné problém vyhnou a že 2. prosince od 18:00 v divadelním sále v Meziměstí úspěšně odehrajeme svoji premiéru.

Bližší informace a spoustu fotek naleznete na našich webových stránkách: www.divadlo.mezimesti.cz

Tam také najdete kontakt na našeho managera, v případě, že byste tuto skvělou komedii chtěli vidět i u Vás.

A o čem že to celé je?

Po prohýřené předsvatební noci, se ženich Bill vzbudí v hotelovém pokoji a nemá ani ponětí, jak se v něm ocitnul a už vůbec netuší, kdo je ta nahá dívka která leží vedle něho. Ve snaze vše před svoji nevěstou Ráchel ututlat, donutí svého svědka Toma vydávat onu dívku za Tomovu přítelkyni Judy. Vše se ale zkomplikuje, když Tom považuje pokojskou Julii za onu dívku. Do toho všeho zmatku ještě vstupuje matka nevěsty Dafné a o zábavu je postaráno. A kdo že vlastně je ONA dívka? Tak na to, se přijďte podívat do Meziměstského divadla.

Za divadelní soubor J.K.Tyl Meziměstí

Pavel Novák

Divadelní soubor při MKS Červený Kostelec

●●●

ZPRÁVIČKY

Z DIVADELNÍHO ŽIVOTA V ÚPICI

V současnosti náš soubor připravuje hru Komedie o hvězdě, jejíž premiéra by se měla uskutečnit kolem poloviny prosince 2006. Režie se ujal Pavel Švorčík.

Od ledna 2007 bude soubor nacvičovat situační komedii P. Kinga a F. L. Caryho „Velká zlá myš" pod režijním vedením zkušeného Ladislava Tomma.

V aktuální nabídce máme tyto hry: V + W „Těžká Barbora" a konverzační komedii A. Procházky „S tvojí dcerou ne".

V našem souboru slaví letos svá **životní jubilea** několik členů – za všechny chci připomenout zejména tandem osvětlovačů **Josef Kult (65) a Karel Roubík (50).** Touto cestou jim i poděkovat za dlouholetou práci pro soubor a vyjádřit přesvědčení, že v ní budou moci nadále pokračovat.

Mgr. Libor Truneček
Jednatel DAJ - JDOU

●●●

DIVADELNÍ SOUBOR

PŘI MKS ČERVENÝ KOSTELEC

Láska k divadlu nás stále neopouští. DS je stále aktivní i přes menší změny ve vedení. Ředitelku MKS Katku Kultovou nahradil pan Josef Vlček.

A stále se něco děje!

Soubor nezahálí a chuť hrát divadlo je tak velká, že se stále rozrůstáme. V letošním roce nás je již 87 nadšenců.

V sobotu 15. dubna 2006 v našem divadle J. K. Tyla měla svou premiéru hra Paula Vogela: NEJSTARŠÍ ŘEMESLO v režii Jany Jančíkové.

Tragikomický příběh pětice stárnoucích dam odehrávající se v New

DIVADELNÍ

Yorku za vlády prezidenta Reagana máme stále na repertoáru a připravujeme se na dvě postupové přehlídky ve Znojmě a v Červeném Kostelci (jak jinak, když jsme domácí).

Dalším aktivním režisérem je Vlastimil Klepáček, který připravuje k různým příležitostem divadelní "estrády". Nyní má na programu cyklus pohádek pro dospělé s názvem NEMRAVNÉ POHÁDKY Z RESTAURAČNÍ ZAHRÁDKY aneb VEČERNÍČEK PRO DOSPĚLÉ, autorem je sám život. Premiéra tohoto kusu, který je vždy originální, byla výstižně 1. dubna (apríla) 2005.

Nejznámější osobou našeho souboru je Pavel Labík, dlouholetý herec a od roku 2003 i režisér. Jeho debutem byla velice úspěšná „Zelňačka", která se reprízovala 56 krát a dostala se i na Jiráskův Hronov. Pavla režie chytla natolik, že již nyní připravuje další hru. Tentokrát pohádkovou komedii "TANEČEK PŘES DVĚ PEKLA". Propůjčil si filmový scénář a sám jej upravil. Pohádková komedie se odehrává v pekle, kde hrají prim rozpustilé čertice. Vesnický mládenec, který se v pekle ocitl za svou nafoukanost, se do jedné z nich zamiluje. Kdo koho polepší?

Premiéra je plánována na 27. ledna 2007.

Přeji všem ochotníkům na divadelních prknech - „Zlomte vaz".

Marcela Kollertová

***

X. ročník recitační přehlídky

„PARDUBICKÉ POETICKÉ SETKÁNÍ"

hudební sál radnice v Pardubicích, dne 4. října 2006

Nově rekonstruovaný hudební sál pardubické radnice otevřel své brány studentům středních škol nejen Pardubického kraje. Oddělení kulturních služeb při Krajské knihovně v Pardubicích zde pořádalo v rámci Městských slavností 2006 již 10. ročník recitační přehlídky. Tato soutěž navázala na kdysi úspěšné klání „O stuhu města Pardubic". Pardubické poetické setkání šlo svou cestou a nutno konstatovat, že díky mnohdy až velkému zájmu ze strany studentů, si v programu městských slavností vydobylo své místo.

I letos přijelo do Pardubic více než 30 recitátorů, aby se ve třech věkových kategoriích utkali o přízeň poroty. V té zasedli Hana Kofránková, rozhlasová režisérka a recitátorka, herečka VČD Pardubice Lída Vlášková, učitelka ZUŠ Chrudim Renata Klečková a bývalý účastník recitačních soutěží Pavel Vršovský. Recitovalo se opravdu s plným nasazením. Výkony soutěžících zejména ve vyšších kategoriích byly velmi vyrovnané a na poměrně vysoké úrovni. Recitátoři se příliš nenechali vyvést z míry akustikou krásného sálu. Jedná se o prostory, kde vyzní hudební produkce, ale pro mluvené slovo je sál trochu zrádný. Pořadatelé si toho jsou plně vědomi, a proto se další ročníky budou opět konat v Divadle 29. Ale každá zkušenost je dobrá.

A jak tedy soutěž skončila?

V I. kategorii zvítězila Lenka Marhanová ze ZUŠ Chrudim za kvalitní přednes textu I.Klímy. Porota udělila dvě druhá místa: Haně Kubátové z pardubického gymnázia a Tereze Kulichové z Hradce Králové. Třetí cenu si odvezl Antonín Benc do Svitav. Studentky SPgŠ Litomyšl Lenka Vacková a Jana Filáčková získaly čestné uznání.

Ve II. kategorii byla udělena dvě první místa, která obdrželi Vít Levinský ze ZUŠ Lonkova Pardubice a Aleš Kubát z chrudimské ZUŠ. Druhé místo vybojovala Anna Dosoudilová z Gymnázia Chrudim, třetí místo získala Veronika Řehořová ze SZeŠ Lanškroun.

Ve III. kategorii již tradičně ceny održeli žáci ZUŠ Chrudim. Výkon Jany Trojanové, která vyhrála první místo, byl vynikající a proto jí porota udělila i Cenu poroty. Druhé místo si rozdělili Olga Rehnová a Martin Šantrůček.

Soutěžní vystoupení nehodnotila pouze porota. Cenu diváka, o které rozhodovali všichni návštěvníci, obdržel Vít Levinský.

U příležitosti jubilejního ročníku si pořadatel vymyslel na porotu „malý domácí úkol" – „Okénko poroty". V krátkém vystoupení se tak představili členové poroty. Pochopitelně, že každý volil dle své profese a zájmu mu nejbližším. Hana Kofránková tedy sáhla do své hluboké studnice textů a předvedla se v interpretaci básní E. Frynty a F. Villona. Lída Vlášková zvolila monolog z divadelní hry Na letní bytě. Pavel Vršovský „oprášil" kdysi soutěžní text S. Leackoka. Nejlépe se ze všeho "vylhala" Renata Klečková. Její pedagogickou práci prezentoval Aleš Kubát v monologu ze slavné hry Skapinova šibalství.

Jak již bylo zmíněno, přehlídka probíhala na vysoké umělecké úrovni a v přátelském duchu. Soutěžící, kteří teprve sbírají zkušenosti, měli příležitost veřejného vystoupení a hlavně možnost konzultovat své výkony s odborníky. O následný rozborový seminář s porotou byl upřímný zájem.

Pořadatelé upřímně těší na další setkání s recitačním mládím.

Hana Cihlová

***

V HOLICÍCH PLÁNUJÍ PREMIÉRY

V sobotu 16. prosince v 19.30 Joseph Kesselring: **Jezinky bezinky** Režie jedné z nejslavnějších detektivních komedií světové dramatiky se ujal Luděk Kaplan a Pavel Hladík.

A už 24. března 07 holický souboru uvede další premiéru, tentokrát v režii Jitky Juračkové, která pro holický soubor vybrala komedii Johna Patricka **Rajčatům se letos nedaří.** V hlavní dvojroli se představí Iva Skálová.

***

ADIVADLO HAVLÍČKŮV BROD

připravuje:

1)
Joseph Kesserling: **JEZINKY BEZINKY**, režie Zdeněk Stejskal s dramaturgem a profesionálním poradcem v osobě Gábiny Starečkové.

2)
Friedrich Schiller: **BALADY** v režii Lídy Honzové - literární večer pěti Schillerových balad jako pocta nejen Schillerovi, ale i překladateli prvního úplného překladu všech Schillerových balad u nás (v Česku), bývalému učiteli brodského gymnázia Mgr. Jaroslavu Vaňkovi. Od doby obrozenecké bylo přeloženo vždy jen několik balad. Úplný Vaňkův překlad všech balad vydala v roce 2005 Veronika Reynková, Literární čajovna Suzanne Renaud.

3)
DADIVADLO (dětská odnož Adivadla) chystá útok na jarní okresní soutěž dětských divadelních souborů, titul však zatím tají (vedoucí Marta Hermannová ml.)

***

Usnesení 7. řádné a tohoto roku volební valné hromady Občanského sdružení divadelních ochotníků Ústí nad Orlicí

zvolilo za předsedkyni OS Katku Sloupenskou. Dosavadnímu předsedovi Petru Žitnému se dostalo poděkování a podobně jako další bývalý předseda Martin Malínek byli zvoleni za místopředsedy. Valná hromada také opětovně potvrdila směřování v té organizátorské složce činnosti: pořádání ZLOM VAZu v České Třebové, Mezinárodní festival české a slovenské dramatické tvorby (MFČSDT) pořádat v různých místech Pardubického kraje, rozvíjet práci a působení v organizacích, kde je OSDO členem (AITA/IATA, VSVD, komise pro udělování ZOJKT a nově Matici českých divadelníků) a organizovat výměnu divadelních souborů Prešovského a Pardubického kraje. V oblasti práce divadelního souboru valná hromada doporučila rozvíjet vedle stávajícího zaměření inscenací s historickým zaměřením a lidové zábavy (Masopust) žánr mikrokomedií a jednoaktovek. Valná hromada byla zakončena brigádou v Mateřské školce.

***

Mezinárodní festival české a slovenské dramatické tvorby, jehož šestý ročník uspořádalo OSDO Ústí nad Orlicí v různých místech Pardubického kraje měl podobně jako loni své slavnostní zahájení v České Třebové. Stejně jako loni při něm byla předána ocenění ZLOM VAZ po VI., stejně jako loni byl předán ZOJKT, tentokrát Lubomíru Hýblovi z České Třebové a stejně jako loni byla zahajovacím představením slovenská inscenace z partnerského Prešovského kraje. A opět jako v předchozích letech (Hájnikova žena, Dvaja, Momenty, Zabíjačka, Malka, Romeo a Júlia) šlo o inscenaci velmi výjimečnou. Nejen tématem a osudem tohoto tématu (o osudech Židů ze Sabinova byl v Sabinově před 40 lety natočen oscarový film a v inscenaci je propojena těmito událostmi) ale představení Obchod na korze v podání DS při MKS SABINOV má vysokou uměleckou úroveň. Zbývá jen věřit, že se podaří souboru projít nastávajícím sítem přehlídek a doputovat znovu do naší republiky až na Hronov. Opravdu to stojí za to, jak potvrdili diváci v Králíkách a České Třebové. A další cenná deviza – díky domácím sou-

***

ZPRÁVIČKY Z OSDO ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Divadelní soubor tohoto občanského sdružení si dopřál krátkou pauzu. Příčinou nebyly, jak tomu mnohde bývá, neshody, ba naopak. Inscenaci **Zvěstování Panně Marii** posílili Davídek Buriánek, Radeček Švec, Martínek Malínek a Ester Eleanor Klimešová. Už spolu (teda chlapi) byli na pivu a ani letošní benefiční představení Zvěstování na poslední adventní neděli není ohroženo. Mamky se už vejdou do kostýmů (a to v nich začínaly před šesti lety).

Předání ocenění Zlatého odznaku J. K. Tyla Lubomíru Hýblovi

DIVADELNÍ

Hosté z Divadelního souboru Sabinov

borům se sabinovští cítili jako doma.

***

Poprvé ve SportMusicBaru v Ústí nad Orlicí byla uvedena v rámci MFČSDT **premiéra mikrokomedie**, kterou podle Treworovy povídky zdramatizoval Petr Čada. V hříčce **SOBOTA** účinkovali členové OSDO Katka Sloupenská, Petr Žitný v režii Matese Zahálky a za skvělé podpory živé muziky Mirka Němce. Další představení v tomto prostoru bude 15. 11. 2006 KOŠIČAN známého souboru VOSTO5.

***

Občanské sdružení divadelních ochotníků Ústí nad Orlicí je jediným členem VSVD, který se přihlásil do výběrového řízení na konání části Národní přehlídky činoherního a hudebního divadla. Přihlášku podalo ve spolupráci s Kulturním centrem Česká Třebová a dostalo se jim skutečné podpory jak Pardubického kraje, tak i města Česká Třebová. Při jednání výběrové komise dne 24. 10. 2006 byli přítomni jak Ing. Valečková, ved. odd. kultury Pardubického kraje, ale i sám starosta města Česká Třebová Jaroslav Zedník. Pro případ, že Česká Třebová jako místo konání části Národní přehlídky bude vybrána, slíbil rozhodnou podporu tomuto projektu. Nejen jako projev úcty k práci organizátorů, zhodnocení stávajících technických možností pořádání přehlídky (v roce 2007 budou posíleny o rekonstruovanou Malou scénu a následně pak výstavbou multifunkčního kulturního centra) ale také pro českotřebovské publikum a růst divadelního podhoubí v širokém okolí. Výběrová komise složená z pracovníků ARTAMY (Bezoušková, Strotzer), VSVD (Gregarová) a SČDO (Zakopal) dále navštívila Sokolov, Děčín, Louny, Poděbrady, Mladou Boleslav a Český Krumlov. Odborná rada se návrhy komise bude zabývat 30. 10. 2006.

-mm-

***

JIRKA VENCL ZE TŘEBOVÉ HLÁSÍ

Bude prý zahájena rekonstrukce Malé scény, kterou se snad podaří dokončit do konce příštího roku. A připomíná, že první inscenaci, která otevírala tuto divadelní budovu v roce 1966, režíroval Saša Gregar, a prý zda tomu bude i tentokrát. Dále vzkazuje, že loutkáři tak nemají už delší dobu svůj stánek umění a proto hrají ve velkém sále Kulturního centra, kde jsou potřeba větší loutky. A taky že českotřebovská loutkářka, Libuše Němcová, napsala k letošním vánočním představením vlastní hru, Vánoce v Zoo, se soutěžemi a spojovacími předscénami dvou myší, Pišty a Fišty.

***

ČILIMNÍK ČERNÝCH ŠVIHÁKŮ PO 26. A NAPOSLED!

Ano, nastal čas pro (v pořadí druhou) derniéru tohoto jevištního buldozeru. Kdo jste ještě neviděli, vězte, že naposledy se hraje 22. 12. 2006 v POLIČCE, královském městě, z něhož látka tato čerpána. Karle Šefrno, nepropásni poslední šanci, ze Svitav dohodíš i bludným balvanem!

-jt-

***

Sdružení Medium Labyrint
a Státní hrad Lipnice,
za finančního přispění
kraje Vysočina
Malý hradní divadelní festival

LIPNICKÝ MANTL 2006

8. - 9. září 2006

Program:

Recitááál

Pořad havlíčkobrodského písničkáře
Pavla Lutnera a jeho hostů

Podzim v Pekingu

Kontaktérský divadelní spolek
Volná asociace, Přibyslav
Hra o přátelství, lásce a kamínccích, volně inspirovaná stejnojmenným románem
Borise Viana

Dva muži v šachu
Studio BEZ, Turnov
Legendární text Miroslava Horníčka -rozcupován a znovu složen. Tentokrát opravdu pouze pro dva. A možná i na věži.

O slepičce
Loutkové divadlo Jarky Holasové, Provodov
Pro malé i velké. „... leží tam v komoře, nožky má nahoře..." Věřte, že se nakonec všechno v dobré obrátí. Jako v pohádce...

Hrnečku vař
Loutkové divadlo Jarky Holasové, Provodov
Jarka hledá v klasických pohádkách to, co může pobavit i dnešního diváka, který by si je vlastně třeba jinak ani nepřečetl...

Něco o Edovi
DS DoDo, Praha
Edovo veselé putování z Londýna až na konec světa, plné loutek, básniček a písniček. Hra o životuě básníka Edwarda Leara.

Právě přichází mademoiselle Malinová
Anna Polívková, Praha
Od tragédie ke kabaretu a naopak. Někde tam najdete smích i pláč. Představení, po němž budete vědět, jak se stát hvězdou kabaretu.

Buzzy, máme problém
DS Paruka nakřivo, Havl. Brod, Velké Meziříčí
Spor astronautů o to, čí šlépěj bude první obtisknuta v měsíčním prachu.
Veselá hříčka pro dva muže.

HOME! OSTASA
Montmartre scéne, Praha
Talk show, reality show – sadistická verze! ... rekonstrukce života Karen a Helene...

Koláž sledovanosti
LS Pachýř Pačejoff, Plzeň
Pusťte si naše vysílání žilou... držíme prst na tepu doby. (Další informace čtěte na příbalovém motáku.)

Tělo světelné aneb Jaro v Rishikesi
Divadelní společnost Klekíhopetry, ČR
Principál a režisér Radek Tůma i letos přiváží premiéru jevištního ztvárnění své nejnovější filozofické stati.

Dobrý voják: „Š(v)ejk dobývá svět!"
DS TV Al SOS, Dolní Město
Půlnoční omšelá. Přímý TV přenos závěrečného projevu vizionáře od hrobu spisovatele Haška – patrona všech nemilovaných.

A ještě obrazy a koláže písničkáře Vlasty Třešňáka a objekty sochaře Radka Dvořáka.

***

59. KLICPERŮV CHLUMEC 2006

28. září – 28. října 2006

DS Klicpera Chlumec n/Cidlinou na zahájení uvedl hned tři inscenace:
Antonín Lauterbach:
VĚZEŇ NA BEZDĚZU

V. K. Klicpera: **POTOPA SVĚTA**

P. Stone - J. Styne - B. Merrill:
SUGAR - NĚKDO TO RÁD HORKÉ

DS Černí šviháci
Kostelec nad Orlicí - Josef Tejkl:
BÍLÍ ANDĚLÉ PIJÍ TESAVELU

DS Jirásek Týniště nad Orlicí
Miloň Čepelka:
PAVOUČEK PRO ŠTĚSTÍ

DS Vicena Ústí nad Orlicí
Vlastimil Venclík:
POČASÍ NA ZABITÍ aneb FUCKING STORY!

DS SYMPOSION
Třebechovice p/Orebem
Giulio Scarnicci-Enzo Tarabusi:
OTCOVÉ SE RODÍ VE SKŘÍNÍCH

Centrum kultury MIKAN, Miroslav Zmítko, tel. 604 915 583

***

Město Meziměstí
a DS J. K. Tyl Meziměstí

43. MEZIMĚSTSKÉ DIVADELNÍ HRY

4. listopadu – 2. prosince 2006

Náchodská divadelní scéna
A. Christie: **PAST NA MYŠI**

DS Jirásek Temno Týniště n. Orlicí
MERESJEV (vlastní úprava)

DS Wokno Broumov
A. Jirásek: **LUCERNA**

DS Zdobničan Vamberk
D. Hajská: **ČERT A KÁČA**

PREMIÉRA
domácího souboru
J. K. Tyl Meziměstí
2. prosince v 18.00 hodin
R. Hawdon: **ÚŽASNÁ SVATBA**
Režie: Irena Kozáková

Kontakt: Kašpar Jan
e-mailová adresa:
kasparjan@seznam.cz
telefon: 605 203 886

***

Kulturní centrum města
Týniště nad Orlicí

39.TÝNIŠŤSKÝ DIVADELNÍ PODZIM 2006

3. – 24. listopadu 2006

DS Černí Šviháci Kostelec n/ Orlicí
Josef Tejkl:
BÍLÍ ANDĚLÉ PIJÍ TESAVELU

Divadlo KODYM z Opočna
Antonín Procházka:
PŘES PŘÍSNÝ ZÁKAZ DOTÝKÁ SE SNĚHU

DS SNOOP z Opatovic n./Labem
František Hrubín: **KRÁSKA A ZVÍŘE**

DS VICENA z Ústí nad Orlicí
Irena Dousková: **HRDÝ BUDŽES**

PREMIÉRA
domácího souboru
Jirásek- TEMNO Týniště n/Orlicí
24. listopadu (pátek) v 19,30 hodin
VRÁNY

Závěr letošní přehlídky je ve znamení premiéry domácího Divadelního souboru **Jirásek-TEMNO**.
Na motivy pánů J. Koloděje a D. Drábka upravila a dotvořila tento příběh z bezdomovské komunity režisérka Evička Drábková.
PS: 1. repríza hry VRÁNY se usku-

teční 8. 12. 2006 v 19,30 hodin v kulturním domě v Týništi nad Orlicí.

Kontakt: Libor Stolín
Komenského 110
517 21 Týniště nad Orlicí
Tel.. 777 102 266, 494 371 693
e-mailová adresa:
kulturni.centrum@tiscali.cz

***

Středisko místní kultury
Třebechovice pod Orebem

35. ROČNÍK

PŘEHLÍDKY
DIVADELNÍCH SOUBORŮ

SYMPOSION 2006

13. září – 25. listopadu 2006

DS SNOOP z Opatovic n/Labem
František Hrubín: **KRÁSKA A ZVÍŘE**

DS Jirásek Hronov
Jevan Brandon-Thomas:
CHARLEYOVA TETA

Divadlo DRAK Hradec Králové:
ŠTĚNĚ NEBO ŠPENÁT?

Chvaletické divadlo JEN TAK
Ivan Loněk: **VE MLEJNĚ**

DS Vicena Ústí nad Orlicí
Vlastimil Venclík:
POČASÍ NA ZABITÍ
aneb FUCKING STORY !

PREMIÉRA
domácího souboru SYMPOSION
Třebechovice pod Orebem
18. listopadu v 19.00 hodin
Eugene Labiche:
HURÁ DO PAŘÍŽE aneb **SLAMĚNÝ KLOBOUK** čili **HELENKA JE RÁDA**,
vlastně **CO SE STANE, KDYŽ SE KŮŇ DO SLAMĚNÉHO KLOBOUKU DÁ**
v režii Rudolfa Faltejska,
výpravě Lenky Faltové a s hudbou Dráži Franckové

Kontakt:
Renata CHMELAŘOVÁ
e-mailová adresa:
kultura@betlem.cz
Telefon: 495 592 677

***

59. POLICKÉ DIVADELNÍ HRY

Kolárovo divadlo Police
5. – 25. října 2006

Agentura HARLEKÝN Praha
Joe Orton: **ČISTÁ KOŘIST**

DS Vrchlický Jaroměř
Antonín Procházka:
PŘES PŘÍSNÝ ZÁKAZ DOTÝKÁ SE SNĚHU

DS Jirásek Sokol Choceň
Pavel Grym:
LOUPEŽNICKÁ HISTORIE

DS Jiráskova divadla Hronov
A. Jirásek: **LUCERNA**

Kontakt: Petra Jansova
e-mailová adresa:
Jansova_Petra@meu-police.cz

***

Divadelní soubor ERBEN Miletín

XI. DIVADELNÍ ERBENŮV MILETÍN

festival amatérských divadelních souborů k 195. výročí narození K. J. Erbena
Sousedský dům
21. října – 3. prosince 2006

DS Kolár Police nad Metují
B.Wilder, I.A.Diamond, P.Stone:
NĚKDO TO RÁD HORKÉ

DS Svatopluk Benešov
Josef Pšenička: **LÍNÝ HONZA**

DS Svatopluk Benešov
Heinrich von Kleist:
ROZBITÝ DŽBÁN

DS Jaroslav Luže
John Steinbeck:
O MYŠÍCH A LIDECH

Ořechovské divadlo,
Ořechov u Brna:
Voskovec - Werich - Ježek:
NEBE NA ZEMI

PREMIÉRA
domacího souboru ERBEN Miletín
2.12. v 19,30 a 3.12. v 15,00 hod.
DS Erben Miletín
Jan Zahradníček:
JEŽÍŠKOVA KOŠILKA

Kontakt: Miloslav Hýbner
e-mailová adresa:
dserben@seznam.cz
telefon: 737 308 469

***

Divadelní soubor A.Jirásek Úpice

DIVADELNÍ ÚSMĚVY 2006

Divadlo A. Jiráska v Úpici
3. – 24. listopadu 2006

Náchodská divadelní scéna
A. Christie: **PAST NA MYŠI**

DS SYMPOSION Třebechovice p/O.
Giulio Scarnicci-Enzo Tarabusi:
OTCOVÉ SE RODÍ VE SKŘÍNÍCH

DS Klicpera Chlumec nad Cidlinou
P. Stone - J. Styne - B. Merrill:
SUGAR - NĚKDO TO RÁD HORKÉ

Kontakt: Libor Truneček
e-mailová adresa:
libor.t@hi-net.cz
telefon: 723 625 523, 499 867 384

***

Semilský PAROHÁČ 2006

8. ročník přehlídky amatérských i profesionálních divadelních, loutkářských a hudebních souborů
13. – 14. října 2006

Divadýlko MATÝSEK Nový Bor
KRAKONOŠ – PÁN HOR

členové PODIA Semily
MALUJI, NEVÍM CO
Improvizace s kreslením pro děti a možná i s nimi.

LS Čmukaři Turnov
PLETENÉ POHÁDKY

Jaroslav KOŘÁN, Praha
BUBENICKÉ DOVÁDĚNÍ
hra na všední
i nevšední předměty kolem nás.

DS Noční můra
ZUŠ Na Popelce P5
SATURNIN
podle předlohy známé knihy
Zdeňka Jirotky

Operní soubor ZUŠ Na Popelce P5
VESELOHRA NA MOSTĚ
napsal Bohuslav Martinů
podle komedie V. K. Klicpery

DS PRKNO Veverská Bitýška
BREJLE
komedie podle předlohy
Jiřího Císlera

LS Čmukaři Turnov
ZVÍŘÁTKA ZA TO NEMŮŽOU
představení inspirované knihou
Pavla Trauba
„O VOLOVI A FUNKCI"
Bajky, ve kterých můžete poznat
někoho z okolí nebo sami sebe
(představení pro dospělé)

Jarka Holasová
O SLEPIČCE

DS POLI HK
Jiří Polehňa
3 x RAKVIČKÁRNA
Prasátka se nekradou,
Pokažený piknik,
Nepohodlný svědek

DS DIALOG Plzeň
PŘELET
Pohybové divadlo na motivy Přeletu nad kukaččím hnízdem. Vzniklo na pantomimických dílnách v Hronově a Šumperku, které vedl profesionální mim Michal Hecht. „Přelet". Úspěšně je hráno na Hronově, v Estonsku, na Slovensku a jinde.

DS DRAMOTĚNKA
ZUŠ Na Popelce P5
W. Shakespeare:
SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ

STUDIO YPSILON Praha
studenti KALD Praha
DRAMA V KOSTCE
režie: Jiří Havelka
Představení, které pátrá po jedinečnosti divadla. Po jeho nejosobitějším jazyce. Proč děláme divadlo a nemalujeme třeba obrazy nebo netočíme filmy. Proč má divadlo pořád diváky, co jim nabízí, co jiného nabídnout nemůže (*Jiří Havelka, Reflex 30/06)*

DS DNO Hradec Králové
NEPOKOJÍČKY
Představení „Nepokojíčky"se pohybují na hraně pohybového divadla, ale zato znepokojivě blízko hrany jeviště. Představení „Nepokojíčky" je společný projekt pěti děvčat a dvou režisérů – chlapců. Přičemž některá děvčata jsou zároveň režisérkami. Představení „Nepokojíčky" je o tak malých věcech, že se nevejdou ani do pokojíčku. Představení „ Nepokojíčky" je jemné jako svetřík a stejně tak škrtí.

Program divadelní byl doplněn i bohatým programem koncertním. A samozřejmě se neobešel bez tradičního obřadu na semilském mostě s průvodem na radnici **Máčení poroty v Jizeře.**

***

POSED

20. – 21 října 2006

POdzimní SEtkání Divadel – již tradiční přehlídka amatérských souborů byla letos věnována 750. výročí města Svitavy. Představily se čtyři svitavské soubory, jeden divadelní orchestr, blues z Moravské Třebové a mladý divadelní soubor ze slovenské Banské Štiavnice.

Premiéru uvedlo svitavské **Céčko.** Pod názvem **Fialový vítr** se skrývá mozaika poskládaná z povídek, divadelních her a hříček, filozofických úvah, básní, anekdot…petrohradského básníka, spisovatele, dramatika, osobitého myslitele a tajuplného podivína Daniila Charmse (1905 -1942).

POSED je příjemné setkání s divadlem v divadle Trám a s muzikou v kinokavárně Galaxie. Nabízí to, co se urodilo ve svitavském amatérském divadle za poslední rok.

Posezení na POSEDu stojí za to!

-pm-

***

2. LOUTKOBRANÍ

v ZUŠ Chlumec nad Cidlinou
17. 11. 2006
připravily soubory
Tak co?! * Uzel * Kyselé rybičky
Pod čepicí * Čtyřlístek

pro nejmenší zahrají :
O princezně na hrášku
Pohádky se sluníčkem
O prasátku
O 3 prasátkách a vlkovi
O Šípkoné Růžence
Cirkus

pro starší děti a dospělé:
V zahradě
Pidipohádka
Návrat
Piknik
Pidipohádka

\+ překvapení ☺

***

LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA
"O CENU MATĚJE KOPECKÉHO" 2006

33. ročník
Divadelní sál Obecní hospody
U BOHOUŠE LIBČANY
5. 11. – 3. 12. 2006

Program
LS Waldorfské ZŠ v Pardubicích
B. Smetana: **PRODANÁ NEVĚSTA**

Divadlo Jesličky Hradec Králové
TŘI SNĚHULÁCI

Loutkové divadlo HAD
Hradec Králové
BROUČCI

LS Na Židli Turnov
O PEJSKOVI A KOČIČCE

LS BOĎI Jaroměř
ZLATOVLÁSKA

LD Martínek Libáň
Zdeněk Schmoranz:
ZAČAROVANÝ LES

Klub loutkářů Úpice
ČARODĚJ MRÁKOTA A PRINCEZNA

bude...

●●●

KLUB MODRÝ TRPASLÍK

Psal se rok 2000, když Triarius uspořádal svou první akci. Koncert v Javorce. Od té doby, již šestý rok Triarius pořádá koncerty, divadelní představení, literární večery, výstavy – a především sérii festivalů NA TRATI (Rock na trati, Literáti na trati, Tyjátr na trati, ...). Celých těch šest let též hrajeme divadlo. Někteří z vás některou z našich her snad i viděli. A celých těch šest let také hledáme prostor, kde bychom obojí, tedy pořádání akcí i své divadlo, mohli dělat.

O prázdninách jsme podepsali smlouvu s Hasičským záchranným sborem Pardubického kraje, který nám poskytl azyl v jednom z krytů CO. (Třebováci ho budou znát jako disko-club Calibra.) Od září se tento prostor opět otevřel veřejnosti – jako klub Modrý trpaslík.

Modrý trpaslík ovšem není diskoclubem, ale multikulturním prostorem, kam můžete zajít na výstavu, na koncert, na literární čtení, na filmovou projekci, na divadelní představení. Jeho dramaturgie bude vycházet z toho, jak Triarius v České Třebové již šest let funguje.

První akcí, která se v tomto novém prostoru konala, byl čtvrtý ročník literárního festivalu Literáti na trati. Během třídenního literárního maratonu jsme si ověřili, že klub má a doufejme i nadále bude mít své publikum.

Od října probíhají akce každý víkend, od ledna bychom měli mít otevřeno vždy tři dny v týdnu. V programu najdete (jak už bylo zmíněno výše) koncerty, literární večery, filmové projekce amatérských nebo nezávislých produkcí, výstavy a samozřejmě také divadelní představení. Tím, že Modrý trpaslík vznikl z bývalého krytu, je jasné, že nenabízíme klasický divadelní prostor. První inscenací, kterou uvedeme, bude Život nedoceníš divadla Rádio Ivo, v prosinci to pak budou Misionáři Divadla Prádelna. Rádi bychom na tomto místě oslovili další soubory, které mají inscenace nevyžadující klasické kukátko a které by měly chuť si u nás zahrát, aby nás kontaktovaly.

Kontakt: Lenka Špaisová
e-mailová adresa:
lenka.spaisova@seznam.cz
telefon: 724 235 931

Podrobný program najdete na www.ctrebova.cz/triarius

Prosinec:
1/12 VOČIMA 3/3 (FAMU)
2/12 JUNGLE PARTY?
8/12 LITERÁTI NA TRATI
(Magor - básně, Dáša Vokatá - koncert, Honza Steklík - vernisáž)
16/12 TYJÁTR NA TRATI
(Divadlo prádelna - Misionáři)
25/12 KONCERT
31/12 SILVESTR
5/1 LNT (Urban + Tokarský)

●●●

MODRÝ KOCOUR

Vážení přátelé,

blíží se konec roku a rok nový a to znamená, že se opět hlásí váš oblíbený kocour. Srdečně vás zveme, přijeďte zahrát, přijeďte na čumendo či přátelsky posedět Ke Karlu či do altánu.

V příštím roce se setkáme již podvanácté. Festival bude opět přehlídkou Euroregionu Nisa, budou zde tudíž soubory i z Polska. Letos by snad měl zavítat i Lužickosrbský soubor, což bude jistě zvláštní zpestření. Pro příští rok je zvolen termín **pátek - neděle 23. - 25. února 2007.**

Podmínky účasti zůstávají pro všechny české soubory stejné. Tudíž proplácíme cestovné (*4 Kč/km, u objednané dopravy fakturu, u vlastních nákladních vozů či autobusů, mikrobusů dohodou na místě*) a ubytování, **stravné si každý účastník hradí sám, objednanou stravu je nutno bez výhrady zaplatit.** Pro nehrající účastníky 200,-Kč účastenský poplatek, cca 200,- Kč ubytování /50,- Kč klubovna – vl. spacák/, 52,- Kč. Jedno jídlo pro všechny. (Mohou nastat malé změny v částkách.)

Festival je opět postupovým pro Šrámkův Písek a Náchodskou Prima sezónu.. Máme právo jeden soubor přímo nominovat, další v pořadí doporučit. Rádi bychom, aby porota byla opět ve složení prof. Císař, Mgr.Hulec, Mgr. Christov.

Kontakt: Petr Haken
Koněvova 1003, 511 01 Turnov
nebo: haken@gytu.cz.

●●●

DS Eduarda Vojana Brněnec
a Krajská knihovna v Pardubicích
- oddělení kulturních služeb
vyhlašují

IV. ROČNÍK KRAJSKÉ PŘEHLÍDKY VENKOVSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ PRO PARDUBICKÝ KRAJ

SNĚHOVÝ BRNĚNEC

20. – 22. dubna 2007
Lidový dům Brněnec

Je postupovou soutěží na Národní přehlídku venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim 2007. Mohou se jí zúčastnit divadelní kolektivy mající sídlo v mís-

tě, které má charakter venkovského sídla a nemá více jak 5 000 obyvatel.

Přehlídka je otevřená, avšak vyhlašovatelé si vymiňují právo v případě většího počtu zájemců upřednostnit soubory Pardubického kraje.

Podmínky účasti:

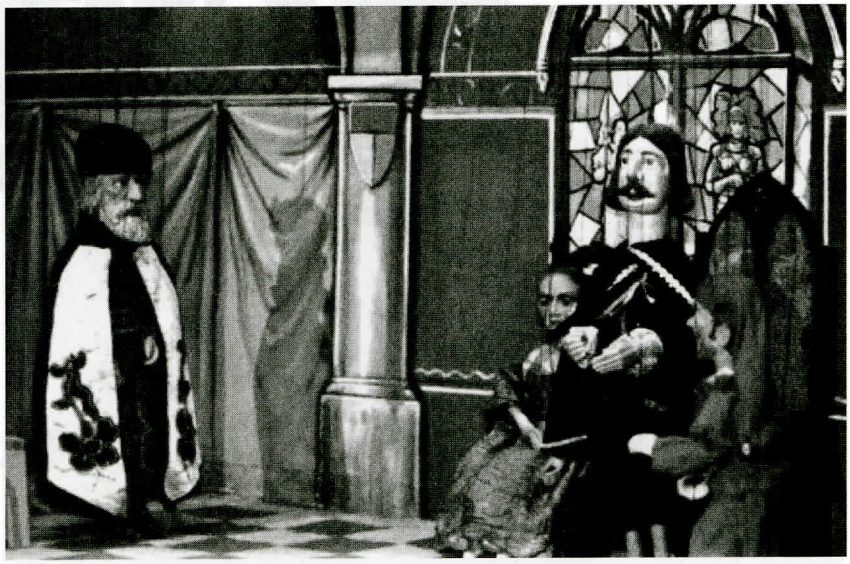
- soubor se na přehlídku přihlašuje závazně na formuláři přihlášky vydaném vyhlašovatelem, a to ve stanoveném termínu
- každý soubor se může zúčastnit se stejnou inscenací (představením) pouze jedné krajské postupové přehlídky
- na základě Novely soutěžního statutu regionálních přehlídek činoherního divadla vydané Radou VSVD soubory zároveň s přihláškou sdělí pořadateli krajské přehlídky termín premiéry a dalších repríz, aby jej mohli předem zhlédnout zástupci vyhlašovatele. U souborů, které se již přehlídky v Brněnci v předchozích ročnících zúčastnily, bude forma předvýběru projednána individuálně (DVD, VHS).

Uzávěrka přihlášek:
31. prosince 2006

Přihlášky přijímá:
Krajská knihovna v Pardubicích
– oddělení kulturních služeb

Kontakt:
Krajská knihovna
- odd. kulturních služeb
Hana Cihlová, Sukova třída 1260,
530 02 Pardubice,
tel.: 466 500 755
e-mail: okpce@volny.cz

DS E.Vojana, Milada Pavlasová
569 04 Brněnec 50
tel.: 461 523 246, 731489840
e-mail: spravce@brnenec.cz
http:
//www.ochotnici-brnenec.unas.cz

ilustrační foto: LS Martínek Libáň

***

"DOSPĚLÍ (PRO RADOST) DĚTEM 2007"

Krajská přehlídka činoherního divadla pro děti v Havlíčkově Brodě.
11 - 13. 5. 2006
Pořadatel:
Sdružení Adivadlo Havlíčkův Brod

Vzkaz pořadatelů:

Vzhledem k tomu, že divadlo hrané pro děti a mládež je skutečně "popelkou" mezi všemi aktivitami zabývajícími se amatérským divadlem, je havlíčkobrodská přehlídka akcí, kterou považujeme za velmi závažnou. Nejen, že má dlouholetou tradici a zabezpečuje v rámci doplňkových akcí dostatečný počet diváků všem účinkujícím souborům, ale je také otevřená pro všechny amatérské divadelní soubory z celé naší republiky. Pro soubory, které se snaží přinášet svou dobrovolnou kreativitou radost dětem a mladým lidem. Pro soubory, které mají zájem vystavit svou tvorbu kritice, zkvalitňovat a soustavně zvyšovat úroveň své práce i ambici uspět na celostátních divadelních přehlídkách.

Datum uzávěrky přihlášek:
15. února 2006

Definitivní ukončení výběru inscenací je 20. března 2006.

Kontakt: Ludmila Honzová
KD Na Ostrově 28
580 01 Havlíčkův Brod
Telefon: 607 241 427
e-mail: adivadlo.h.brod@seznam.cz

KRÁLOVÉHRADECKÉ KLICPEROVO DIVADLO

Pro sezónu 2006/2007 připravuje Klicperovo divadlo hru Floriana Kellera TEN TŘETÍ. Bude to česká premiéra současného francouzského autora, která dobyla Paříž (světová premiéra 2004) - komedie o lásce na ploše tradičního trojúhelníku. Osciluje mezi smíchem a vážnými situacemi a ukazuje náš běžný každodenní život, kde jde vše dobře, dokud se neobjeví „ten třetí". Režie Petr Štindl, výprava Zuzana Přidalová, hrají Pavla Tomicová, Filip Richtermoc a Jiří Zapletal (premiéra 16. listopadu)

Nejvýznamnější francouzský dramatik 20. století Bernard-Maria Koltés patří mezi autory, kteří šli vždy svou vlastní cestou provokativních témat a jejich drsného a bláznivého zpracování. Koltés má výrazný podíl na podobě současného evropského divadla a jeho hra ZÁPADNÍ PŘÍSTAV je o setkání úspěšného manažera a jeho přítelkyně, těch, kterým se daří a jsou svým okolím považováni za úspěšné - s těmi, kteří jsou na dně a stojí mimo společnost, založené na penězích a moci. V režii Ivo Krobota hrají František Staněk, Martina Nováková, Lenka Loubalová, Isabela Smečková Bencová, Hynek Pech, Josef Hervert, Jan Sklenář a David Smečka (premiéra 2. prosince).

KAT A BLÁZEN - hudební komedie proslulé autorské trojice Jiřího Voskovce, Jana Wericha a Jaroslava Ježka patří mezi jejich nejslavnější divadelní hry vůbec. Příběh blázna Melichara Mahulena, který bezděčně urazil císaře a byl za to odsouzen k trestu smrti a jeho kata Gaspara Radůza, jenž má popravu vykonat. Nikdy však k tomuto nelidskému činu nenajde dostatek odvahy. Režie a úprava Miroslav Oščatka, hrají Ondřej Malý, Lubor Novotný, Tomáš Lněnička, Kateřina Francová, Kristýna Kociánová, Jiří Klepl, Helena Plecháčková, Petr Vrbecký, Jan Čížek, Vojtěch Hájek, Vlastimil Čaněk, Josef Čepelka a další (premiéra 16. prosince)

Jeden ze skvostů české operní tvorby Antonína Dvořáka, opera ČERT A KÁČA, patří k nemnoha, které těží z pohádkových motivů. Odehrává se v Mokré Lhotě, v její místní hospodě, a pak samozřejmě v pekle mezi čerty. Půvabný příběh o lidské hamižnosti a nevyhnutelné spravedlnosti naplňuje prostořeká Káča, odvážný ovčák Jirka, čert Marbuel, zlá kněžna a lakomý správce zámku. Libreto napsal Adolf Wenig podle lidové pohádky přepsané Boženou Němcovou. V režii Zoji Mikotové bude premiéra 17. února 2007.

David Drábek napsal hru KOSMICKÁ SNÍDANĚ aneb NEBŘENSKÝ jako divadlo na divadle. Chcete vědět, jak vypadá život po životě a co se děje, když z tohoto světa odejdete? Co se takhle proletět kosmickou raketou do vesmíru a dozvědět se přitom něco o sobě samých, o andělech strážných a o životě na Zemékouli? David Drábek je dvojnásobný laureát Radokovy ceny (Akvabely) a premiéra bude v jeho režii 17. března 2007.

Komedie Nikolaje Vasiljeviče Gogola REVIZOR patří do zlatého fondu světové dramatické literatury a je pravidelně uváděna na všech světových jevištích. Do nejmenovaného města ve vzdálené gubernii přijíždí jednoho dne revizor a způsobí tu přímo fenomenální pozdvižení. Jeho přítomnost roztočí kolotoč groteskních situací a postupně demaskuje neuvěřitelný šlendrián v místní samosprávě, ubohý stav rozkradené městské pokladny, korupci a pokřivené charaktery obyvatel města, v němž jde vlastní kapsu. Premiéra bude 5. května v režii Ivo Krobota

SILNICE je divadelní adaptací legendárního filmu italského režiséra Federica Felliniho a patří k jeho nejvýznamnějším dílům. V proslulém příběhu koupí kočovný artista Zampano za 10.000 lir od chudé rodiny mladičkou dívku Gelsominu, která mu má pomáhat s jeho varietními atrakcemi a siláckými kousky, s nimiž objíždí italská městečka a vesnice. Hra o porozumění, laskavosti, přátelství a optimismu. V hlavních rolích vystoupí Tomáš Lněnička a hostující Veronika Žilková v alternaci s naší Isabelou Bencovou. V režii Martina Stropnického se premiéra připravuje na 26. května 2007.

Na repertoáru Klicperova divadla

jsou v této sezóně ještě tyto tituly - PARK, divadelní báseň dramatika a režiséra Jana Antonína Pitínského, PETROLEJOVÉ LAMPY, divadelní adaptace románu Jaroslava Havlíčka v režii Ivana Rajmonta.

Dramatizace novely Bohumila Hrabala JARMILKA, svědectví o životě v krutých padesátých letech, které je holdem prostým lidem a jejich starostem, režie Ivo Krobot. Hra Josefa Topola SBOHEM, SOKRATE je dramatickým příběhem z uměleckého prostředí let sedmdesátých, režie Andrej Krob. Arnošt Goldflam vás ve své hře DÁMSKÁ ŠATNA zavede do tajemného a vzrušujícího místa. Kdo nenavštíví Dámskou šatnu v Klicperově divadle, neví o divadle nic, říká (za dveřmi) režisér A.G. Čapkovo vizionářské drama R.U.R. je stále aktuálním varováním před přílišným nadšením z nových a nových technologií a obavou ze ztráty lidskosti, z automatizace a stereotypu našich životů. Jedinou nadějí člověka je totiž láska a víra v lidství. Režie David Drábek. V dramatizaci románu Michala Viewegha BÁJEČNÁ LÉTA POD PSA je ukryto tragikomické vyprávění o lidských osudech v době zase ne tak moc dávné, režie Ivo Krobot. AKVABELY Davida Drábka v minulém roce získaly 1. cenu Nadace Alfreda Radoka za nejlepší původní českou hru. Patří k nejlepšímu, co Klicperovo divadlo v loňské sezóně uvedlo, inscenace má značný mezinárodní ohlas, režie Vladimír Morávek. HOŘÍ, MÁ PANENKO!, další z režijních opusů Vladimíra Morávka je podle slavného filmu Miloše Formana - o Češích a jejich falešných ikonách, o neuskutečněných snech, o neplánovaných rozčarováních - o sobě. Panoptikum pitoreskních postav, skvělých dialogů a výborných hereckých příležitostí. Hra bude mít 21. prosince derniéru! TŘI VELKÉ ŽENY Edwarda Albeeho jsou komorním příběhem, v němž se protnou životní cesty tří žen. Hra plná odzbrojujícího humoru je zároveň vášnivým a nemilosrdným zkoumáním ženského nitra, režie Pavel Krejčí, hraje se V podkroví. Operní předsvatební činoherců - PRODANÁ NEVĚSTA Bedřicha Smetany byla prvním titulem projektu Klicperova divadla Národ v sobě!, dodnes se hraje doma i v zahraničí, režie Vladimír Morávek. A konečně BALADA PRO BANDITU, která se hraje již od ledna 2000 a zatím má na kontě přes 170 repríz! Nádherné, dnes už zlidovělé písně, láska i zrada dvojice milenců, neopakovatelné kouzlo pro diváky všech generací, režie Karel Brožek (obnovená premiéra 10. října 2006).

Petrolejové lampy, foto Josef Ptáček

Prodaná nevěsta, foto Otmar Petyniak

http://www.klicperovodivadlo.cz/

DIVADLO DRAK

Tajný deník Adriana Molea / foto archiv divadla

Draci také nezahálejí a absolvovali už několik zahraničních zájezdů. Na Perníkovou chaloupku se dívaly děti ve Slovinsku, inscenace Jak si hrají tatínkové byla pozvána na Slovensko na Mezinárodní bábkárký festival do Bánské Bystrice.

A na co se mohou těšit čeští diváci ? V nové sezóně to bude orientace na dospívající publikum - projekt VYSKOČIT Z DĚTSTVÍ - seriál tří inscenací režiséra Jakuba Krofty s tématem vznětlivého, nevyzpytatelného i krásného chování dospívajících. Jakub Krofta se jako jeden z mála systematicky ve svých inscenacích věnuje zkoumání mladé generace v současné společnosti, jednotlivé inscenace projektu nejsou spojeny postavami a příběhem, ale pohledem na svět očima teenagerů. Po Alence zamilované a Tajném deníku Adriana Molea přijde na řadu Bizetova CARMEN v přebásnění Jana Kašpara, v hudební úpravě Jiřího Vyšohlída a režii Jakuba Krofty jako stěžejní celosouborový projekt roku (premiéra na jaře 2007). Zkoušení bude občas přerušováno výjezdy do zahraničí a po českých regionech, ale ani hradecké publikum, dospělé i dětské, nepřijde zkrátka.

Podzimní předplatné zahrnuje pět představení dle vlastního výběru a bylo zahájeno ve čtvrtek 12. října TAJNÝM DENÍKEM ADRIANA MOLEA v režii Jakuba Krofty, inscenací, která mapuje jeden rok života čtrnáctiletého Adriana, jemuž se rozpadá rodina, ale on neztrácí smysl pro humor. V rámci večerního předplatného se setkáte i s inscenací Josefa Krofty JAK SI HRAJÍ TATÍNKOVÉ a hradeckou „road movie", ALENKA ZAMILOVANÁ, v režii Jakuba Krofty. V prosinci bude hostem Draku Studio Y s inscenací DRAMA V KOSTCE, režie Jiří Havelka. A k předvánoční náladě přispěje inscenace ŠTĚDREJ VEČER NASTAL ANEB ANDĚL PÁNĚ ZLÁMAL SÁNĚ. Každou sobotu, počínaje říjnem, hraje Drak od 15 hodin pro děti.

Drak také ovládne hudba. Pro milovníky jazzové hudby jsou připraveny tři koncerty zahraničních jazzových kapel pod společným názvem JAZZ NA DRAKA. Více podrobností o všech akcích v divadle najdete v novém čísle divadelního obšťastníku DRAKOVINY. Čtěte a choďte do divadla DRAK!

A co má Drak na repertoáru, který můžete vidět i na mnoha štacích ve východních Čechách? Jsou to inscenace Ententýky, Tajný deník Adriana Molea, Štěně nebo špenát?, Jak si hrají tatínkové, Alenka zamilovaná, Začarované dudy, Štědrej večer nastal, Jak šel hloupý Honza do světa, Perníková chaloupka, Všechno létá co peří má a Černošská pohádka.

http://www.draktheatre.cz/

Štěně nebo špenát / foto archiv divadla

VÝCHODOČEŠI V PARDUBICÍCH

Tam se úspěšně hraje od Terrence McNally a Davida Yazbeka DONAHA! Slavný broadwayský muzikál, divadelní podoba britského filmového hitu The Full Monty, více o přátelství a těžkém hledání lidského sebevědomí v překotně se měnící době než o striptýzu. V režii Romana Štolpy j. h. hrají Martin Mejzlík, Aleš Doležal, Jan Novotný, Adam Pišta, Kristina Jelínková, Alexander Postler, Jiří Kalužný, Jindra Janoušková a další.

Hra Pavla Kohouta podle Rollandova románu KRÁL COLAS KOLIKÁTÝ je drama o opojné chuti života, z malebné Francie, kde navzdory moru a válce žhne životodárné slunce, znějí podmanivé písně, zraje opojné víno, prudké lásky nacházejí útočiště ve stínu vinohradů a dobrý člověk Colas Breugnon odolává drobným nezdarům i těžkým ranám osudu. Režie Jiří Seydler, scéna Jan Zavarský j. h., hudba Jiří Šlupka Svěrák, v titulní roli Václav Dušek.

Norská komedie Axela Hellsteniuse ELLING A KJELL aneb CHVÁLA BLÁZNOVSTVÍ je plná nehledaného, překvapivého humoru a přívětivé víry v sílu přátelství, lásky a všech přirozených lidských citů, které dávají životu smysl a cestu. Ale pozor, tato výjimečně dobrá hra není o psychopatech, ani o „mentálech". Je o citlivých lidech, potýkajících se s obyčejným životem v dnešním agresivním světě. Režie Jiří Seydler v roli Ellinga Radek Žák, v roli Kjelle Jiří Kalužný.

V roli Leona ve hře Jean-Claude Trumbery KREJČOVSKÝ SALÓN vystupuje jako host Marián Labuda. Francouzská hra z roku 1979 nemá sice agresivní dravost současné dramatiky, ale je o opravdových, uvěřitelných lidech a jejich běžném životě. Je nabitá vřelým pochopením a chytrým vtipem. Získala řadu ocenění a hrála se v mnoha zemích Evropy, v Americe, Japonsku a Izraeli, režie Petr Novotný j. h.

Populárně naučná divadelní přednáška MISSISSIPPI BLUES BEN je o osudech jednoho z nejvýznamnějších představitelů nejstarší bluesové generace, vynikajícího muzikanta, básníka a především neopakovatelného člověka - Mississippi Bena. Neptejte se, zda skutečně existoval, a nechte se jeho strhujícími písněmi a názornými dramatickými ukázkami mezních situací jeho života unést o sto let zpátky k břehům Mississippi, z jejíhož dravého proudu vyrval místní alkoholik barel od nafty a v něm novorozeně budoucí hudební legendy, která překoná věky. Hraje se v netradičním prostoru foyer. Režie Jiří Seydler, u kláves Jiří Šlupka Svěrák j. h.

Michail Bulgakov - MISTR A MARKÉTKA - obrazivá divadelní adaptace jednoho z nejúžasnějších románů minulého století. Autor spojil příběhy Mistra, Markétky a Wolanda a prolnul je s příběhem Piláta Pontského v okamžiku, kdy má odsoudit Ježíše Krista. Dokázal tak vytvořit nesmrtelné dílo podobné jako je Faust nebo Bible ve strhujícím podobenství o lásce, svobodě a víře. Režie: Viktor Polesný j. h.

Úsměvná komedie se zpěvy ze starých časů, NA LETNÍM BYTĚ od Josefa Štolby, nás zavede do malých lázní, kde se setkává několik rodin na dovolené. Poklid místa však rasantně naruší paní Kapičková, která mezi hosty s vervou hledá nápadníky pro své dvě dcery. Hra vás pobaví, potěší, přivede na jiné myšlenky protože „věrná láska zvítězí", a kdo má špatné úmysly, bude napálený... Úprava a režie Martin Glaser j. h.

NOC NA KARLŠTEJNĚ měla premiéru už v roce 2001 na Kunětické hoře. Hudební komedie podle Jaroslava Vrchlického se zpěvy (Karel Svoboda, Jiří Štaidl) ze známého filmu Zdeňka Podskalského je jedním z českých divadelních evergreenů. Hra se uvádí v nádherné historické kulise hradu Kunětická hora, která dodává známému příběhu neopakovatelnou atmosféru a kouzlo. Hrají Radoslav Brzobohatý j. h., Michaela Frkalová, Alexander Postler a další, režie František Laurin.

Nejen dětem je určena pohádka plná notoricky známých napínavých i komických situací a obohacená o řadu písniček z dílny Petra Malásky PRINCEZNA SE ZLATOU HVĚZDOU NA ČELE. Napsal ji K. M. Walló podle Boženy Němcové, proslavil ji režisér Martin Frič, který jí vtisknul nezapomenutelnou filmovou podobu. Režie Martin Glaser j. h., princeznu Ladu hraje Petra Janečková nebo Martina Sikorová.

ROMANCE PRO KŘÍDLOVKU Františka Hrubína je jedním z nejkrásnějších děl české poezie. Hrubín opřel své nádherné básnické vyznání o poutavý příběh mladičké Teriny a Františka, kteří prožívají sílu prvního milostného vzplanutí v omamné atmosféře srpnových nocí. Režie Marián Pecko.

Mimořádným uměleckým počinem je STABAT MATER 2005 na hudbu Antonína Dvořáka opus 58. oratoria pro sóla, smíšený sbor a orchestr. Tato inscenace vznikla ve spolupráci VČD s Národním divadlem Praha, Filharmonií Hradec Králové, nejlepšími pěveckými sbory východočeského regionu a sólisty, v hlavních rolích s Lucií Štěpánkovou, Radkem Žákem a Josefem Vránou v režii Petra Novotného, filharmonici vystupují pod taktovkou Leoše Svárovského. Diváci budou moci Stabat Mater vidět i v dalších místech.

Netřeba představovat muzikál Petera Stone, Jule Styne a Boba Merrilla SUGAR (Někdo to rád horké), který vznikl na základě dnes už legendárního filmu s Marilyn Monroe. Film i jeho muzikálová jevištní verze už desetiletí vyvolávají salvy smíchu v řadách diváků. Režie Roman Štolpa j. h., hrají Petra Janečková (Sugar), Lída Vlášková (Sladká Sue),

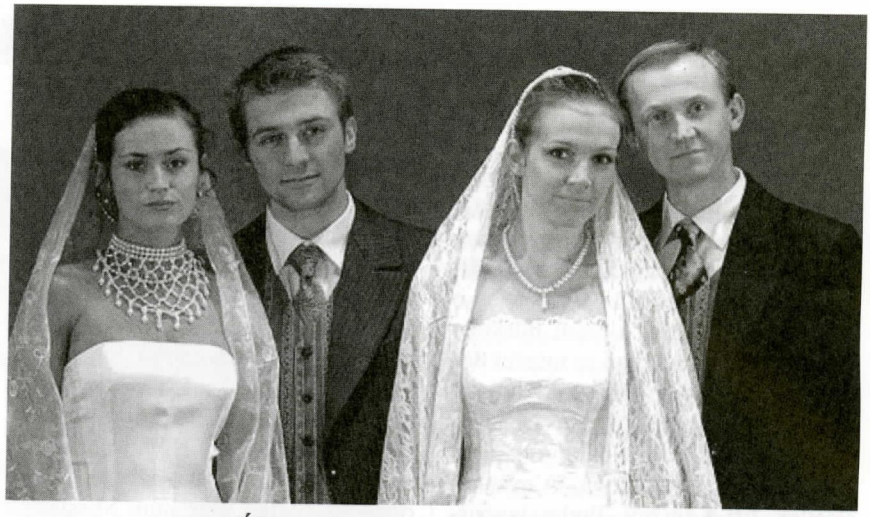
Martin Mejzlík (Josefina), Milan Němec (Dafné) a další.

Robin Hawdon napsal hru ÚŽASNÁ SVATBA. Některé komedie vás pobaví, ale zapomenete na ně už s padající oponou. To ale není případ této komedie o jednom neuvěřitelném svatebním dni. Mezi řádky najdete téma, kterým připomíná mistra komedie Georgese Feydeaua – potřebu zjistit, kdo je kdo v té bujaré směsici intrik, rychlých změn a lží. Tím spojuje to nejlepší ze světové klasiky s nejlepšími trendy současnosti a řadí se mezi nejlepší komedie poslední doby vůbec.

Pravděpodobně nejoblíbenější australská hra všech dob ZA KOLIK (David Williamson) se stala jakýmsi „rodinným stříbrem" našich protinožců a úspěšně obletěla svět. Hra odehrávající se „za zavřenými dveřmi", během zákulisních vyjednávání ve vedení úspěšného australského fotbalového klubu, k nám přichází v době, kdy i naši veřejnost šokují informace o zákulisí vrcholového sportu. Je také hrou, v níž se i ženy dozvědí o zájmech svých mužů víc, než kdy předpokládaly. Režie: Lída Engelová j.h.

VZTAHY NA ÚROVNI (premiéra říjen 06) jsou velmi svižná moderní komedie ze zákulisí vysoké politiky, která nevynechává ani milostný život mužů, sedících na vlivných křeslech v Evropské obchodní komisi. Proč Vztahy na úrovni plní spolehlivě divadla po celém světě, není jen potěšením diváků, že konečně vidí ty často tak sebejisté muže před někým koktat a klečet... Režie Václav Klemens j. h.

V současné době muzikály vznikají tak rychle, jako houby po dešti rostou. Málokdy ovšem dosahují špičkových hudebních i divadelních kvalit – tak skvělých muzikálů je ve světové dramatické literatuře jen několik. Jedním z nich je již půl století starý, ale „věčně zelený" muzikálový nestor MY FAIR LADY (premiéra prosinec 06) podle Pygmaliona od G. B. Shawa. Byl označen za nejlepší muzikál století a jeho popularitu ještě posílila filmová podoba s vynikajícími herci Audrey Hepburnovou a Rexem Harissonem. V Pardubicích v hlavních rolích uvidíte Petru Janečkovou, Jiřího Kalužného a Petra Dohnala, režie Petr Novotný j. h.

Úžasná svatba, foto Michal Klíma

Připravuje se

Zbojnická komedie se zpěvy přebásněná Jaromírem Nohavicou. MALOVANÉ NA SKLE (polský muzikál autorů Gartnerové a Brylla) bude mít premiéru v únor 2007 v režii Jiřího Seydlera Na březen se připravuje hra Howarda Bakera VÍTĚZSTVÍ - moderní Macbeth nebo Hamlet! Režie Marián Pecko j. h.

S podtitulem „Příběh staré lásky, která rezaví" bude uvedeno drama Aloise Jiráska VOJNARKA, hra o lehkosti touhy, mládí a dobře míněných úmyslů a o tíze odpovědnosti, závazku a zmarněných hodnot, o lehkosti i tíze života a smrti... Premiéra v režii Petra Kracika j. h. v březnu 2007).

Hra světoznámé irské dramatičky, plná tajemství a magické atmosféry, které pronikají do každodenních starostí. Rodina, zalidněná ženami nejrůznějších osudů. To je MAJA od Mariny Carr podle staré irské legendy, režie Michael Tarant j. h., premiéra v květnu 2007.

„Nejsem jako ti hrdinští otcové v truchlohrách, kteří státu přejí dobré chutnání, když chce sežrat jejich děti." říká titulní postava Dürrenmattovy komedie ROMULUS VELIKÝ, komedie ze života praktického politika. Romulovo praktické a uskutečnitelné volební heslo „Za slepičářství a zemědělství!" je stejně pošetilé, jako moudré... Režie Jiří Seydler, premiéra v červnu 2007.

http://www.vcd.cz/

VÝCHODOČEŠI NA NÁRODNÍCH PŘEHLÍDKÁCH

S BÍLÝMI ANDĚLY NA OSE HRONOV-MACHOV-MARTIN (TURČIANSKÝ SVÄTÝ)

Bylo by ode mne neférkrátce nereflektovat tré významných akcí amatérského divadla, byť již nyní je nesporné, že dočkáme se reflexí daleko fundovanějších a především komplexnějších.

Do hloubky nemohu jít při sebelepší vůli již proto, že vstupenky na hronovská představení se daly sehnat s obtížemi, v Machově vše ponořeno jest do odéru euforického a v Martině nostalgického (jenž projevoval se tužbami československými a vzájemností doslova fyzickou). Tož tedy alespoň prismatem příslušnosti k Černému šviháctvu a ochotnictvu vůbec.

Takže pouze telegraficky: Ještě že Černí šviháci vyslali do Hronova předvoj, jemuž se za nepublikovatelných okolností podařilo zvrátit včas klatbu, do níž původně byli-a nejen oni-pořadatelstvem uvrženi. Nakonec se tedy nestali harcovníky a kočovníky na ose Hronov-Náchod a zpět a dosud radostně tlukou čely na znamení díků a v naději, že prokoušou-li se kdy do Hronova opětovně, podobné martyrium je již definitivně mine.

Lze pouze ódy pět na hronovskou techniku a celému teamu, jemuž žena vládne, vyseknout hlubokosklon za rustikálně přátelský přístup k vetřelcům.

Problémový klub fungoval a Černí šviháci ocenili snahu slovenské frakce vypořádat se s jejich inscenací, především pak rétorický výkon prof. Císaře a jeho snahu pojmenovat

Petr Malý v roli Blaženy, foto Jiří Bednář

metamorfózy současných jevištních produkcí, hlásících se k fenoménu divadelnosti. Rádi by ovšem (titíž Černí šviháci) vyslechli i nepochybné filipiky, vepsané ve tvářích obou dalších hrobově mlčících docentů.

Dopolední Hronov je velkou elementární universitou a teatrální vzdělanost klokotá za mnohými zdmi v podobě četných seminářů; obyčejný smrtelník však nachází ulice maloměstsky líné, v nichž velký svátek divadla nedohledáš. A tak popíjíš kávu a vyčkáváš oběda, abys posléze dočkal PC a konečně též kýženého Zpravodaje, bys byl in.

O Bílých andělech Černých šviháků bylo lze se dočísti z pera Hulce Vladimíra a Hrdinové Radmily v podstatě totéž a jejich záporné recenze pěly unisono stejný trylek.

Velmi vstřícného přijetí se překvapivě Andělům dostalo v Klubu režisérů SČDO, kde paní Jana Urbanová spatra brilantně formulovala vše, co bylo třeba k inscenaci říci a Rudolf Felzmann uvedl řečené do širších a historických souvislostí. A máme prý v téhle linii vydržet!

U další kávy k mému stolku naopak přilétají útržky rozhořčené kávové společnosti. Zvláště tělnatý muž dští na Černé šviháctvo síru a vyhrožuje, že již nikdy více na jejich produkci nevkročí. „Císař se zbláznil, že takový svinstvo prosazuje!"

Pan Macháček, jemuž později přiřknut Zlatý Alois za Marmeládu, je Bílými anděly také zdrcen a marně na nich hledá cosi divadelního. Já jeho Marmeládou zdrcen nejsem a připouštím její divadelní kvality, byť mi přijde krotká.

Slovenský host Jožo Krasuľa (jenž shodou okolností kdysi po deseti minutách Solných sloupů Černého šviháctva uprchl coby porotce v Kostelci nad Orlicí do lesů a skoro se nevrátil) přivezl své Spomienky budúceho starca, inspirované Charmsem. Nikam jsem neprchal a zhlédl výtvarně ambiciózní a technologicky „vymyšlenou" inscenaci, jež mne neurazila a která-vzdor demonstraci ženské nahoty-mne nechala necharmsovsky chladným.

V Pécéčku se Jožovi při náznacích kritiky zdálo o čertech a na Bílé anděly prý nepřijde, poněvadž spěchá do vlasti (a uvidí je stejně v Martině; tam se omluvil, že musí do Partizánskeho).

Potkávám na svých toulkách Hronovem podezřele vyčerpané porotce, kteří se již téměř plazí únavou a s hrůzou nahlížejí do zítřejších itinerářů, kolik že to zase představení musejí nejen spatřit, ale též reflektovat. Nekamenujme proroky!

Naštěstí nemusím být přítomen totálnímu zhroucení porotcovského sboru, neboť Černé šviháctvo opouští Hronov a míří na tři dny do Machova. Mnozí nazývají Lojzíkův Machov trucpodnikem, my zasvěcení nezávislým satelitem JH.

Žádný maraton. Hodnocení u piva. Dopoledne sladký spánek a těžba velehřibů v okolních hvozdech, písně lesů, vod a strání. Balzám na duši, na pajšl, na údy…

Standardní návštěvnost cca 50 diváků, na Amatéry (už poněkolikáté) chodí celá vesnice… Opět zní Marseillaisa, českotřebovský Triarius si odskakuje zahrát i přes kopec do Polanice Zdrój, týnišťské Temno mile překvapuje Drábkovým Kostlivcem v bufetu-asi by dostali Zlatého Lojzíka, kdybychom ovšem v Machově něco podobného zavedli. Ale nezavedeme.

Vlastně zpět! Skvěle dopadla Jiráskova (Hakenova-Fendrychova) Lucerna, hraná pod hvězdami v machovských půlnočních exteriérech všemi účastníky! Procesí padesáti diváků táhlo vsí a magická noc požehnala atmosférou vskutku pohádkovou. Lípa byla lípou, rybník rybníkem, mlýn mlýnem! Spát se opravdu nechtělo - a probíral se již příští Pan Johanes.

A téměř vzápětí do Martina na Scénickou Žatvu, kam nás s Bílými anděly vyslala Artama. Šviháctvo jede vlakem, propriety po silnici.

Je tohle Martin? Je, ale úplně jiný než v dobách, kdy mi k horským toulkám ještě stačily Fatry. Dnešní Martin se pyšní velkorysou pěší zónou, zalidněnou po celý den, posetou spoustou kavárniček a restaurací. V tomhle ohledu působí Hronov jako chudý příbuzný.

Bydlíme v penzionu a postaráno o nás je královsky-ne, srovnávat nebudu. Obecně panuje pročeská nálada a všichni nadávají na politiky, kteří si rozparcelovali záhumenky. Šariš už se dá nejen pít, dokonce šmakuje.

Na Bílé anděly přišly do Slovenského komorného divadla dvě stovky diváků, polovic omladina. Mohu-li soudit, představení bylo kontaktní a diváky velmi vstřícně přijaté. Ředitelka Žatvy paní Štefková přichází po představení do zákulisí. Děkuje, je nadšena a chválí jakousi Lenku, že měla šťastnou ruku (později nám dochází, že Lázňovskou).

Popradští Benkovci se v divadelním stanu přiznávají, že závěrečná scéna Blaženy je rozplakala-nikoli ovšem smíchy-a to je pro nás cenné zjištění. Redaktorka časopisu Javisko PhDr. Bohuslava Vargová-Hábovčíková, CSc. se rozhoduje, že Černé šviháky minimálně utancuje-krom Petra Malého však všichni včas uprchnou z osidel.

Ranní rozprava vykopnuta panem Dlouhým z Bratislavy-byť v závěru statečně vyslovil podezření, že Bílí andělé možná jsou o establismentu a nás samých, přikláněl se k názoru, že nejde o umění, ale estrádu. Pan Štefko přece jenom nalézal na inscenaci klady, byť jej udivovala míra nasranosti inscenátorů. Pan Gregar se přiznal, že Černé šviháky miluje i nenávidí zároveň a že kdyby si dali říci a doklepli pointy, bylo by vše jinak. Nejnakloněnější byl Andělům pan Šimko a podobně jako v Čechách pan Christov byl téměř okouzlen.

Pro martinské teenagery jsme ovšem hvězdami; na ulici odpovídáme na sugestivní otázku „Kedy zasa prídete?" neméně sugestivně: „Chalani, to vie len Boh a Lenka Lázňovská."

Josef Tejkl

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA JEDNOAKTOVEK
MEMORIÁL LADISLAVA LHOTY

proběhla ve dnech 4.-5. listopadu 2006 v Holicích. Náš region může být na tuto přehlídku právem hrdý, protože už dávno není jakousi popelkou (a nemyslím rakovnickou). Vzpomeňme jen, že z této přehlídky (jde o bienále) přišla na Jiráskův Hronov veleúspěšná story frýdeckomísteckých IMPÉRIUM VRACÍ UHLO.

Letos se slušně urodilo opět a vavříny si odnesli karlovarští z D3. Jejich (a Přidalova) PĚNKAVA S LOUTNOU se snad objeví i v programu Jiráskova Hronova 2007, kam zaslouženě patří a kam byla porotou doporučena.

Též ostatní přehlídkové inscenace (soutěžních proběhlo sedm) usilovaly poctivě o tvar i sdělení.

Již tradiční medaile budiž zavěšeny na prsa místního tandemu Kaplan-Hladík za pohodový průběh akce.

Josef Tejkl

Poznámka redakce: Přehlídky se k naší i jejich lítosti nezúčastnili Triáriové z České Třebové, které porota nominovala na loňském Štronzu. Nevadí, náhradou rozmnoží v lednu divadelnické řady o další divadelňátko.

PŘELET NAD LOUTKÁŘSKÝM HNÍZDEM V PRAZE
PO ŠESTNÁCTÉ

Tato přehlídka společná pro profesionální i amatérské loutkáře (letos se konala 3. -5. listopadu) našla pro své konání v posledních letech dobré zázemí v Divadle Minor, s občasným odskočením si do prostor Divadla Ypsilon, což je blízko, takže je to fajn. Od loňského roku navíc Minor disponuje ještě menším studiovým prostorem, takže lze program naplnit vrchovatě.

Letošní Přelet byl velmi kvalitní a v podstatě všechna představení (snad s jedinou výjimkou) profesionální i amatérská přinesla mnoho zajímavých podnětů a zážitků. Po několika uplynulých letech, kdy měla početní převahu spíše amatérská představení, letos tomu bylo naopak, což bylo objektivním obrazem uplynulé sezóny, která byla, po několika letech úrodných, v amatérském loutkovém divadle poněkud slabší, za-

tímco v profesionálním naopak.

Východočeši byli zastoupeni Hankou Voříškovou a její *Oříškovou chaloupkou*, inscenací *Potichu i naglass* Dramatické školičky ze Svitav a dvěma představeními Divadla Drak - scénickou koláží z lidových říkadel a písniček tvořící jednoduchý příběh o mamince a tatínkovi pro nejmenší děti nazvanou *Ententýky* a příběhem o soukromých strastech i radostech britského školáka podle bestselleru Sue Townsendové *Tajný deník Adriana Molea.*

Všechna uvedená představení se setkala s příznivým ohlasem diváků. Už několik let je součástí Přeletu i udělování ceny Erik za nejzajímavější inscenaci uplynulé sezóny (ale to časové omezení není až tak přísné). K hlasování jsou vyzváni členové UNIMA, ale i řada dalších jedinců, o nichž je známo že českou loutkářskou scénu sledují. Na základě shromážděných hlasů je pak Erik udělen. Letos po zásluze uspěli Plzeňáci: cenu získalo Divadlo Alfa za půvabnou maňáskovou inscenaci *Třech mušketýrů*, na druhém místě pak se umístila inscenace, která zaujala na Loutkářské Chrudimi v Okénku loutkářských tradic - *Jan za chrta dán* Spolkového loutkového divadla V Boudě z Plzně. Třetí příčku obsadila Hanka Voříšková se svými inscenacemi *Oříšková pohádka, Grónská písnička* a *Minicirkús.*

Také letos, jako v některých minulých ročnících přehlídky, podařilo se zařadit do programu zahraničního hosta. Tentokrát jím byl legendární americký loutkář Eric Bass (Sandglass Theater) se svou neméně legendární, více než dvacet let starou poetickou inscenací *Autumn Portraits (Podzimní portréty)*, která vzbudila začátkem 80. let minulého století velký mezinárodní ohlas. Nikterak od té doby nezestárla. Vypráví příběhy lidí tušících blízkou smrt. A bylo skutečně radostí sledovat Bassovu mistrovskou práci s loutkou.

Tak tolik Přelet 2006. Nezbývá než si přát, aby se ten následující vydařil tak, jako ten letošní.

-ex-

Divadelní soubor Geisslers Hofkomedianten, foto Ivo Mičkal

POSTŘEHY Z VYSOKÉHO NAD JIZEROU

Do Vysokého nad Jizerou jezdí tradiční soubory, tradiční společnost, občas se vloupá nějaká nová tvář (a je okouzlena, viz letošní Geisslers Hofkomedianten). Výběr na přehlídku má svůj standard, existují zavedené regionální přehlídky venkovských divadel, dostávají i granty MK ČR. A to i bez ohledu na loňské a letošní nedorozumění, co je to vlastně postupová a nepostupová přehlídka a má-li přehlídka, exponující ve své preambuli postup na Vysoké, právo na standardní grant (tehdy 10 tis. Kč) nebo nic.

Nikdy jsem na poslání vysocké přehlídky nezměnil názor – byla skutečně výtečná a výjimečná v době, kdy se všelijak se soubory zacházelo a Bůh zaplať přírodě, v tomto případě totalitnímu ministerstvu zemědělství, tehdejšímu vyhlašovateli, které chtělo mít tuto přehlídku coby povzbuzovatele a výkladní skříň kulturní úrovně naší socialistické vesnice. - Že se tento „ďábelský" záměr bolševikům vymkl už v zárodku, za to mohou osvícení divadelníci, Láďa Lhota, Petr Pešek a další. Vysocká přehlídka poté zrodila jak zmíněné Ořechovské divadlo, tak Láďu Valeše, Ludvíka Němce a další, i Vobsokočák, kde se to hemží Pražáky, Karlovaráky, Brňáky, Hradečáky, jakož i dalšími vesničany, Sejkorák se možná už dostal do Encyklopedie Brittanica.

Za ta léta (Krakonošův divadelní podzim bude mít za chvíli 40. leté výročí!) víme, že se tady na „národní úrovni" hraje především činoherní divadlo jistého okruhu souborů. Letošní Vysoké přineslo dvě zajímavé inscenace. Jedna je ze skutečného amatérského prostředí, a to autorsky, tématicky, herecky a režijně – totiž autorské dílko Jaromíra Břehového, Rejžák z Prahy. Žlutičtí si vtipně zahráli sami sebe, přiblížili tématicky prostředí ochotnického divadla a diváky pobavili báječným svébytným humorem ochotnických divadelních šaten. Nic tu nebylo přes čáru ani pod ní – především byli Žlutičtí tou výjimkou, která potvrzuje pravidlo, že totiž české „masové" amatérské divadlo současnosti nemusí být jen opakováním profesionálních bulvárních hitů.

Druhé představení, které se povedlo a ozdobilo Krakonoše, přivezli východočeští Geisslers Hofkomedi-

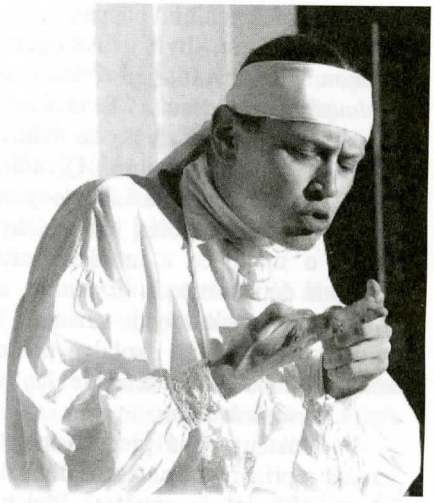
anten z Kuksu, o němž dnes intelektuálnější lidé ví, že se na protilehlém svahu rozkládá známý sporckovský Hospital, Braunovy sochy atd. Hofkomedianti kolem režiséra Petra Haška a hudebního vědce Stanislava Bohadla přivezli rekonstrukci barokní hry, hráli ji venku před Krakonošem v obrovském nasazení spoře oblečených chlapců i dívek na čerstvém vysockém povětří… Prostě venkovský ochotnický soubor, který se schází povětšinou u příležitostí festivalu barokního divadla Kuks. Tvoří ho dílem mladí profesionálové (herci, hrající režisér), dílem divadelní a hudební vědci a pouze zlomek dělá divadlo pro osobní „volnočasovou" zábavu. Ovšem podstata je amatérská, a to přístupem i formou, tedy další z výjimek! Půvab jejich Amora Tyrana, který tak výrazně oslovil letošní Vysoké, je zřejmě i v tom, že ostatní představení by na jiné národní přehlídce byla skutečně pouhým „béčkem".

Bohužel i očekávaný boleradický opus, Zvonokosy, postrádal dávnější invenci specifických zvláštností spolku, který diriguje organizačně schopná a talentovaná režisérka, paní Chalupová. Trochu podlehli představě, že škádlení na francouzské návsi musí být „stylově" jiné než je před jejich boleradickým kostelíkem. A taky sokolské představení Malované na skle od Pyšelského souboru bylo zábavné – bohužel neuvěřitelnou insitností a nechtěnou „poetikou" vyplývající z totální neznalosti principů dnes už legendární předlohy Bryla a Gärtnerové, byť by se v inscenaci našly i pěkné herecké a pěvecké výkony. Ale samba a kankán v beskydských (či tatranských) hvozdech, pokud nejde o groteskní žert, jako že nešlo, není ani kouzlem nechtěného, spíš „jinakost" psána s tvrdým „y"!

Zaujal i Krvavý román, původně zábavná „show" Ladislava Horáčka z litomyšlského nakladatelství Paseka, propagátora díla Josefa Váchala. Soubor z Poniklé jej nastudoval v rámci svých možností vtipně a možná lépe než původní litomyšlský Filigrán, tedy v duchu typického sousedského divadla, kterému více rozumí spřízněné duše. Filigrán oproti ponikelským byl více „intelektuálně" neohrabaný. Musíme vzít v úvahu, že ani Horáčkova, ani ponikelská inscenace nemá za cíl „dramatizaci" Krvavého románu, tedy jeho podstatu a příběhy, je sice napájena z jeho předlohy a v duchu „kramářských písní – na známou notu", ale předváděna pro zábavu svou a bližních…

A to je vlastně vše. Ale není to málo, když si prohlédneme vysocký program, který do soutěže povolal pouhých osm představení. Z nich by na celostátní úrovni, tedy třebas na Hronově, mohl být s klidem přijat, byť s řadou výhrad, Rejžák z Prahy a určitě Amor Tyran. Nad ostatním, jak to v České kotlině bývá zvykem, by hronovští šakali ohrnuli nos. Říkám to při vší úctě k nasazení souborů a jejich upřímné snaze vytvořit divadelní inscenaci.

Prostě a stručně – vysocká přehlídka svým téměř čtyřicátým ročníkem patří do rejstříku významných českých aktivit neprofesionálního divadla. Je neopakovatelná historickými konotacemi, tedy divadlem na Vysocku a jeho tradičním diváckým ohlasem. Schází se tu přátelé a rozdávají tu ceny za nejrůznější výkony (letos jich porota navrhla skoro třicet!). Neměli bychom ovšem z Vysocké přehlídky dělat něco, co výrazným způsobem ovlivňuje chápání českého ochotnického divadla či inspirující zdroj pro Jiráskův Hronov. Protože k tomu Krakonošův divadelní podzim není. Samozřejmě nějakou zajímavost lze „poslat" i na Hronov, stejně jako třeba něco poutavého z jiných „nepostupových" přehlídek, a že jich je v naší republičce jako maku…

Saša Gregar
(z článku pro AS, kráceno)

Divadelní soubor Geisslers Hofkomedianten, foto Ivo Mičkal

OSOBNOSTI

THEATRUM MUNDI SLÁVKY HUBAČÍKOVÉ

(*2. 12. 1936)

„Jsou věci, na který člověk za dobu toho svýho dlouhýho živobytí zapomene. Ale na divadlo, tedy na začátky u divadla, se zapomenout nedá. Moji oba rodičové byli výborní ochotníci a dobře zpívali. A taky se tenkrát večer nepouštělo rádio a televize nebyla - tatínek vždycky ve středu a v pátek zasedl k heligonce a zpíval. Spoustu písniček umím od něj, zvlášť těch, co jsou už zapomenutý. Ale já si je zpívám dodnes a vždycky při nich vzpomenu na ty svý báječný rodiče.

Tenkrát za války se tu dávala Kvapilova Princezna Pampeliška. Tatínek hrál, už si ani nepamatuju jak se jmenovala ta jeho postavička, a zpíval: „Půjdu volat v lesy, Pampeliško, kde jsi, Pampeliško zlatá, půjdu volat v lesy…“ – a moje sestra, já jsem z dvojčat, Miládka, volala “tatínku, tatínku, nikam nechoď, já vás mám ráda!“ a maminka ji musela uklidňovat, „Miládko, neboj, tatínek přijde, to je jenom divadlo…“

Ona byla taková křehčí než já a já ji musela hlídat, když rodiče byli v divadle, což bylo dost často. Jednou se Miládka probudila a za každou cenu chtěla za maminkou. Natáhly jsme tedy na pyžámka zimní kožíšky, teplé pumrovice, tedy čepice – ono sněžilo – a vydaly se do divadla. Tenkrát jsme bydleli u hřbitova. Vedle v rodinném domku bydlela rodina krejčího Šaldy. Oni měli v poschodí volný byt a ten museli tenkrát pronajmout německým financům, Vysoké přece bylo v Sudetech. No, my s Miládkou jsme vylezly oknem, kousek jdem a najednou jsme ty finance potkaly. Všude tma, jen takové ty energické kroky a němčina, a z toho velký leknutí! – „Slávi, to jsou Němci,, poďme domů“, tiše kňourá Miládka. A já na to, „Koukej, Miládko, chtělas za maminkou, tak dem“. Ti dva Němci na nás něco německy blábolili, ale Miládka jen volala: „Maminko, maminko!“, tak nás nechali a my se vrátily domů… Nikdy jsme to rodičům neprozradily, ale naši na to přišli jen se vrátili domů – pod oknem židle, okno za mrazivé noci dokořán otevřené. No, dost jsme se bály, že dostanem na zadek, ale nestalo se…

Tatínek nás ale brával do šatny a to bylo krásný. Tenkrát se ještě malovaly takový ty cifrpláty, jako ksichty, - jó, to kdybys viděl, červená kulička tadyhle u očí, řasy tužkou i pod očima, teď ty červený tváře i starejm strejcům vymalovali vrásky, no já ani nedejchala. A kdykoliv jsem do toho našeho Krakonoše přišla, když naši hráli, když jsem do toho divadla vstoupila, tak už u dveří mě zavoněly šminky. Přece si musíš pamatovat, čím jsme si ty ksichty mazali, ten mastix, ta pryskyřice a ty vonný látky v tělkách. To byla pohádková vůně…

První roličku, takovou větší, jsem dostala, když mě bylo sedm let. To se hrál Mučedník Brixenský, o Havlíčkovi, a já hrála jeho dcerušku Zdeničku. No, byla jsem pyšná, mě se o tom zdálo, a děti jak mi to záviděly. Já jim na to „no, ale divadlo přece nemůže hrát každej, to jenom ten, když to umí jeho maminka a tatínek, že jo…“

V divadle tenkrát bydleli Hejralovi, jako domovníci. V té místnůstce, kde je dneska kuřárna a kde čekaj muzikanti na povel, tak tam. A měli dva syny, Jaroslava a Josefa, kteří zas spávali v maličké cimerce na půdě, kde se dnes dělá zpravodaj Větrník a technika tam má ředitelnu. A já jim to tak záviděla, že tam můžou bejt, takhle blízko k jevišti, úplně vlastně nad ním, ještě teď mě mrazí…

A pak jsem se v tom divadle taky jako „zabydlela“. Zahrála jsem si spoustu dětských roliček a vzpomínám ráda na pana faráře Veleckého z Československé husitské církve, který s námi dával Tajemný dub. Bylo to jako v Lucerně, ten dub dokonce zpíval – a jsem zase u zpěvu. My byli u pana Veleckého furt, chodili jsme k němu do nedělní školy, tam se taky zpívalo, pak do kostela, s maminkou, do kostelního sboru. Já do toho kostelíčka krásnýho dodnes chodím a ráda si tam zazpívám… Asi před čtyřmi lety umřel pan učitel Hnyk. Ten mě tam dvaatřicet let doprovázel na varhany a když to bylo něco slavnostního, tak k tomu přibyly housličky, na ty hrál zas pan Hladík. I za komunistů jsme v kostelíčku pořád hráli. A když jsem už byla dospělá, tak jsme chodili hrát i na svatby a na křtiny a já při tom vždycky brečela, děťátko zacucalo dudáka a já byla hotová… Mě to všechno dojímalo a pan učitel Hnyk říkal, to si zvykneš, Slávinko, ale já si nezvykla dodneška.

Pár let jsem taky bydlela v Semilech a tam jsem taky hrála

s ochotníkama, hned mě čapli, byla jsem mladá a čiperná a taková je vždycky potřeba. Pro mladý ďůčišťata je roliček nádhernejch, že jo. A když jsem se v osmašedesátým vrátila do Vysokýho, tak jsme udělali krásně Na tý louce zelený, byla tu spousta zpěváků a zaplať pámbů i orchestr, kterej tenkrát neřval, co za to! Muzikanti byli s námi jako ochotníci, my přece taky nic za to… A od tý doby jsem si v Krakonoši zahrála mnoho nádhernejch roliček, vod tý Zelený louky až po Valdaufovy operety…

Ale moje první dospělá role byla ve hře Milana Jariše. Jmenovalo se to Inteligenti, z lékařskýho prostředí, hrála jsem mladou lékařku, která si na sobě vyzkouší nějakej preparát a vlastně se obětuje, zaplatí to životem. A taky jsme s tím šli do soutěže, ale dodnes se o tom moc nemluví – no, dostali jsme tenkrát na zadek. To s námi hráli i starý sestřičky, co kdyby neměly ruce, tak vůbec nehrajou. Já tenkrát říkala, proč se na tu porotu zlobíte? Oni nám to přece pěkně vysvětlili, jak se to má dělat! A ke mně měli taky výtku a panu režisérovi doporučili, aby do tak „stěžejní" role nestavěl holčičky, že tam patří zralá ženská. A to mně bylo pětadvacet! A připadala jsem si zralá…

Nikdy taky nezapomenu na Hamiltonovy Plynové lampy. Hráli jme v tom spolu s Pepíčkem Hejralem. My byli vůbec takový „oblíbený" mladý pár, zpívali jsme spolu a vejskali. Hrála jsem jeho manželku a tam jsem si nebyla jistá, zda jsem na to zralá. On byl herec od pánaboha a hrál to tak samozřejmě, že jsem se jako jeho partnerka - poprvé ve třiceti letech - cítila na jevišti bezpečně a dobře. A pak jsem hráli Dům na nebesích od Hubače, režíroval to Pavel Hora. Samozřejmě, že jsem hrála Kláru a Pepíček Hejralů Funebráka! A jeho syn Honzík Fandu, paní Hejralová tu Milostpaní – to bylo úplně hvězdný vobsazení, což neříkám kvůli sobě, ale proto, že bejt na jevišti s panem Hejralem byl požitek. On a jeho syn Honzík! Na to se nedá zapomenout.

Já byla celej život droboučká, ještě ve čtyřiceti jsem měla osmačtyřicet kilo a v tom věku, podržte se, jsem si ještě zahrála v Lucerně Haničku. Když s tím Mařenka Hejralová přišla, dost jsem se vylekala, a hned povídám, kdo bude, Mařenko, hrát Mlynáře? Copak já, měla jsem dlouhý copy a když se holka nalíčí může vypadat i na šestnáct. Ale přece jen, hrát s nějakým mlaďochem? A Mařenka povídá – Pecák! Jaromír Vodseďálek, jinýho nemáme! Tenkrát nás na premiéru nalíčil Ludva Němců z Benešova. A já měla tak krásnej cifrplát, prostě Hanička k nakousnutí! My se totiž jinak vždycky líčili sami, měli jsme na to i kurs, ale já s těma svejma vočima, já když si sundala brejle, tak jsem si nikdy na ksicht moc neviděla…

Jo, vysocký divadlo, to je moje láska. Ale taky jsem zpívávala (a pořád zpívám) s kapelou. Jednou na Silvestra jsem se vrátila z Poniklýho z tancovačky, o půl pátý ráno. V Krakonoši to ještě bzunělo a byl tam pan Valdauf! Když jsem se objevila, tak vstal a povídá, no konečně, já tady na vás čekám – už jsem říkala, že jsme hráli jeho operety - a nabídl mi místo v divadle v Teplicích, v operetě. A já mu na to řekla, pane Valdauf, kdybyste tak přišel před desíti lety. Ale já mám dvě dorůstající dcery a jsem na ně sama. Vo sebe strach nemám, určitě bych to zkusila, ale tady ve Vysokým mám rodnej domeček a mám ráda i tu práci v nemocnici, je to od vás moc hezký, pane Valdauf, budu na tu vaši nabídku celej život vzpomínat…

A taky moc ráda vzpomínám na to, jak jsem hrála v Blázinci v prvním poschodí s Libickejma. To bylo pod taktovkou Vladimíra Dědka, dej mu pánbůh krásný vochotnický nebe. Honil mě dvě hodiny po jevišti s kastrólem dokud mu to nebylo recht, ale pak z toho byla krásná scéna. „Slávko, zas je to blbě, bože, ty seš blbá" a já na to, ale Vláďo, já se jen bojím, abych toho Jardu nekřápla po kebuli a on na to „ať se stará von, Vondruška, dyť přece ví, že tam letíš s tím špenátem, tak ho fláknì a je to". Já to zkusila, Jára sice uhnul, ale kastról se mu svezl po palici, ale on se tak pěkně se usmál a říkal, hele, když mě majzneš dovopraudy, tak jsem vůl já a ne ty.

V Libici jsem pobyla pěknejch pár měsíců, víc než rok, protože jsem měla takový zlý starosti a ve Vysokém na mě všechno padalo. Vondruškovi mi podali ruku a já se u nich dala do pořádku. Pracovala jsem v poděbradském Domově důchodců, dokonce jsem tam stařenkám a stařečkům vypravovala své poudačky, to se o mě ví, že je ráda říkám. Taky jsem s nima mockrát byla na různých soutěžích a vypravovala je ochotníkům při loučení…

Když jsem se vrátila do Vysokého, tak jsem, jak jinak, zase naskočila do přehlídky. Měla jsem tu své Vrabčáčky, svá zlatíčka - letos máme dvacáté výročí, první tanečky jsme nacvičili k 200. výročí Krakonoše. No a z těch prvních Vrabčáků jsou už tátové a mámy. Málem jsem jejich první vystoupení nestihla, protože mě potkal ošklivej infarkt, asi jsem to moc přeháněla, týdně jsem byla i šest hodin v tělocvičně, vedla jsem malý děti i ženy…

S Vysockou přehlídkou jsem srostlá od počátku. Poprvé jsem dělala hostesku souboru z Vysoké Libně, to tehdy napadl sníh, snad patnáct čísel, a vod Hejralů přiběhli, máš tu soubor! Natáhla jsem bundu, mažu před divadlo a tahle chasa z Vysoký Libně, dospělí lidi, se tam mazali sněhovejma koulema jak malí, vomydlíky si dávaly na deržku, já si říkám, co to je za blázny, a tak volám „chaso, můžete toho chvilku nechat?" a mladej tenkrát Vláďa Dědek poudá „Hele, vy si sundejte brejle" a přišel ke mně a udělal mi takovýho vomydlíka, že jsem měla malování v čudu, no já vypadala! Oni tenkrát přivezli ten Ženskej boj a dostali tu všelijaký dantesy, všecky. Nádhernej soubor, dodneska se s nima stýkám.

Tak takhle jsme ve Vysokým začínali, jsou to chvíle, na který se nedá zapomenout. A o to víc to blaží, že je člověk doma. My byli s Janou Kramářovou první hostesky, pak se přidala Marcelka tenkrát Kučerová a další mladší, pak se přivdala Svatka Hejralová, ta taky nejprve dělala hos-

tesku a pak jsem začala účinkovat na loučeních a už soubory nestíhala, no, a nakonec se urodili ti Vrabčáčci…

Taky si vzpomínám na Lucernu v sedmaosmdesátým, ještě jsem byla na nemocenský, ale paní doktorka mi dovolila, abych to zkusila a zahrála si Rosavu. Ale nešlo to nakonec, představení za mě odehrála paní Věra Kubánková, já se na ni ani nemohla jít podívat, jak mě to rvalo to nemocný srdce. Ale po představení jsem za ní zašla, poděkovat, a paní Kubánková říká – tak co myslíte, jak jsem to hrála? A já přiznala, že jsem to neviděla, že jsem to nemohla unést. A ona, to je od vás hezký, že to takhle prožíváte, vy asi musíte být krásná Rosava. Taky mě srdíčko zradilo, a musela za mě hrát paní Šourková, v Komedii o Libuši. Dokonce s tím pak byli i na Hronově, ale mě už nepozvali, já se pak na jeviště už nevrátila, jako bych nebyla potřeba. Škoda, mrzí mě to…

Divadlo mě dalo skoro všechno, naučilo mě mluvit, k tomu nás vychovala paní učitelka Hnyková. A taky tu vlastnost mít ráda lidi, mít ráda svý děti, však obě moje holky byly se mnou v divadle pořád. To aby si ty holky nemyslely, kam ta máma pořád lítá, divadlo bylo a je pro mě i jako rodina. Neměla jsem snadný život, to se stává. Ale mám krásný děti, už je jim taky kolem padesáti, stárnou holky, jedna dcera umí šest jazyků, no, já si taky užila své, nejen divadlo, taky jsem lyžovala, cvičila a funkce v tělovýchovné jednotě dělala…

Když se podívám od vysockého divadla směrem ke Kotli, tak mi vždycky projde hlavou, že není na světě tolik krásných míst jako tohle. Ten Kotel je krásnej i v mlze… A když dostanu na vystoupení kytičku, tak ji vždycky položím na hřbitově svý rodině, která tam odpočívá, a říkám si, jsem šťastná. Protože se kdykoliv můžu postavit před to divadlo a můžu tam i vejít, můžu se zahledět na ten Kotel, na toho mračila, který často dělá bububu, ale za dvě hodiny je zase nádhernej. Já jsem s Krakonošem kamarád, von to ještě nepřiznal, ale já mu vždycky říkám, kdybys mě, Krakonoši, ještě párkrát popřál se tady zastavit, co by ti to udělalo…

foto Ivo Mičkal

(Měl to být původně rozhovor ke kulatým narozeninám Slávky Hubačíkové. Ale pak se nějak mé otázky rozpustily, rozplynuly a zůstalo jen vyprávění, košaté jako jabloně na sklenařických svazích, půvabné jak hořce nebo divizny na paseckých loukách a voňavé jako kyselo z něhož se ještě kouří...

Milá Slávko, za všechny, kteří tě mají rádi, za všechny „vod divadla" a určitě i za jiný, třebas i ty, co svou lásku projevit neumějí, jak to v životě bývá, ti přejeme spoustu dalších krásnejch let v tom tvém vopraudovském Vysokém nad Jizerou. Orlickým horám se říká hory Kačenčiny, prý proto, že Kačenka je kamarádka a milá Krakonoše. - Ale co do Vysokého jezdím, mám pocit, že se za ním už dávno přestěhovala. A že se přejmenovala na Slávku a že spolu bez Krkonoš nemohou být. Určitě nebudu daleko od pravdy, když řeknu, že Slávka tu bude stejně dlouho jako Krakonoš, protože má podobnou náturu. Takže ke všem gratulantům se připojuje tvůj obdivovatel, Saša Gregar, i za východočeské divadelníky, to se rozumí...)

VE SLUŽBÁCH THÁLIE

Josef MLEJNEK

* 8. 11. 1921

Psal se rok 1977 - pamatuji si na to docela přesně -, když jsem se poprvé osobně setkal s Josefem Mlejnkem. A ironií osudu rovnou v roli porotce! (Prsty v tom měla samosebou Eva Machková, která tehdy šéfovala dětskému divadlu v celostátním měřítku a jeho národní přehlídce v Kaplici.) Já coby dramatickovýchovný - ani ne třicetiletý - zelenáč jsem měl hodnotit (!) práci pana učitele Mlejnka. Jak to tak bývá, těm, co toho ještě moc neumějí a věci ještě moc nerozumějí, se kritizuje vůbec nejsnadněji. A tak i já jsem se tehdy zpupně pozastavoval nad tím, jak je to možné, že někdo, kdo v předchozím roce předvedl na s dětmi Kaplickém divadelním létě skvělou inscenaci *Létající třída*, která všechny oslnila spontánností a schopností dětí improvizovat přímo před diváky, příští rok přijede na přehlídku se zcela "tradiční" hrou, nota bene jakéhosi neznámého sovětského autora. Teprve postupně, při dalších a dalších setkáních s panem učitelem Mlejnkem, se mi začalo "rozsvěcet". Teprve časem jsem objevoval, že to nebyla žádná náhoda, že Josef Mlejnek moc dobře věděl - tehdy, stejně jako tolikrát předtím a tolikrát potom, - co a proč s dětmi dělá. A to i s rizikem, že každý nový pokus nemusí být veřejností přijat s otevřenou náručí. Protože důležité pro něj bylo vždy neustálé hledání a prioritou bylo to, co divadelní práce dá dětem v jeho souboru.

Probírat se tím, co vše Josef Mlejnek pro dramatickou výchovu stihl udělat, je fascinující. Ale ještě úžasnější je jeho schopnost, vůle a chuť neustále na sobě pracovat, inspirovat se u kolegů i v jiných oborech. (Dodnes si vzpomínám, s jakým zaujetím mně pan učitel Mlejnek vyprávěl někdy na přelomu 70. a 80. let na kaplickém náměstí o tom, jaké podněty může dramatickovýchovné práci s dětmi nabídnout orffovská škola v podání Ilji Hurníka a Petra Ebena.) Pro tohle tvrzení mám přinejmenším dva hmatatelné důkazy, dostupné nepamětníkům i dnes:

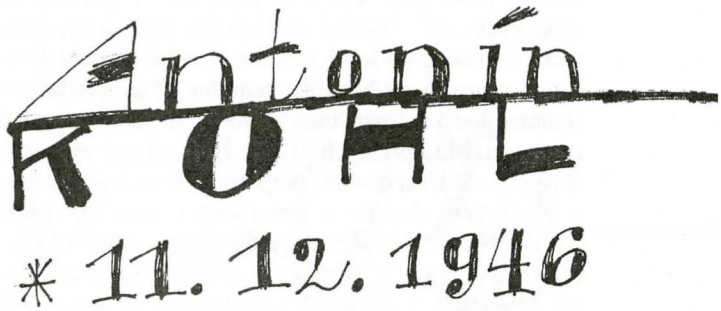
Prvním je „deník vedoucího dramatického kroužku" *Děti, hry a divadlo*, který vydala v roce 1972 Eva Machková jako 5. svazek Knihovničky Divadelní výchovy. Dodnes je to čtení nejen poučné, ale přímo dobrodružné. Josef Mlejnek tu barvitě, otevřeně a pokorně (!) popisuje, jakými zákrutami, odbočkami i slepými uličkami vedla jeho cesta k přirozenému dětskému projevu na jevišti, ke smyslu divadla hraného dětmi a k tomu, co je pro něj při této práci nejdůle-

žitější, totiž to, aby byla založená na tvořivé dětské hře. Jsem přesvědčený o tom, že pro nejednoho mladého vedoucího dětského divadelního souboru nebo učitele dramatické výchovy by četba deníku *Děti, hry a divadlo* mohla být i dnes nedocenitelnou inspirací a také vzpruhou.

A pak je tu další práce Josefa Mlejnka, jeho kniha *Dětská tvořivá hra*. Dnešní učitelé dramatické výchovy znají *Dětskou tvořivou hru* z vydání z roku 1997, tedy z vydání druhého, přepracovaného (které mimochodem už muselo být dotištěno znovu, v roce 2004). Měl jsem to štěstí, že jsem u přípravy tohoto druhého vydání mohl být, a tak jsem z bezprostřední blízkosti mohl sledovat, v čem spočívaly změny, které Josef Mlejnek udělal v této své "metodičce", která poprvé vyšla v roce 1981 v hradeckém Krajském kulturním středisku. Všem, kdo tento zásobník dramatických her, který je dnes bestsellerem, používají jako jednu ze základních dramatickovýchovných příruček a berou ji jako samozřejmost, doporučuji, aby si vzali k ruce první vydání této knihy a obě verze porovnali. Zjistí, že se tu oproti prvnímu vydání objevily nejen zcela nové dramatické texty (včetně scénářů dvou vynikajících inscenací Josefa Mlejnka - pohádek Ilji Hurníka *Čert s houslemi* a Havlíčkova *Krále Lávry*; a kdyby byla ta kniha nafukovací, měly by tu být přinejmenším ještě *Cesta kolem světa za 77 dní*, *Hadrový panáček*, *Létající třída*, a především *Vandr do světa*), ale že se podstatně proměnila také úvodní pasáž, v níž Josef Mlejnek vysvětluje svoje pojetí dramatické výchovy.

Vyprávět Východočechům, co všechno znamená Josef Mlejnek pro divadlo v jejich regionu, je zbytečné. (A jako rodák z Nového Bydžova jsem hrdý na to, že aspoň kouskem svého života se mohu k východním Čechám počítat.) Ale dovolím si připomenout něco, na co se dnes - v době, kdy se dramatická výchova stala součástí základního školního dokumentu, Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, a kdy se v řadě škol zabydluje - už trochu zapomíná: že Josef Mlejnek je osobnost, bez níž si divadlo s dětmi (a také pro děti!) a dramatickou výchovu jako celek vůbec nelze představit. Spolu s Miloslavem Dismanem, Hanou Budínskou a Jindrou Delongovou stál na samém počátku moderní české dramatické výchovy. A aktivně - svými inscenacemi, původními hrami, překlady, semináři a dílnami, metodickými publikacemi a články - ovlivňoval její vývoj bezmála půl století. Kdo nevěří, komu se zdá, že přeháním, ať si zalistuje přinejmenším Divadelní výchovou, Ochotnickým divadlem, Amatérskou scénou, Mladým loutkářem a jeho pokračovatelkou Mladou scénou nebo Československým loutkářem. Ostatně ledacos napoví třeba jen letmý pohled do prvního čísla Tvořivé dramatiky z roku 2001, kde lze najít soupis inscenací Josefa Mlejnka uvedených na celostátních, národních a jiných významnějších přehlídkách a dílnách, a soupis knih a publikací, které Josef Mlejnek vydal, a jeho článků - alespoň těch, které se mi tehdy podařilo objevit. A dám krk na to, že ten seznam není ani zdaleka úplný. I to o něčem podstatném svědčí.

Jaroslav Provazník

Významné jubileum oslaví náš herecký kolega, Antonín Kohl.

Má za sebou bohatý divadelní život. Spoustu let byl členem meziměstského divadelního souboru a dnes je oporou souboru broumovského.

Připravený na svoji roli, plný humoru, se spoustou kuriózních nápadů, s novými písničkami k našemu představení, tak vždy přichází do herecké šatny. A vždy nás něčím překvapí…

Milý pane Kohl, přeji Vám jménem našeho souboru mnoho dalších, spokojených let – zkrátka takových, jaká si přejete.

A ještě mi dovolte, abych v souvislosti s gratulací použil slova Karla Čapka: „Humor je sůl země, a kdo je jím dobře prosolen, uchová se dlouho čerstvý."

Užijte si nejen svůj „velký den" – a zlomte vaz!
Za divadelní soubor Wokno Broumov

Pavel Novák

Ach, ta výročí!

Zpráva naší milé paní Gregarové o brzké uzávěrce Hromady s návrhy témat příspěvků mne trochu nakopla. Téma výročí. Když jsem totiž před lety v naší místní „Meziměstské televizi" dělal rozhovor do vysílání s Miroslavem Horníčkem (mimochodem, bylo to jedno z posledních jeho vystoupení), rozhovořil se na téma výročí také. A nebyl by to on, aby to nebylo „po jeho". Pravil totiž, že člověk slaví zejména své narozeniny. Ovšem narozeniny se slaví pouze do 50 let věku. Pak se slaví výročí. 55, 60, 65… A na celé věci je nejzajímavější, že ta výročí jdou po sobě rychleji, než narozeniny. Měl pravdu. Kde jsou mé padesátiny, které jsem slavil v tehdejší "Provizorce" meziměstského divadla, kam jsem si pozval nejen náš divadelní soubor, ale také pěvecký sbor ve kterém také zpívám, některé spolupracovníky ze zaměstnání, příslušníky

širší mé rodiny, sousedy, kamarády atd. Servíroval se guláš, chlebíčky, zákusky, víno, káva. Divadelní soubor připravil několik překvapení, scénky, soutěže a další, pěvecký sbor zazpíval, přednášely se rýmované gratulace, dárečky, některé šité na tělo, moje manželka dostala na hlavu zlatou svatozář od režiséra Hladíka, že to se mnou vydržela a pak improvizovaná diskotéka roztančila vše do časných hodin. Kde ty loňské sněhy jsou. Už je to deset let. V prosinci na mne kýve „60". Mnohé se změnilo. Nyní jsem invalidní důchodce a i když stále hraji své milované divadlo (i v jiných souborech), nemohu již uspořádat podobnou šou i z finančních důvodů. A tak se mi před očima promítá prošlých 60 let. Jistě takové výročí je důvodem k bilancování. Vzpomínám na své začátky v loutkovém divadle v Broumově v roce asi 1958. To mi bylo 12 let. A divadélko mne tehdy chytlo. Hráli jsme nejen v Broumově, ale i Meziměstí, Šonově, Olivětíně, v Jánských Lázních atd. V roce 1972 mne umluvila tehdejší režisérka ochotnického souboru v Meziměstí, paní Marie Boháčová, abych se dal k nim. Mněl jsem obavy, ale nakonec jsem to zkusil. Měl jsem sice již zkušenost z prken jež... - totiž na gymnáziu ve druhém ročníku učitel češtiny, prof. dr. Stanislav Máslo, s námi nacvičil něco z Čechovových povídek a hráli jsme to nejen v Broumově, ale i na Meziměstských hrách v roce 1964. Tak tedy v roce 1972 jsem začal nacvičovat s meziměstskými ochotníky roli Vrchního v Jiráskově LUCERNĚ. Premiéra na Meziměstských hrách 1973. A ejhle, nějak se to podařilo, poroty byly spokojené i diplom mi daly. Hrály jsme to mockrát po okolí. Bavilo mne to. A pak to šlo rok po roce. Pan Dubios v Dámském krejčím, Agaton v Truchlících pozůstalých, Ževakin v Gogolově Ženitbě, hajný Gondáš v Jilemnického Kronice, farář v Bláznivé vůni čerstvého sena, hostinský Havrda v Dvorečku, pan Velvar v Janu Roháči, Zurabája – roli jsem už zapomněl, pan Cín v Košilce, čtyřrole starý herec, ředitel divadla, továrník a primař ve Válka vypukne po přestávce, Žert vinaře Achaba, kde jsem jen zpíval a zaskakoval za techniku, neb jsem měl doma čerstvá dvojčata. Dále pan král v pohádce Drak a princezna, čert Ichturiel a zároveň farář v Dalskabátech, a pochopitelně i jak říkám, moje životní role, a to byl Hejtman v Gogolově Revizoru. Tato hra sedla snad všem a měli jsme s ní mnoho úspěchů jak na Vysokém, tak i pro mne hlavní cena na divadelní přehlídce v Chomutově. A to byla v porotě režisérka Věra Chytilová. Pak přišly další role i v jiných souborech, např. pan domácí v Manévrech Pavla Fialy ke 40. výročí Kladivadla v Broumově pod autorovou režií, a další, pan domácí v komedii Tři v tom, kam jsem napsal i písničky a nyní vodník Michal v broumovském souboru opět v Lucerně a připravuji se na roli soudce, opět v Gogolově Revizoru. Opět se zde objeví písničky s mými texty. A protože i ta skleróza pracuje, určitě to není všechno. Kromě

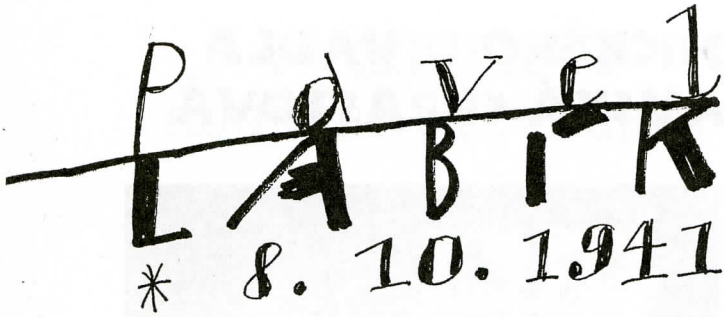

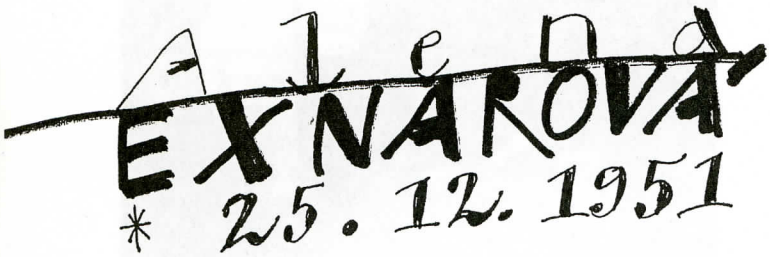
V roli Vodníka v broumovské Lucerně, foto archiv souboru

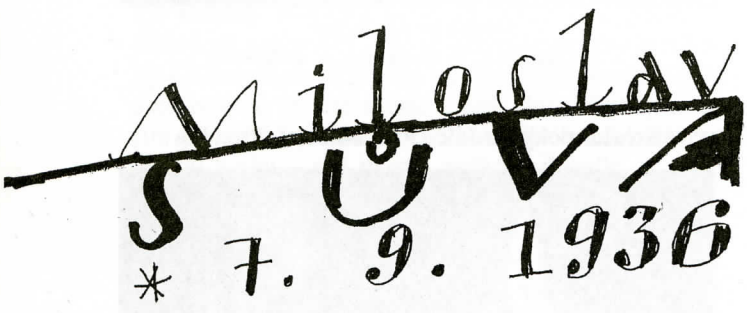
toho léta zpívám v Broumovském sboru Stěnavan, který každoročně pořádá několik vystoupení u nás i v Polsku, zpívali jsme i v Rakousku. Oblíbené jsou každoroční Vánoční koncerty v Broumovském klášteře. A spolu s dalším kolegou Petrem Davidem provozujeme TvM – což je Televize Meziměstí, která po kabelu vstupuje do asi 500 domácností. Mimo to píši do Broumovských novin (ve 22 číslech 66 článků) i do Meziměstského zpravodaje. Proč to dělám? Víte, jak jsem již uvedl, jsem v invalidním důchodu. Mám mnoho obtíží zdravotních, které by mne asi zabily, kdybych stál u okna a pozoroval sýkorky. Vrabci už nejsou, to jsem stačil zaregistrovat. A tak, pokud to půjde, bych ještě rád něco dokázal. Zrovna dnes jsem byl navštívit Pavla Fialu, který se musel přestěhovat z trutnovského podnájmu. Koupil si domeček nedaleko Hajnice a snaží se, seč mu síly stačí, psát pro televizi, i když mu také zdravíčko silně zlobí, ale nevzdává se. Také je o deset let starší než já. Dnes jsme spolu diskutovali celé odpoledne. A řekli jsme si. Makat, makat, nevzdáme se! Výročí, nevyročí!

Všechny vás zdraví Antonín Kohl

HROMADA

To se nám to sešlo. Gratulovat každému jednotlivě, to by byla sága! Mílovi Sůvovi nejprve, je nejstarší, a dalo by se o něm napsat pravdy i bludů, především to, že je to člověk milující divadlo i jiné lidské věci (až za hrob), a to bez ohledu na přízeň milovaných a úspěch u Thalie. - Pavel Labík, herec tělem i duší ďábelskou, režisér kandrdas, ale dobrej, myslí mu to, cejtí to v kloubech i v kříži, ale hlavně je s ním sranda báječná, pořád se vydává za mladíka, konečně šediny nemá, tak co. - Alenka Exnarová, stále a pořád krasavice a chytrá holka, ředitelství nad dřevěnými herci ji neubralo na skromnosti, ani ji nezbavilo vášní obyčejných (hory, vínko), usmívá se stále jako mladice a září (většinou). A konečně Vlastička Kyselová, naše členka VSVD, která nikdy nebyla divadelnice, ale naší příznivkyní je od dob, co na okresním úřadě v Chrudimi pečovala o ochotníky dětské i dospělé.

Proto všem k jejich jubileu gratulujeme, s kytkou obrovskou, co voní po šminkách a mastixech, po lipovém dřevě a po smíchu. Ať vám ta kytka dlouho vydrží, ať má kořínek stejně dobrý jako vy, naši slavící kamarádi! Vivat!

-red-

Naše Janička Roubínková si řekla své společné ANO v polovině letošního září se svým Víťou. A kde to bylo? Přece tam, kde se hraje divadlo – na nádvoří košumberského hradu. Novomanželé nám slíbili, že se také postarají o nové herce. A tak nás asi bude víc. Hodně zdraví a štěstí.

Milan Zlesák

OSLAVY 70 LET OCHOTNICKÉHO DIVADLA V LIDOVÉM DOMĚ MORAVSKÁ CHRASTOVÁ

V sobotu 20. května t. r. se v Lidovém domě Moravská Chrastová sešlo přes stovku přátel a členů DS E. Vojana Brněnec (i bývalých) u příležitosti oslav 70 let ochotnického divadla na jevišti této budovy. Osobně jsme pozvali kolem 80 členů DS, 40 věrných diváků a na 20 sponzorů. Pro všechny ostatní byl vstup volný.

Ve velkém sále, u stolů s připraveným občerstvením, jsme strávili více než čtyři krásné hodiny, během nichž jsme se bavili při ukázkách z uváděných her a při písničkách v doprovodu živé kapely učitelů LŠU Letovice. Účinkovaly čtyři generace divadelních nadšenců od 6 do 80 let v pořadu časově chronologicky seřazeném podle údajů, které jsou dlouhodobě pečlivě vedeny v kronice souboru. Vše bylo průběžně provázeno zajímavou a krásnou projekcí starých fotografií a diapozitivů. Divadelní kroniku jsme si mohli prohlédnout v malém sále Lidového domu, kde byla připravena výstavka kostýmů, rekvizit, fotografií, ocenění i historické divadelní techniky. Na jevišti se vystřídala řada účinkujících v pořadu, který byl s úsměvem a elegancí moderován Vlastou Datinskou a byl průběžně doplňován vstupy Karla Adámka a Dušana Blažky. Jejich poznámky, glosy a „veselé příhody z natáčení" rozesmály všechny a byly vyzrazeny mnohé trapasy. Několikrát vstal celý sál a aplaudoval při oceňování zasloužilých členů souboru. Bylo předáno 30 kytiček a upomínkových rámečků s odstřižkem staré opony z roku 1935, hrnečky s obrázkem Moravské Chrastové a několik hodnotných cen za výjimečné zásluhy o zasloužit se o něco, tedy zásluhy o soubor. Kazeta s ústřižkem opony byla předána Obci Brněnec za dlouholetou a vstřícnou zřizovatelskou činnost. Večerní zábavě s tancem předcházela dražba krásné kazety s oponou a byla přiklepnuta částce 15.000,- Kč (Mgr. Jan Havlíček, starosta, předal hotovost na místě). Polovina částky byla poukázána nadaci POMOZTE DĚTEM – KUŘE. Dvěma stávajícím obětavým členům souboru bylo umožněno provést otisk levé dlaně do krásných kachlů ve tvaru hollywoodských hvězd, které se stanou součástí divadelního archivu, nebo chcete-li síně slávy.

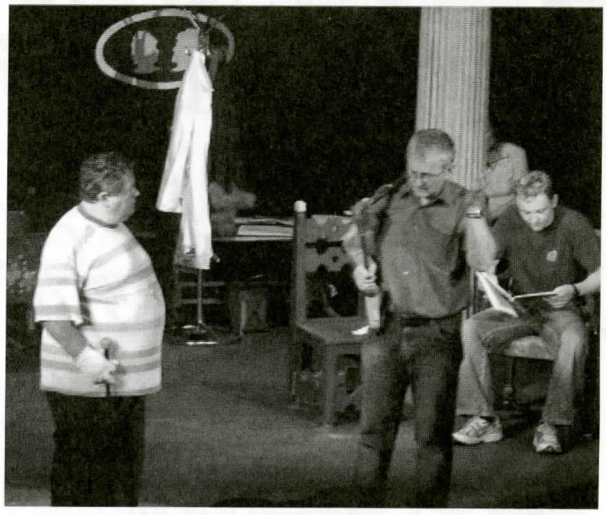
Strávili jsme překrásné odpoledne a večer. Úsměv na tvářích nás všech často přerůstal v neutuchající smích a v zápětí byl vystřídán slzami v očích. Slzami štěstí a dojetí při vystoupení dětí nebo těch starších herců. Vyprávělo se, vzpomínalo, jak už to mezi přáteli bývá. Přijeli z celé ČR (Brno, Praha, Liberec aj.) a čas běžel příliš rychle.

Scénář setkání byl nějaký čas připravován. Chtěli jsme ve 2–3 hodinách připomenout historii ochotnic-

Monsieur Ameedee
- J. Čiháková, V. Datinská, A. Říkovský

Strakonicky dudák - F. Kadlec, J. Pavelka

kého divadla v Brněnci. To, že se program díky improvizacím a spontánním reakcím celé sešlosti protáhl přes čtyři hodiny, svědčí o skvělé atmosféře, zájmu o divadlo a přátelských vztazích kolem něho. Záměrem celé akce byla snaha načerpat do časů příštích hodně potřebné energie a elánu. Pokud se nám to podařilo, tak jsme moc spokojeni. Patří za to velký dík vám všem: divákům, hercům a také sponzorům, ať už bydlí kdekoli.

A někdy příště se těšíme s vámi všemi NA SHLEDANOU.

M. Pavlasová, vedoucí DS E. Vojana Brněnec

V CHLUMCI
KONEČNĚ OTEVŘENO !

V rodišti Václava Klimenta čekali na vlastní divadelní budovu snad od Klicperových dob. Při té příležitosti vyšla knižně Historie Chlumeckého divadla od Antonína Lauterbacha, věnovaná divadelními festivalu Klicperův Chlumec, druhé nejstarší české ochotnické přehlídce (letos 59. ročník!)

V předmluvě dr. Karla Richtera se píše, že ochotnické divadlo v Chlumci nad Cidlinou, stejně jako na celém českém území, bylo pilířem českého kulturního života a všeobecnou školou národního uvědomění. A že Antonín Lauterbach se stal živou legendou chlumeckého divadla, počínaje místní pěvecko-ochotnickou jednotou až po dnešní divadelní spolek Klicpera. Lauterbachova kniha sugestivně připomíná slavnou minulost a nové divadlo otevírá oponu k pokračování v přítomnosti i budoucnosti.

Všichni si pamatujeme nehostinný a akusticky drtivý sál sokolovny, kde se odehrávaly minulé ročníky Chlumeckého festivalu a proto musíme vzdát hold současnému vedení města i úsilí divadelníků, že se jim podařilo pro chlumecké a okolí dovést k závěru letitou touhu – mít vlastní pořádné divadlo. A je to tak, technicky dobře vybavená, pro diváky příjemná, akusticky tentokrát výborná divadelní budova, zrobená z někdejšího kina, se určitě stane svátkem hodným zájmu místního publika i souborů, které sem přijedou hrát. A jistě bude i povzbuzením pro místní soubor, aby rozehrál své ochotnické ideje, své plány a dřímající zatím nadšení, které by si zasloužilo mladou krev, prostě partu snů, protože divadlo se už stalo skutečností.

Oslavy otevření divadla zahájily i nový ročník Klicperova Chlumce a domácí se na to vyzbrojili nastudováním hry nikterak lehké. Muzikálová podoba filmu Někdo to rád horké se pod názvem Sugar hraje především na profesionální scéně, kde jsou k dispozici dobří herci, zpěváci a tanečníci. Před časem si na ní troufli i v Polici nad Metují a pojednali ji po svém, amatérsky, s vtipem ironické nadsázky, báječným Joe (Josefinou) a Jerrym (Dafné), leč méně přesvědčivou Sugar. Poličtí si nelámali mnoho hlavu s autentickou hudbou a nahradili ji playbackem. V tom byli Chlumečtí odvážnější – hudební nastudování (a podpora mikroporty) v podání Sólistů Big Bandu Melodybrass (řídil Jan Petrovický) nemělo chybu, taneční kreace téměř muzikálového rozměru byly půvabné a svěží (choreografie Jana Karlíková) a Sugar – prostě k zulíbání, určitě by po ní mohla sáhnout i některá muzikálová produkce, od zjevu po pěvecký projev, kostým, prostě Marilyn Monreau z Chlumce! Herecké party a situace i scénické řešení občas byly rozpačité, ale co naplat, nelze všechno jako z partesu. Za prací celého souboru a režiséra Jaroslava Málka je vidět spousta hodin dřiny, sebeobětování a nadšené práce, kterou místní publikum ocenilo bouřlivým potleskem. Jako kdyby přijel Karlín!

Ve slavnostním představení si dokonce zahrál i Antonín Lauterbach a starosta Chlumce, ing. Uchytil. A pěkně jim to slušelo v rolích miliardářů, pan Lauterbach byl dokonce nejsoustředěnější postavou, kterou celý herecký soubor v tu chvíli respektoval jako hvězdu!

Popřejme chlumeckým, aby si svého divadla užili, aby mohutněli v řadách a dospěli v uměleckých metách k dobrému divadlu, které osloví nejen domácí, vlastní publikum, ale spoustu radosti popřeje všude, kam „chlumecká noha" vstoupí. A propó, to divadlo je opravdu nádherné!

-sg-

VICENA 110 LET!

Divadelní spolek Vicena oslavil 110. výročí svého založení. Záměrně nepíšu soubor, protože se tak nazvalo v roce 1896 společenství lidí, kteří se v Ústí nad Orlicí sdružili nejen za provozováním divadla, ale měli i jiné velkolepé plány, např. zřídit v tomto podorlickém městečku, známém textilní výrobou a betlemářstvím, vlastní jeviště, ještě na přelomu století se tu hrálo jen v hospodských sálech. K čemuž v roce 1913 zřídili (zároveň k uctění svého člena, Julia Kociana - otce slavných umělců, sochaře Quida a houslového virtuosa Jaroslava) „Divadelní fond". Do něho z každého představení odváděli 25% tržby. Poté založili i Družstvo pro postavení divadelní budovy, která byla otevřena v roce 1936 a dnes patří ke skvostům české funkcionalistické architektury (architekt Kamil Roškot). Jméno Vicena si ústečtí ochotníci zvolili po svém rodákovi, herci Hynku Vicenovi, který česká venkovská jeviště brázdil ve společnosti Josefa Kajetána Tyla.

Ústečtí ochotníci nebyli nikdy pouhým sousedským uskupením, ve svém „měšťanském" okresním městě pěstovali i muziku a nezalekli se ani operních představení, své plány spřádali s pěveckými sbory a místní filharmonií. Ani repertoár si neulehčovali a samozřejmě se inspirovali „žhavými" novinkami z Prahy. Stanovy spolku byly v onom roce 1896 schváleny jen o den dříve, než se v původním divadelním sále U Frimlů konala premiéra nového Hilbertova existencionálního dramatu, Vina, jen několik týdnů po její světové premiéře na Národním divadle. Také Čapkovo R.U.R hráli ústečtí jako první na ochotnickém jevišti krátce po pražském uvedení. Je na to dokonce doklad, dopis Karla Čapka, který "oušťákům" věnoval i několik osobitých režijních poznámek.

Novodobou historii spolku, tedy již souboru Vicena, ozdobila např. Vévodkyně valdštejnských vojsk a několikanásobná účast na Jiráskových Hronovech koncem osmdesátých let minulého století, byť místní ochotníci hráli na Hronově už v roce 1940. Ale prý se jim moc nevedlo, tehdejší ochotnický tisk napsal, že "nelze uspět, jsou-li někteří členové souboru – společensky unaveni!". Úplně poslední etapa ústeckého amatérského divadla je spojena s úspěšnými inscenacemi takových her jako je Hrdý Budžes, Osamělost fotbalového brankáře, Camiáda, se jmény Jan Štěpánský, Petr Hájek, Lenka Janyšová a Martin Malínek, který navíc vedle Viceny inicioval vznik nového spolku OSDO i řadu divadelnických setkání. Divadelní Ústí má dnes ještě jeden širší veřejnosti spíše utajený spolek, s provokačním názvem Divadelní společnost paní Vicenové nebo tak nějak. Prostě v Ústí nad Orlicí žije divadlem spousta lidí. K oslavám výročí spolek připravil přehlídku inscenací, na níž kromě Olomoucké Carmen hráli i přátelé z Jihlavy, Horní Sloupnice a Opočna. Vicena se představil novou premiérou Fucking Story. Přehlídku uzavřel vzpomínkový večer, kdy se na scéně Roškotova divadla uváděly živé scény a části videozáznamů z tvorby souboru za posledních deset let a že těch premiér bylo téměř třicet…

-sg-

NÁRODNÍ DIVADLO ČESKÉHO PODKRKONOŠÍ

(Z ochotnického nadšení vzniklo jedinečné divadelní muzeum, první v České republice!)

Podkrkonošský Miletín má necelých devět set obyvatel a kromě toho, že je rodištěm Karla Jaromíra Erbena, může se pyšnit další obdivuhodnou a stále živou kulturní tradicí - ochotnické divadlo se tu začalo hrát téměř před 180 lety. A hraje se stále. V roce 1827 shromáždil kolem sebe tehdejší kancelářský úředník Josef Suldovský několik ochotníků, převážně studentů, např. Karla Erbena, Jana Laušmana, Jana Hlavatého, Jana Rychteru a Víta Levita a ti brzy sehráli první české divadelní představení. Na jednoduchém jevišti U Františků, což bylo na staré poště v dolním rohu náměstí. Miletín, podobně jako celé Podkrkonoší, je tedy i kolébkou českého divadla.

Od nápadu k činu

Myšlenka založit muzeum českého divadla není nová. Ozývala se už za první republiky, ožila v padesátých letech minulého století, kdy například dělnický divadelník František Kubr přišel s nápadem založit muzeum ochotnického divadla v zámku v Chlumci nad Cidlinou. Ale zůstalo jen u záměrů.

Někdy však od nápadu k činu nemusí být daleko. Miletínští ochotníci uspořádali v roce 2002 výstavku ke 175 letům trvání ochotnické aktivity v obci a ke 135 letům od vybudování divadla v Sousedském domě, v němž hrají dodnes. V té době v pražském Národním informačním a poradenském středisku pro kulturu (NIPOS), které se už několik let zabývalo historií ochotnictva, vrcholily práce na dvoudílném Místopisu českého amatérského divadla. Do Miletína se na sběr informací a dokumentů vydal Jiří Valenta, hlavní "motor" Místopisu a mezi malovanými oponami procházel s autorem výstavy a vedoucím divadelního souboru Erben a tehdejším starostou, Miloslavem Hýbnerem. Nejstarší opona je z roku 1867, novější z roku 1921 namaloval místní malíř Miloš Středa, který také vymaloval historicky cennou sérii jevištních prospektů - bez těchto dekorací se ve dvacátých letech 20. století žádné divadlo neobešlo. Jenže ty se už na výstavu nevešly - což je problém všech objemných trojrozměrných památek na činoherní divadlo. Vždycky jsou to velké kusy, není kde je skladovat a Nerudovské „kam

foto Alexandr Gregar

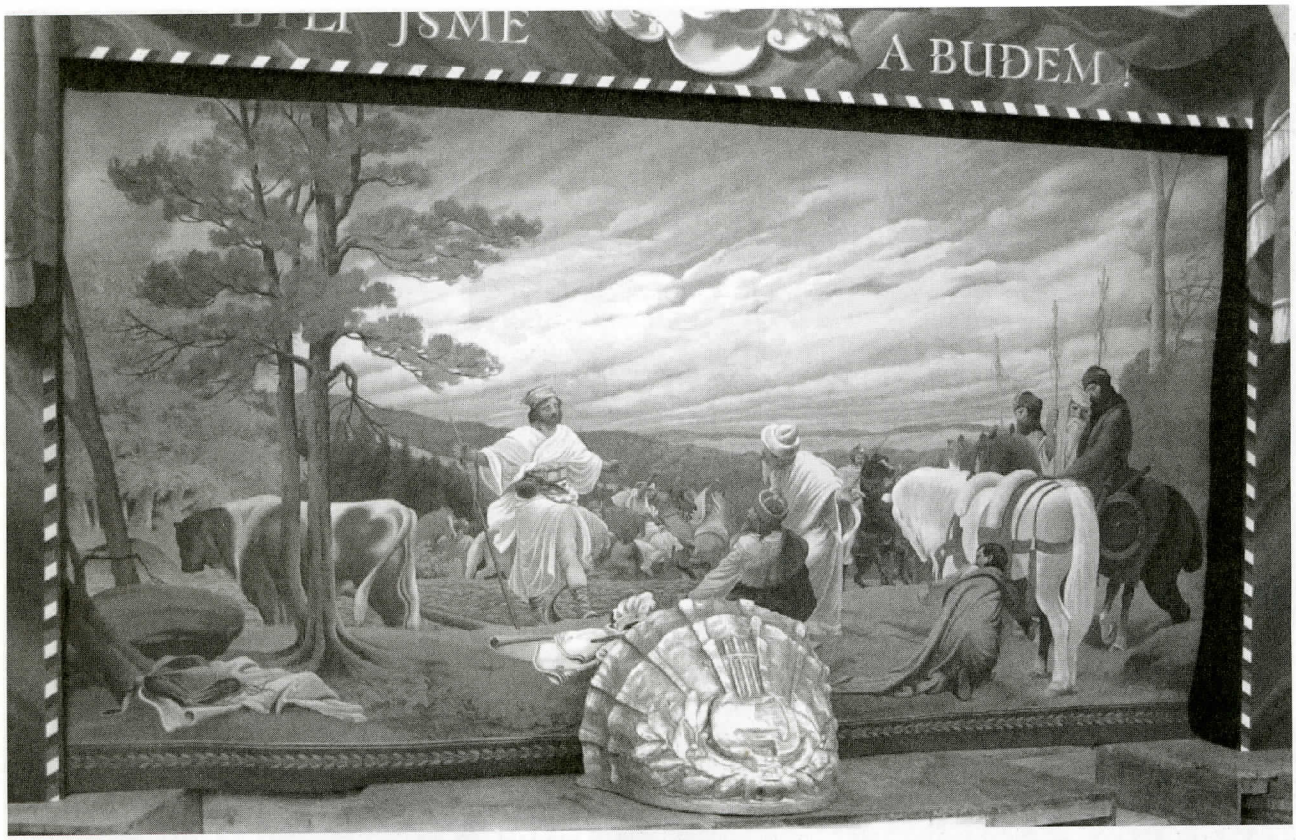

foto Michal Drtina

s ním" je důvodem, proč věci, které zachycují vznik divadelní inscenace, jak "to" staří ochotníci „dělali", nenajdeme dokonce ani v divadelním oddělení Národního muzea. Debata o prospektech však u stesků neskončila, slovo dalo slovo a zrodila se myšlenka, jak ochotnické poklady ukázat veřejnosti. A možná by zůstalo jen u nápadu, nebýt velkorysé nabídky majitele miletínského zámku, Ondřeje Stýbla. Sám původně herec ctí rodinnou tradici - jeho babička Marie, majitelka zámku, byla členkou spolku Erben, otec Václav, hercem kladenského divadla a na miletínském jevišti začal hrát. Ze zámku, který Stýblova rodina používá jako svoje rekreační sídlo, dal současný majitel k dispozici jedno patro - prostornou centrální chodbu a šest sálů levého křídla. Tuto část taky na vlastní náklady upravil a nájemné stanovil velkoryse – jednu korunu ročně!

A co bylo dál

To ví nejlépe Jiří Valenta, byl u tvorby muzejní expozice od samého počátku: "Miletínští ve spolupráci s majitelem zámku se postarali o výstavní prostory a zajistili finance, já se postaral o výběr a sběr exponátů, navrhnul scénář expozice a zajistil spolupráci NIPOSu. Pak došlo na shromažďování informací získaných při práci na Místopisu českého amatérského divadla a dvě tažení severovýchodními Čechami, od muzea k muzeu, od souboru k souboru. Snažil jsem se získat kopie objevených dokumentů či části dochovaného jevištního vybavení. Dodnes vzpomínám na půvab divadelních skladišť, rekvizitáren, půd vesnických hospod s truchlivými a zapomenutými pozůstatky práce ochotníků.

Nejtrudnější chvíle jsem zažil v Podůlší, kde jsme pro expozici získali krásnou malovanou starou oponu. Na jedné půdě jsme mezi senem a slámou našli pozůstatky místního divadelního vybavení, všelijakých kulis, osvětlovacích ramp a podobně. Už to nešlo zachránit, věci se rozpadaly pod rukama. Tak bych si přál, aby miletínská expozice inspirovala obce, soubory i jednotlivce k záchraně všeho, co po ochotnících zbylo a co je dnes zasuto někde v koutě. Radost se mě naopak zmocňovala, když jsem viděl pečlivě uspořádané archivy některých spolků. Třeba právě miletínský Erben má takový.

Ohlasy divadelního ochotnického muzea mezi odborníky

"Národní divadlo českého Podkrkonoší" - to je láskyplný název expozice, jejíž ideální podoba byla vtělena do scénáře. Zachycuje vývoj od prvních kroků divadla „z ochoty", které se odehrály právě v Podkrkonoší.

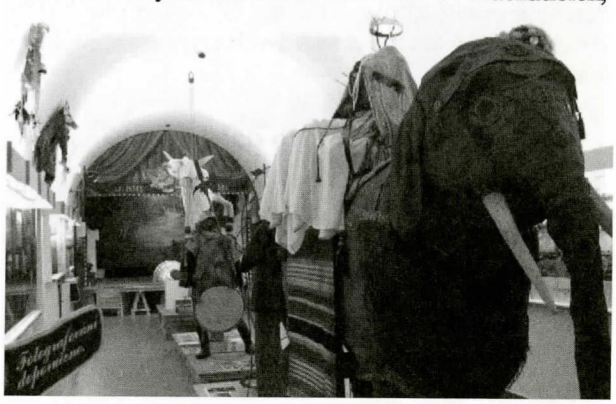

foto Alexandr Gregar

Sály jsou členěny tematicky: od počátků obrozeneckého divadla k rozkvětu ochotnického divadla v Československé republice."

Je logické, že Miletínští chtějí prezentovat vklad svého spolku do společné ochotnické pokladnice, a protože jsme ve východních Čechách, kde divadlo vždycky kvetlo - i dnes se tu hraje dobře - nechybí tu síň současných impulzů. Jsme ale zároveň také v Česku L. P. 2006, a tak je stejně tak logické, že uskutečnění celého projektu narazilo na překážky finančního rázu. Ty přinutily realizátory k dočasnému omezení, protože získané prostředky stačily sotva na vybudování vstupní části a rozhodně nemohly naplnit požadavky architektů, kteří měli navrhnout výtvarné řešení celé expozice. Počáteční rozběh omezily peníze, částky z centrálních rozpočtů byly minimální. Možná, že výši dotací nešťastně ovlivnilo slovíčko „Podkrkonoší" v názvu expozice. Centrální donátory „vyvinilo" z větší účasti, protože mohli odkázat na to, že jde o záležitost krajovou. Takže, kraji, pomoz! Pomohl, ale nestačilo to. Nikdo si nejspíš neuvědomil, že jde o první muzejní expozici svého druhu. Vzhledem k tomu, co divadlo, a to právě i divadlo ochotnické, znamenalo a znamená v české kultuře, by se dalo říci, že je tu i jistý dluh.

Zaráží nás, že v naší zemi máme (a zaplaťpánbůh za to) dvě státem zřizovaná profesionální muzea loutkářská, jedno v Chrudimi (od roku 1951), druhé nedávno značným nákladem otevřené v Prachaticích,

třetí - tentokrát asi krajem a městem - připravované v Plzni. Ale expozice divadla činoherního, natož ochotnického, neexistuje. Z tohoto pohledu je občanský a kulturní čin Miletínských příkladný a hodný státní podpory.

Kouzelný svět divadla

Nadšenci ze spolku Erben ani tvůrce expozice Jiří Valenta to však nevzdávají. V sobotu 12. srpna byl v Národním muzeu českého divadla podkrkonoší zahájen částečný provoz. Umístění expozice v mapě České republiky nabízí, aby se propojila se současným ochotnickým životem - jistě sem zabočí ochotnické soubory, které téměř kolem Miletína projíždějí na Jiráskův Hronov, do Trutnova na Dětskou scénu nebo třeba do Červeného Kostelce, kde se pořádají krajské divadelní přehlídky, o prázdninách zřejmě zavítají na miletínský zámek rodiny s dětmi, které se tu určitě nudit nebudou, cyklisté, turisté. Ani miletínský zámek dosud nikdy nebyl přístupný veřejnosti.

Hned za vstupními dveřmi je uvítá slon ze slavné inscenace Verneovy Cesty kolem světa za osmdesát dní, kterou vysočtí ochotníci čas od času uvádějí už téměř sto let. Slon je zrestaurovaný podle fotografie z roku 1926. Zaujmou určitě malované opony, různí panáci v kostýmech z inscenací, které se proslavily. Návštěvníci (zvlášť děti) si leccos mohou vyzkoušet, třeba nasvítit inscenaci na jevišti, nalíčit se nebo si v kostymérně navléct královský plášť, zaburácet hromem a seslat na zem déšť.

Muzeum ještě nemá definitivní podobu, ale návštěvníci si mohou prohlédnout zajímavé kusy historického jevištního zařízení, promítnout vybrané videoklipy ze slavných amatérských inscenací či jejich celý formát. Jedním z exponátů je i pokladnička, do níž Hronovští sbírali peněžní dary na výstavbu dnešního Jiráskova divadla (ani tehdy stát stavbu moc nepodpořil, jak dokumentuje ostrý dopis architekta Jindřicha Freiwalda, rovněž vystavený v expozici). Pokladnička ostatně bude sloužit i původnímu účelu - na příspěvky návštěvníků k dostavbě divadelní muzejní expozice.

Dr. Vítězslava Šrámková
Převzato z týdeníku Český rozhlas

Prof. František Černý se Slávkem Hýbnerem při vernisáži, foto Alexandr Gregar

DIVADELNÍ PELMEL (MIŠMAŠ)

ČESTNÝ OBČAN MĚSTA

Víte, co to je vítání občánků? Že se ptám. Samozřejmě, že víte. Pan starosta vítá na radnici malá miminka jako nové občany města. Zažili jsme to všichni. Kdo z nás ale zažil, že by ho v dospělosti pan starosta vítal jako *čestného* občana města ? Anebo kdo z nás někoho takového alespoň osobně zná ? Já ano!

Dne 30. září 2006 byl totiž čestným občanem Třebechovic pod Orebem jmenován Rudolf Faltejsek. A já mám to štěstí, že jsem členem ochotnického souboru Symposion, jehož je Rudolf dlouholetým organizátorským, hereckým a režisérským pilířem (ano, taky jsem se toho slova trochu lekl, ale je to tak). Symposion s Rudolfem opravdu leta letoucí stál a padal a dodnes s ním stojí a padá. Však mu také čestné občanství bylo uděleno "za celoživotní práci v oblasti kultury a za zásluhy o rozvoj ochotnického divadla". A hlavně: přestože už dlouhá léta bydlí v Hradci Králové, srdcem zůstal Třebechovákem a dodnes se snaží zkulturňovat život města, ve kterém vyrůstal.

A tak mu spolu s ostatními členy našeho souboru přeju, aby ještě dlouho zůstal pilířem, podpírajícím "klenbu" Symposionu, abychom se ještě dlouho mohli vytahovat před přáteli, že se osobně známe s čestným občanem města.

Martin Černý

***

Krajská knihovna v Pardubicích
- oddělení kulturních služeb
již tradičně připravuje vždy jedno
úterý v měsíci od 17,00 hodin
cyklus programových setkání
HEZKY ČESKY

V druhém pololetí '06
nabídla témata:

Čeština pro jiné – II.
(lektor: Mgr. Petra Honzáková)
- pokračování rozpravy
o úskalích češtiny očima cizinců

Péče o jazyk a jazykovou kulturu
(lektor: PhDr. Vladimír Koblížek, PhDr)
- vývoj českého mluvnictví

Literatura (nejen) pro děti
(lektor: PaedDr. Josef Hetych)
- proměny české literatury
pro děti a mládež

5. prosince
Nedosněné sny bratří Mrštíků
(lektor: doc.PhDr. Jana Bartůňková,CSc.)

Bližší informace:
Hana Cihlová, telefon 466 500 755

***

PATŘÍM K BRATRSTVU POSEDLÝCH SOBOTKOU, SOBOTKOU ŠRÁMKOVOU

Letos v létě jsem byla na té jubilejní, padesáté. Téma nádherné: Znějící řeč, kultura mluveného projevu. Program nabitý, jak už bývá zvykem, kulturní bomba. Přednášky, divadelní představení, výstavy, vernisáže vý-

stav, poslechy rozhlasových her, prezentace nakladatelství, poetické odpoledne, promítání filmů z archivu, koncerty, posezení před Šulcovým statkem, v místní cukrárně... Kdo někdy byl na Šrámkově Sobotce, tak ví, o čem mluvím. A co teprv dílna s paní režisérkou Kofránkovou! Do Sobotky se totiž jezdí za kvalitním vzděláním a za kvalitní kulturou. A taky za přátelstvím. Jezdím tam už od roku 1962. Coby studentka jsem byla členkou recitačního studia Šrámkova domu v pobočce v Jičíně. Tenkrát jsme pracovali pod vedením pražské herečky paní Evy Seemanové, vystupovali s verši Holanovými, Seifertovými, Kainarovými v poetických odpoledních, recitovali pod Humprechtem, ve spořitelně... teď už sem jezdím jako účastnice exkurzně vzdělávací základny učitelů. Mládí je tu zastoupeno stále, jezdí sem totiž do dílen studenti PF a FF z Prahy, Plzně, Ostravy, Brna a jejich večer patří k vrcholům ŠS. A já vím, že až nastane čas prázdnin, "obuji si pevné botky a vypravím se do Sobotky".

Milena Janečková

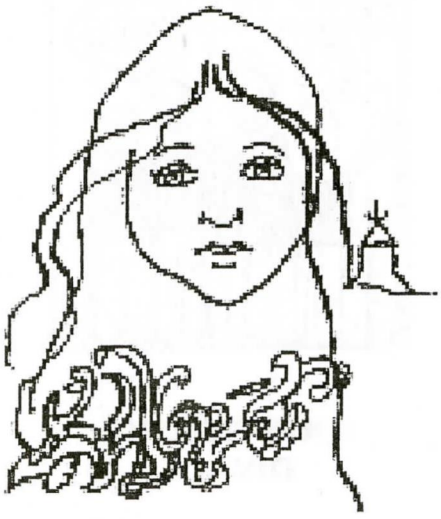
PROPOZICE
Literární soutěže
Šrámkovy Sobotky 2007

Soutěž je rozdělena do kategorií podle žánrů:

I. kategorie:
básně, básnické soubory
- nejméně 5 stran, nejvíce 10 stran textu všech příspěvků dohromady, v případě širšího tematického celku (např. sbírka) je možná větší tolerance

II. kategorie: prozaické práce
- nejméně 5 stran, nejvíce 20 stran textu všech příspěvků dohromady, v případě širšího tematického celku (např. novela, román) je možná větší tolerance

III. kategorie:
studie z oboru literárních věd o autorech východočeského regionu, historické a vlastivědné práce o vývoji kulturních poměrů ve východních Čechách
- rozsah přiměřený tématu

Uzávěrka literární soutěže je 16. února 2007

1) Soutěže v I. a II. kategorii se může zúčastnit každý občan České republiky starší 15 let, který do 16. 2. 2007 nedovrší 38 let. Účast ve III. kategorii není věkově omezená.

2) Soutěžní práce musí být původní, dosud nezveřejněné nebo zveřejněné v roce 2007

3) Tato literární soutěž není určena tvorbě pro děti

Své práce posílejte psané na stroji či na počítači v daných normách:
- pouze na jedné straně listu A4
- na stroji 60 úderů na řádek, 30 řádek na stránku
- na počítači minimálně písmo velikosti 12, okraje minimálně 1cm, běžné řádkování
- do soutěže budou zařazeny pouze práce zaslané poštou ve 4 vyhotovených kopiích (přivítáme, budou-li práce zaslané i na disketě či e-mailem pro případné zveřejnění ve Zpravodaji ŠS, Splavu, almanachu soutěže nebo jiných propagačních tiskovinách)
- všechny práce musí být opatřeny autorskými údaji – jméno, adresa, datum narození, kontakt (telefon, e-mail) a názvem kategorie, do které je práce přihlášena

Práce zasílejte na adresu:
Středisko amatérské kultury
IMPULS, Okružní 1130
500 03 Hradec Králové
e-mail: sobotkals@centrum.cz

- vyhlášení výsledků, ocenění autorů nejúspěšnějších prací a rozborové semináře proběhnou ve čtvrtek 5. července 2007 v Sobotce
- zasláním práce do soutěže souhlasí autor s jejich publikováním
- soutěžní práce vyhlašovatelé nevracejí
- jeden exemplář soutěžních prací zůstává pro dokumentaci v archivu ŠS
- v rámci literární soutěže bude vydán almanach oceněných prací

Další informace o literární soutěži i o celém festivalu Šrámkova Sobotka získáte také na adrese:
www.sobotka.cz
a www.splav.cz

Těšíme se na Váš zájem

***

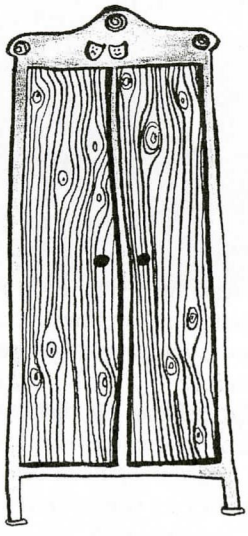
Vyžádejte si!

Katalog firmy PR Lichting Ltd. najdete na webovských stránkách www.svetlazvuk.cz nebo www.toraco.cz. Firma Teraso L, s.r.o. z Uherského Hradiště nabízí divadlům dokonalou osvětlovací techniku, pravda někdy za ceny odpovídají technickým parametrům.

Nejnáročnější reflektory s otočnou hlavou a scany ale můžete pořídit již od 11 tis. Kč (až po 126 500 Kč), lasery od 22 tis. do 212 tisíc, k dispozici je i další divadelní technika, např. samostatné, ale drahé „štychy" Orland Follow, různobarevné reflektory Theatre Colour, mlhostroje (3 490 Kč), stroboskopy (1 590 Kč), ovládače světel (od 1 690 Kč do 65 tis.) apod.

-red-

DIVADELNÍ JARMÁRKA PROFESORA CÍSAŘE

Ilustrace Jiří Jelínek, DNO

AMATÉRSKÉ DIVADLO

Amatérské divadlo je vlastně to, když se někde sejdou lidé, kteří se divadlem neživí, ale mají chuť si zahrát. Samozřejmě, že ten jejich zájem může být hlubší. Do amatérského divadla započítáváme nedostatky a chyby, které se mnohdy v případě amatérského herectví stávají dokonce i předností. Amatérský herec si totiž své (ne)schopnosti zabudovává do svého projevu. A pak tu je ještě jakási zvláštní posedlost, která funguje, když amatérský divadelník, tedy člověk neplacený za tuto práci, potřebuje něco vypovědět. V tom je amatérské divadlo nejzajímavější - čeho člověk nemůže dosáhnout v normálním životě, to si přináší na jeviště a předvede, co má uloženo ve své duši.

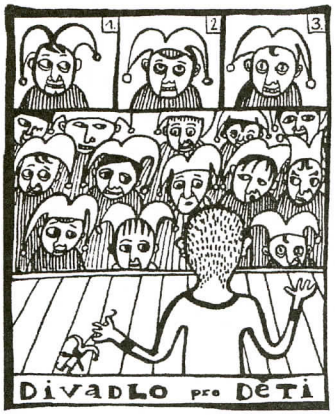
Já chválím amatérské divadlo. Existuje dnes i určitá linie amatérského divadla, v níž vznikají texty, které reagují na spoustu věcí jimiž žijeme. A které na profesionální scéně nenalézají ohlas. Mnozí známe Černé Šviháky a jejich Amatéry či Bílé anděly co pijí Tesavelu. Tam se hraje o tom, jak dnes žijeme. Tyto inscenace mají své nedokonalosti, ale v tom je i jejich půvab. Především jsou výpovědí o obyčejném všedním životě a důležitá je ona síla výpovědi - nejen v textu, ale právě ve způsobu herectví.

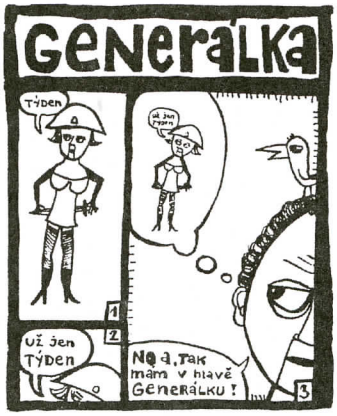

PROFESIONÁLNÍ DIVADLO

Profesionální divadlo je instituce známá v Evropě někdy od 16. století. Tedy ne, že by se lidé již před tím divadlem neživili – i v antice už byli herci placení, i ve středověku. Světem se vždycky potulovali různí artisté, provazochodci, komedianti, herci, kteří občas něco zazpívali a zahráli, viz Hamlet - slavná scéna, kdy Hamlet o hercích říká, že jsou tresť a zkrácená kronika doby. Že raději po smrti mít špatný nekrolog než za živa špatnou pověst u nich! „Hrajte, herci, jak si toho žádá slovo a mluvte, jak si žádá hra. Jakékoliv přepínání je proti smyslu herectví, jehož účelem od počátku bylo a podnes zůstalo, aby přírodě jaksi nastavovalo zrcadlo!“ Ale teprve v renesanci vznikala profesionální divadelní struktura jak ji známe dnes. Charakteristika herce profesionála spočívá v tom, že musí být schopen zopakovat na stejné, neli vyšší úrovni - každý den a každý večer - to, co vědomě a cíleně nazkoušel. A pak to hraje třebas třistakrát.

Ono to vypadá snadně - opakovat něco stokrát nazkoušené a zahrané! Jenže to navíc musí být zcela přesné a pokud ne, pak vždy ještě lepší! Což není vůbec nic lehkého – být připraven za každých podmínek, za každých okolností a kdekoliv, takové kvality dosáhnout!

DIVADLO PRO DĚTI

Divadlo pro děti je jeden z mých „největších" životních problémů. Přiznám se, i já jsem se kdysi pohyboval v Naivním divadle v Liberci, což je divadlo také loutkové a taky pro děti. A už tam jsem se trápil otázkou, co vlastně na tom divadle pro děti je jiného, než v divadle pro dospělé? Samozřejmě, že děti jsou jiní diváci než dospělí, mají jinou životní zkušenost, menší zásobu vědomostí a znalostí, řadu informací a faktů postrádají. Ale naopak - děti jsou přece vnímavější k řadě jiných podnětů a když se jim nabídnou, tak svou fantazii rozvinou. Jsou daleko vstřícnější a ochotnější spolupracovat, víc je to baví. V tom je asi specifika divadla pro děti, v němž můžeme počítat se spontánnější reakcí dětského publika - především v oblasti fantazie, imaginace, představivosti.

Zažil jsem diskusi, zda je třeba hrát pro děti naprosto rigorózně, tedy smrtelně vážně, srozumitelně a úměrně, tedy vlastně podbízivě jejich věku. Nebo zda je možné postavit jakýsi dům o patnácti patrech a ať si dítě dojde do patra, na které stačí. Já jsem pro to druhé. Dítěti můžeme nabídnout i to, čemu ne zcela porozumí. Jsou-li však jednotlivé vrstvy vybudovány systematicky, pak si v nich dítě samo najde, co ho baví a na co jeho vnímání stačí. A pokud ne, tak si to porovná po svém jako nějakou zvláštnost, což z fantazie nic neubere.

GENERÁLKA

Generálka je moment, kterým se končí proces zkoušení, čas, v němž se rodilo představení. V některých divadlech bývá generálek dokonce víc, většinou dvě. To aby se inscenace pořádně prověřila, aby se zjistilo, co a jak funguje nebo nefunguje. Někdy se na generálku pozve publikum, před nímž se účinnost inscenace jakoby testuje. Takové publikum je většinou náborované, tedy „koupené" divadelním marketingem, většinou středoškoláci nebo důchodci, což je zhouba divadla. Nebo to jsou různí nekritičtí kamarádi, vždycky tedy jakýsi vzorek publika, které může zmýlit. Generálky bývají často krizovým stavem. Ukáže se, že naprosto nic nefunguje, nic nejde jak by mělo, herecké výkony jsou matné a křečovité, technika zlobí, nepasuje dekorace. Generálka ztratí charakter plynulého představení, režisér ji zastaví, aby něco připomněl, celá situace se musí předělat, přesvítit, protože světla svítí jinam, ten stůl najednou překáží.

Zažil jsem generálky, kdy se musely předělati věci velmi podstatné. Ukázalo se třeba, že závěr hry se musí komplet přezkoušet. Generálka je vždycky zázračný moment. Platí stará pověra, že když je dobrá generálka, většinou bývá premiéra průšvih – a naopak. Sám nevím, zda to tak je, ale ta pověra platí. Když se generálka nepovede, režisér si většinou zoufá, ale herci jsou nadšeni a těší se, jak to na premiéře vystřihnou...

OPRAŠOVAČKA

Jako dramaturg a umělecký šéf v profesionálním divadle jsem pochopil, že oprašovačka je nejméně oblíbenou zkouškou. U herců je nepopulární a přímo nenáviděnou. Z nějakého důvodu se inscenace musí prozkoušet – pozor, nikoliv přezkoušet! Třeba kvůli změně koncepce či úpadku uměleckého účinu inscenace. Režisér se na „to" prostě musí znovu podívat. I proto, že se hra už dlouho nehrála nebo inscenace změnila výraz řadou záskoků v obsazení, či herci po odmlce začali zapomínat text a nacvičené situace, někteří už odešli do jiných angažmá a jiní do jejich rolí nastoupili. A tak se „oprašuje".

Nově příchozí zažívají při oprašovačce něco jako skákání na trampolíně. Každou chvíli hrozí, že dopadnou na tvrdou zem. Ale ostatní se většinou nudí a všelijak si krátí dlouhou chvíli. Vždyť jsme to hráli už třicetkrát, hru umíme jak své boty! Jsou otrávení, jen se tak trousí po jevišti a memorují text. Jak říkám, oprašovačka je věc velmi nepopulární. Nezažil jsem herce, ani muzikanta, ani technika, aby řekl, to je báječný, dneska bude oprašovačkal. Naopak říkají, budiž proklet ten, co tuhle oprašovavačku nařídil. Oprašovačka je ovšem v profesionálním divadle nutná, provozně nutná pro udržení kvality inscenace. V amatérském divadle jsem se s oprašovačkou nesetkal. Pravda, někdy je „oprašovačkou" každé ochotnické představení...